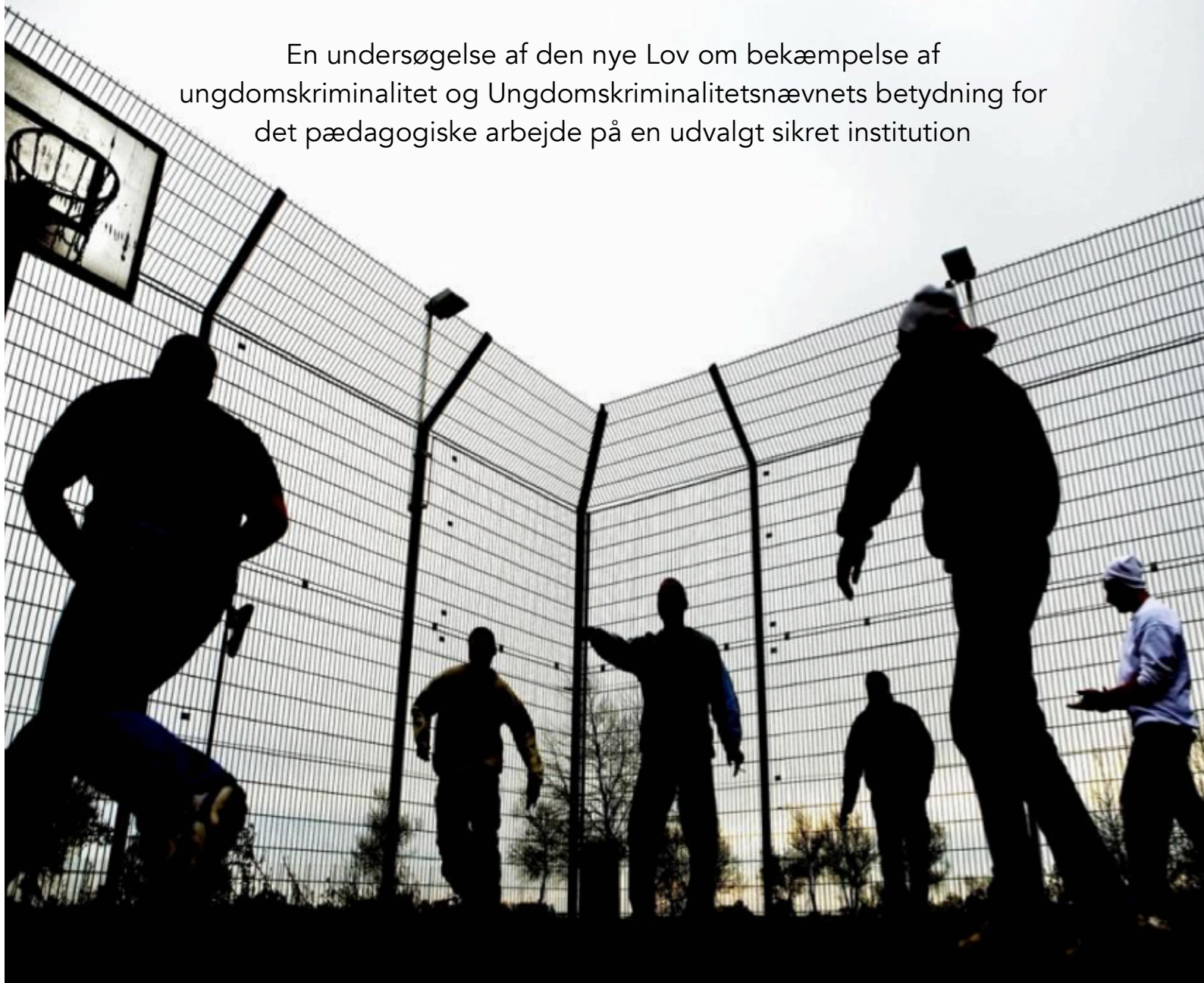

Straf og pædagogik i arbejdet med udsatte unge

En undersøgelse af den nye Lov om bekæmpelse af
ungdomskriminalitet og Ungdomskriminalitetsnævnets betydning for
det pædagogiske arbejde på en udvalgt sikret institution

Speciale i Socialt Arbejde

Forår 2020

Vejleder: Merete Monrad

Anslag: 215.211

Nadia Forsberg Mogensen 20181141

Helene Dahl Pedersen 20180863

Nanna Højberg 20181140

Abstract

This paper examines the significance of the new legislation on young offenders (UKL) for the socioeducational work at a selected secured institution. The empirical data is based on four qualitative interviews of the employers at the secured institution. A secured institution accommodate young people confined on legal and welfare grounds. The new legislation on young offenders includes quasi-judicial proceedings of criminal offences perpetrated by children as young as ten years old. Based on a suspicion investigated by the police, a Board of Criminal Youth Justice will adjudicate so-called 'responses' that can include any intervention from treatment to secure placement. Furthermore the new law allows more surveillance and more capacity to resort force at the secured institutions. This paper wants to expose the impact that UKL have on the specific work on the secured institution. This involves a focus on the settings at the institution together with the educational methods which purpose is to develop the young people. In continuation of this, it is analyzed how the view of human nature in the new law and at the secured institution differentiate from each other and also what impact this has on how the law is implemented at the institution.

The theoretical foundation of this paper is based on various theories about trust including distrust, Michael Lipsky's theory about street-level-bureaucracy, the interactionist theory including theory about mentalizing and theory about the view of human nature in the danish society. The paper concludes that the institution is grounded in a high socioeducational professionalism and that the view of the human nature is based on a sympathetic perspective regarding the young offenders. Furthermore it is important for the employers to create a contact rather than a relationship to the young people which is based on trust in a asymmetrical relationship. Based on that the paper concludes that the employers at the institution are sceptical about the new law and the restrictions in it. Therefore it is clear that they do not implement the law as it is against their socioeducational understanding. This indicates that the frontline practitioners has a rather high autonomi to practice discretion and that they use their socioeducational understanding as a resource.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Indledning.....	3
Problemfelt	4
Problemformulering.....	7
Arbejdsspørgsmål	7
Baggrundsafsnit	7
Begrebsafklaring og afgrænsning	9
Begrebsafklaring.....	9
Afgrænsning	10
Litteraturgennemgang	11
Det pædagogiske arbejde på sikrede institutioner	12
Beskyttelse, behandling og straf på sikrede institutioner i Danmark	14
Litteratur om UKL og UKN	15
Videnskabsteoretiske overvejelser	18
Fænomenologisk hermeneutik.....	18
Kritisk teori.....	20
Metode	20
Det kvalitative forskningsinterview.....	21
Interviewguide	21
Interview fremgangsmåde og etiske overvejelser.....	23
Udvælgelseskriterier	23
Informanter	24
Validitet og reliabilitet.....	25
Teori.....	25

Menneskesyn	26
Tillid	27
Street-level perspektivet	29
Analysestrategi.....	31
Analyse.....	32
Analysedel 1 - De pædagogiske tilgange på institutionen.....	34
Pædagogiske metoder og rammer på institutionen.....	34
Helhedssyn som rammesættende for institutionens pædagogiske tilgang: <i>Mentalisering, forståelse, nysgerrighed og mening</i>	44
Tillid og forholdet mellem de ansatte og de unge på institutionen.....	52
Institutionens menneskesyn.....	57
Delkonklusion.....	58
Analysedel 2 - De ansattes oplevelse af det kriminalitetsforebyggende arbejde i kommunerne i forbindelse med UKL og UKN	59
Manglende helhedssyn og socialt perspektiv	59
De ansattes oplevelse af UKLs betydning for kommunernes indsats overfor børn og unge.....	67
Delkonklusion.....	70
Analysedel 3 - De ansattes oplevelse af UKLs og UKNs betydning for det pædagogiske arbejde på institutionen	71
UKLs og UKNs indflydelse på det konkrete pædagogiske arbejde på institutionen	71
Baggrunden for institutionens modstand mod UKLs nye rammer	77
Delkonklusion.....	81
Kritik og yderligere refleksioner.....	82
Konklusion	83
Litteraturliste	86

Indledning

Ifølge Ungdomskommissionen er kriminalitet i den vestlige verden i høj grad et ungdomsfænomen (Ungdomskommissionen, 2009: 247). I det strafferetlige system er unge mellem 15 og 24 år tre gange så hyppigt repræsenterede sammenlignet med, hvad de er i befolkningen som helhed. Både national og international forskning tyder på, at det er unge med resourcesvage baggrunde, der begår alvorlig og hård kriminalitet (NIRAS konsulenterne, 2012: 8). De unge, der er resourcesvage, er i større risiko for at blive på den kriminelle løbebane og begå kriminalitet flere gange. Hvad, der kan ligge til grund for dette, ses blandt andet i undersøgelsen "Veje ind og ud af kriminalitet - Tidligere kriminelle unges erfaringer" publiceret af Socialstyrelsen (NIRAS konsulenterne, 2012). Her giver tidligere kriminelle unge udtryk for, hvordan tilhørsforhold og anerkendelse har haft betydning for deres vej ind og ud af kriminalitet. Hertil lægger de unge vægt på sociale fællesskaber som vigtige for deres identitetsdannelse. Flere af de tidligere kriminelle unge forbinder deres vej ind i kriminalitet med brud og manglende opmærksomhed i barndommen. Endvidere fortæller de, hvordan de oplevede den første fængselsstraf som startskud til, at de officielt blev stemplet som kriminelle. Denne straf gjorde det dermed umuligt for dem at skjule kriminaliteten for deres omgivelser. I forhold til deres vej ud af kriminaliteten lægger de vægt på, hvordan støtte, offentlig hjælp, herunder ungdomspension, jobprojekter og mentorordninger, samt en gradvis normalisering af hverdagen er essentielle årsager (NIRAS konsulenterne, 2012: 8-10).

Ovenstående giver anledning til en bekymring omkring, hvad der vil ske med unge, der lever på kanten af samfundet, hvis man som samfund ikke anerkender dem, samler dem op og hjælper dem videre, men i stedet i højere grad fokuserer på at straffe og kontrollere dem. Denne bekymring kan ses i lyset af den udvikling, som Annick Prieur og Per H. Jensen mener, at velfærdsstatens opbygning og dertilhørende menneskesyn i social - og kriminalpolitik i Danmark er under (Jensen & Prieur, 2015: 145-146). De argumenterer for:

"(...) at socialpolitikken er ved at forlade et syn på klienterne som socialt belastede, men reflekterende individer med potentialer, der kan udvikles, og i stedet tilnærmer sig et syn på klienterne som rationelle og kalkulerende aktører, der selv har valgt at komme på overførselsindkomster og i socialt uføre" (Jensen & Prieur, 2015: 145).

Hertil argumenterer de for, at der er sket en forandring i den danske socialpolitik mod en tankegang, som bygger på en forståelse af mennesket som egoistisk (Jensen & Prieur, 2015: 148), hvilket har medført en ny form for rehabiliteringspolitik, som ikke lægger vægt på de dybe årsager til kriminalitet, men derimod fokuserer mere på kontrol og konsekvenser (ibid: 157).

Problemfelt

Ungdomskriminalitet i Danmark, der omfatter alle sigtelser eller mistanker mod børn og unge mellem 10 og 17 år, er fra 2006 til 2017 blevet mere end halveret. Dette indebærer konkret, at antallet af sigtelser og mistanker faldt fra 25.125 i 2006, til 11.487 i 2017. Især for de yngste grupper under den kriminelle lavalder er kriminalitetsraten faldet markant, med hele 63 procent. For den ældre gruppe, mellem 15 og 17 år, har der været et fald på 29 procent (Justitsministeriet, 2019: 2). Samtidig med det store fald i antallet af sigtede og mistænkte er der dog sket en stigning i antallet af sigtelser pr. person, hvilket indikerer, at den mindre gruppe af unge, der i dag udviser kriminel adfærd, oftere end tidligere gør det mere end én gang. Dette gør sig især gældende for gruppen mellem 15 og 17 år (Justitsministeriet, 2019).

I forlængelse af ovenstående og med særligt fokus på bandekonflikten, som var på sit højeste i perioden fra 2016 til 2018, har den tidligere regering, med Søren Pape som justitsminister, sat et stort fokus på, hvordan et nyt system i kommunerne og politikredsene skal komme ungdomskriminaliteten til livs. Det nye system indebærer konkret den nye Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og det nye Ungdomskriminalitetsnævn, som blev vedtaget i samarbejde med Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti i juni 2018, og som trådte i kraft i januar 2019. Blandt andre tiltag har loven fokus på, at børn mellem 10 og 17 år skal have mere mærkbare konsekvenser, når de udviser kriminel adfærd, samt at forholdene på de sikrede institutioner skal skærpes ved hjælp af øget mulighed for overvågning, kropsvisitation og magtanvendelse for at forebygge, at de unge ender i den hårde kerne af kriminelle (Justitsministeriet, 2018).

De nye tiltag, som på mange måder har fokus på øget straf til de unge, kommer sideløbende med, at eksperter på området, blandt andet professor i kriminologi Flemming Balvig, argumenterer imod straf som virkningsfuldt i kampen mod kriminalitet, især i forbindelse med ungdomskriminalitet. I modsætning til den nye lov fokuserer Balvig på, hvordan tidlig straf kan have konsekvenser for

børn og unge resten af deres liv, hvorfor han argumenterer for, at den kriminelle lavalder burde hæves til 25 år frem for at blive sænket. Han mener i denne forbindelse, at småkriminalitet er et vilkår for barn- og ungdom, og at retssystemets indgriben kan være med til at stigmatisere de unge, hvilket kan have en negativ påvirkning på deres fremtidige liv og arbejdsliv (Hoffmann, 2015). Tiltagene har derudover mødt massiv kritik og undren blandt forskellige fagligheder og praktikere inden for det sociale arbejde med de unge:

”Vi har nu et system, der betyder, at vi kan sanktionere og sende børn helt ned til ti år på sikrede institutioner. Vi kan ikke se det på anden måde, end at den kriminelle lavalder i praksis er sat ned til 10 år. Og jeg frygter, at det kan komme til at modarbejde målsætningen om mindre kriminalitet blandt unge” (Mads Blistrup i Tynell, 2019).

Sådan lyder holdningen til den nye lov fra formand for Dansk Socialrådgiverforening, Mads Blistrup. På trods af regeringens udmelding om, at den kriminelle lavalder bibeholdes på 15 år, betragter han loven som en direkte sænkning af den kriminelle lavalder, hvilket han er bekymret for kan have en modsatrettet og utilsigtet effekt på ungdomskriminaliteten. Han mener derudover, at det er paradoksalt, at systemet er blevet indført på trods af det store fald i ungdomskriminaliteten, samtidig med at forskning på området viser, at sanktioner ikke fremmer bekæmpelsen af kriminalitet (Tynell, 2019) og tilføjer yderligere:

“Hvis børn skal ændre livsbane, så er opdragelse og muligheden for at opbygge relationer til troværdige voksne, som de kan betro sig til, helt afgørende. Pålagte sanktioner og forbedringsforløb risikerer at spænde ben for netop dette arbejde i kommunerne, der med stor succes har forebygget ungdomskriminalitet” (Mads Blistrup i Tynell, 2019).

I forbindelse med ovenstående publicerede Ankestyrelsen i maj 2018 en rapport om det socialpædagogiske arbejde på de sikrede institutioner for unge i Danmark, der, som nævnt ovenfor, bliver genstand for den nye Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet i forbindelse med skærpelsen af rammerne for magtanvendelse og overvågning. De ansatte på institutionerne lægger i rapporten stor vægt på, hvordan de ydre rammer og fokus på sikkerhed er vigtigt for deres arbejde. Dog giver de udtryk for, at det i arbejdet, som i høj grad handler om at ændre de unges uhensigtsmæssige handlemønstre, er vigtigt med en forstående tilgang til de unge i modsætning til

en autoritær og magtanvendende tilgang, som ifølge de ansatte ofte kan optrappe konflikter og hæmme relationen til og udviklingen hos de unge:

“Opgaven er derfor ifølge ledere og ansatte at støtte den unge i den adfærd, der er hensigtsmæssig, og prøve at forstå, hvilke erfaringer der har ført til, at den unge har udviklet uhensigtsmæssige handlemønstre. Det er dermed forståelsen og støtten, der skal ændre adfærden, i stedet for at slå hårdt ned på uhensigtsmæssig adfærd med autoritet, magt og sikkerhedsindgreb” (Ankestyrelsen, 2018: 30).

Medarbejderne fokuserer dertil på, hvordan for stramme sikkerhedsforhold kan medføre, at intentionerne med det pædagogiske arbejde kan blive begrænsede på grund af manglende muligheder for at udfordre de unge, og at det kan være med til at opstille et selvbillede hos de unge, som kan bidrage negativt til deres udvikling (Ankestyrelsen, 2018: 71-72). Denne udvikling er ifølge Servicelovens kapitel 11, som de sikrede institutioner arbejder under, central for formålet, som er at:

“(...)sikre kontinuitet i opvæksten og et trygt omsorgsmiljø, der tilbyder nære og stabile relationer til voksne, bl.a. ved at understøtte barnets eller den unges familiemæssige relationer og øvrige netværk(...), sikre barnets eller den unges muligheder for personlig udvikling og opbygning af kompetencer til at indgå i sociale relationer og netværk(...), understøtte barnets eller den unges skolegang og mulighed for at gennemføre en uddannelse(...), fremme barnets eller den unges sundhed og trivsel og(...)forberede barnet eller den unge til et selvstændigt voksenliv” (Serviceloven 2019, kapitel 11, § 46).

På baggrund af ovenstående aspekter ser vi, at der er en form for diskrepans mellem arbejdet på de sikrede institutioner og den nye Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. I forbindelse med ovenstående debat omkring forebyggelsen af ungdomskriminalitet og

Ungdomskriminalitetsnævnets indførelse, finder vi det relevant at se på, hvilken indflydelse loven har på det konkrete arbejde på de sikrede institutioner. Dette indebærer et fokus på rammerne på institutionerne samt i forhold til de pædagogiske metoder, som har til formål at arbejde med de unges udvikling. På den baggrund har vi udarbejdet følgende problemformulering og arbejdsspørgsmål:

Problemformulering

Hvilken betydning har den nye Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (UKL) og Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN) for det pædagogiske arbejde på en udvalgt sikret institution?

Arbejdsspørgsmål

- Hvilke pædagogiske tilgange og metoder lægger de ansatte vægt på i arbejdet med unge på den sikrede institution?
- Hvordan oplever de ansatte på den sikrede institution det kriminalitetsforebyggende arbejde i kommunerne i forbindelse med den nye Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (UKL) og Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN)?
- Hvilken betydning oplever de ansatte, at den nye Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (UKL) og Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN) har for det pædagogiske arbejde på den sikrede institution?

For at finde ud af hvilken betydning UKL har for det pædagogiske arbejde på den sikrede institution, mener vi, at det er relevant at se på, hvad de ansatte tillægger af betydning i arbejdet med de unge, samt hvordan de oplever de nye rammer for UKL. For at undersøge dette nærmere har vi valgt at udføre kvalitative interviews med fire ansatte på en udvalgt sikret institution, således at vi kan få dybdegående beskrivelser af deres faglighed, personlige erfaringer og praksisformer på institutionen, samt hvorvidt disse er blevet påvirket af UKL. Vi er gået induktivt til værks, da vi har bestræbt os på at prioritere empirien og lade den styre valg af teorier og temaer i analysen.

Baggrundsafsnit

Dette afsnit har til hensigt at udfolde den baggrundsviden om UKL og UKN, som projektets udformning har afsat i, således at vores tilgang til specialet gøres mere forståelig.

“§ 1. Formålet med loven er at forebygge ungdomskriminalitet ved et Ungdomskriminalitetsnævn, der skal fastlægge målrettede individuelle forebyggende indsatser for børn og unge i alderen 10 til 17 år, og en ungekriminalforsorg, der skal føre tilsyn med, at indsatserne gennemføres. Indsatserne skal fastlægges og gennemføres for barnets eller den unges bedste, være helhedsorienterede, bygge på barnets eller den unges egne ressourcer og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering

af barnets eller den unges og familiens forhold. Barnets eller den unges synspunkter skal altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed” (Retsinformation, 2018).

Den nye lov, der trådte i kraft i januar 2019, fokuserer på hurtig og tidlig indgriben over for unge, som udviser kriminel adfærd, og har især fokus på at markere konsekvenser ved denne adfærd. Denne hurtige proces indebærer, at der skal ligge en afgørelse fra nævnet senest fire uger efter, at barnet eller den unge er blevet indstillet for nævnet (Regeringen, 2018: 5). Konsekvenserne indebærer blandt andet, at børn ned til 10 år skal fremstilles for UKN, hvis de er mistænkt for at have udvist alvorlig kriminel adfærd, samt at børnene og de unge kan blive henvist til forbedringsforløb og få straksreaktioner, blandt andet i form af samfundstjeneste og anbringelse uden for hjemmet:

“Straksreaktionen skal have en opdragende – og så vidt muligt genoprettende – effekt. Den skal tydeligt markere, at den unge har krydset grænsen for acceptabel adfærd og sikre en tidlig konsekvens. Ungdomskriminalitetsnævnet kan også fastlægge et længerevarende forbedringsforløb for den unge i op til 2 år og for 12 -14-årige [Senere revideret til 10-14 årige] i helt særlige tilfælde op til 4 år. Dette forløb indeholder en række reaktioner, der skræddersys på baggrund af den unges situation og sagens omstændigheder, og skal sikre, at den unge bringes ud af den kriminelle løbebane og tilbage til fællesskabet” (Regeringen, 2017).

Nævnet findes i hver politikreds i Danmark og består af én formand og et antal næstformænd, som er dommere, en medarbejder fra politiet og en medarbejder fra kommunen, i form af en socialrådgiver som har kendskab til arbejdet med udsatte børn og unge. I forlængelse af UKN og dets afgørelser oprettes der en ungekriminalforsorg, der har til formål at følge opsyn med de unge, og hvorvidt de overholder de afgørelser, der er blevet truffet (Retsinformation, 2018)

Udover ovennævnte ændringer bliver der, med den nye reform, sat gang i en skærpelse af rammerne på de sikrede institutioner for 15 til 17 årige. Dette indebærer øget overvågning for at sikre, at de unge ikke kan forlade institutionerne og for at sikre, at muligheden for indsmugling af euforiserende stoffer bliver svækket (Regeringen, 2018: 9). Dertil lovfæstes der en pligt fra institutionernes side om at fastsætte husordener. Hvis de unge ikke overholder disse, skal der være konsekvenser, der

indebærer forbud mod at deltage i forskellige aktiviteter, at de får frataget deres telefon om natten eller at de i værste tilfælde får trukket fra deres lommepenge (ibid: 8). Samtidig skal SSP-samarbejdet i kommunerne løftes med en ny uddannelse til alle SSP-ansatte, mens ansatte på kommunernes sikrede institutioner skal opkvalificeres med mulighed for uddannelse i konflikthåndtering og magtanvendelse. Mulighederne for magtanvendelse på institutionerne skal derudover udbygges, dog altid med fokus på at magtanvendelsen skal være proportionel med formålet (ibid: 10).

Indførelsen af denne nye reform kommer i forlængelse af den tidligere regerings udspil “Alle handlinger har konsekvenser” fra 2017, som fokuserer på, at “den hårde kerne” af de unge kriminelle skal bremses i at komme videre ud i en kriminel løbebane og ende i bandemiljøet eller andre kriminelle miljøer (Regeringen, 2017: 6). Udspillet begrundes blandt andet med, at der, på trods af et markant fald i ungdomskriminalitet generelt, er én procent af de unge pr. årgang, der står for omkring 44 procent af straffelovsovertrædelser i den pågældende årgang (ibid: 6). Der argumenteres i denne forbindelse for, at der skal være en tidlig og mærkbar konsekvens for de unge allerede første gang, de udviser kriminel adfærd for dermed at sætte en stopper for børnene og de unges videre kriminalitet. I udspillet bliver de unge, på baggrund af deres adfærd og en forventet risikoprofil, inddelt i tre grupper. Disse tre grupper indeholder først og fremmest alle børn og unge, som skal indtænkes i arbejdet med den tidlige forebyggende indsats. Dernæst unge i risikozonen, hvilket indebærer unge, der er mistænkt for at have udøvet blandt andet butikstyveri eller hærværk. Til sidst defineres gruppen “unge i fødekæden”, som betegner unge, der er dømt eller mistænkt for at udøve personfarlig kriminalitet, som blandt andet røveri eller vold, salg af euforiserende stoffer, indbrud eller lignende (ibid: 8). Regeringen gør det klart, at den kriminelle lavalder stadig er 15 år, men at der skal være en mærkbar konsekvens, også for de yngre børn (ibid).

Begrebsafklaring og afgrænsning

Begrebsafklaring

Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og Ungdomskriminalitetsnævnet:

Vi beskæftiger os i specialet med den nye Lov om bekæmpelse af Ungdomskriminalitet (UKL), herunder Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN). Vi bruger i denne forbindelse ovennævnte

forkortelser gennem specialet. UKL indebærer hele loven, hvor UKN indgår som en del af denne, hvorfor vi skifter mellem at benytte de forskellige betegnelser, når de hver især er relevante.

De unge på de sikrede institutioner

Når vi i specialet omtaler de unge på de sikrede institutioner, er vi opmærksomme på, at der er forskellige former for anbringelser på disse institutioner, som differentierer sig i baggrunden for anbringelsen. Dette indebærer, at der på institutionerne både er anbragt unge på baggrund af socialret og strafferet samt uledsagede flygtninge (Ankestyrelsen, 2018: 8). Derudover indebærer UKL og indførelsen af UKN, at der er kommet en ny form for anbringelse, som vi betegner som en UKN-anbringelse.

I forbindelse med vores problemstilling, som har fokus på det pædagogiske arbejde på den sikrede institution, samt hvordan UKL har indvirkning på dette, har vi fokus på alle tre former for anbringelse. Dette på baggrund af at det pædagogiske arbejde på institutionen omfatter alle unge, der er anbragt, uafhængigt af anbringelsesgrundlaget. Derudover interesserer vi os for, hvordan den nye lov har haft en indvirkning på rammerne for det socialpædagogiske arbejde, herunder fokus på øget magtanvendelse, overvågning og kropsvisitation, hvilket igen omfatter alle de unge på institutionen. Dog har vi i analysedel 2 konkret fokus på omstændighederne i forhold UKN-anbringelser. I bilag F beskrives baggrunden for de tre former for anbringelse: Socialretlig-, strafferetlig- og UKN- anbringelse.

Afgrænsning

Afgrænsning af fokus

Vi er i forbindelse med specialets fokus på UKL opmærksomme på, at loven trådte i kraft i januar 2019. Dette indebærer, at implementeringen af de nye rammer for institutionerne ikke har været i gang i mere end lidt over et år. Vi afgrænser os derfor fr

‘a at lave en egentlig evaluering af lovens og nævnets indvirkning, men er interesserede i, hvordan de ansatte på institutionen oplever, at det stiller nye rammer for deres arbejde og deres syn på hvilken betydning, det har for relationerne til de unge og de pædagogiske metoder, de arbejder med.

Afgrænsning fra de unge som informanter

Vi har fra start i forbindelse med specialet haft en stor interesse for, hvordan de unge oplever det pædagogiske arbejde på de sikrede institutioner og hvilken indflydelse strammere rammer har for deres oplevelse af anbringelsen, samt hvilken indflydelse det har på deres mulighed for at leve en kriminalitetsfri tilværelse efter anbringelsen. Vi er i denne forbindelse opmærksomme på, at det ville have været en oplagt indgangsvinkel at få adgang til de unges livsverden. Grundet den korte tid de unge ofte er anbragt og de praktiske problemstillinger, der træder i kraft, når det drejer sig om unge under 18 år, har det ikke kunnet lade sig gøre at komme til at interviewe de unge. Vi fokuserer i denne forbindelse på de ansattes oplevelse af arbejdet på den undersøgte institution og deres relationer til de unge, da vi mener, at de ansatte kan give et indblik i de unges situation samt bidrage med relevant viden om, hvilken indflydelse UKL har på rammerne for institutionen og det pædagogiske arbejde.

Litteraturgennemgang

Vores litteratursøgningsproces er startet med en bred emnesøgning og kædesøgning for at opnå viden om specialets initierende problem. I denne proces har vi søgt i pensum, relevante artikler, rapporter og lærebøger. Derudover har vi benyttet os af databaser som eksempelvis Aub.aau.dk, Google, Google Scholar og Infomedia. Vi har primært benyttet søgeordene *sikrede institutioner*, *resocialisering*, *den nye Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet*, *pædagogiske metoder* og *unge*. Vi har lavet kædesøgning på det materiale, vi fandt relevant for at finde andet relevant litteratur. Litteratursøgningen er herefter blevet indsnævret, og der er blevet søgt mere specifikt for at kunne besvare specialets problemformulering.

Vi har benyttet os af danske søgebaser, da specialet beskæftiger sig med UKL og dets påvirkning på det pædagogiske arbejde, der udføres på sikrede institutioner i Danmark. Litteraturgennemgangen er opdelt i tre temaer: *Det pædagogiske arbejde på sikrede institutioner*, *Beskyttelse, behandling og straf på sikrede institutioner i Danmark* og *Litteratur om UKL og UKN*. Gennem vores litteratursøgningsproces fandt vi, at det var litteratur omhandlende disse tre temaer, der gav os den mest nuancerede forståelse af specialets problemstilling.

Det pædagogiske arbejde på sikrede institutioner

I dette afsnit redegøres der kort for rammerne for det socialpædagogiske arbejde på landets otte sikrede institutioner. Dette med udgangspunkt i Ankestyrelsens rapport “Pædagogisk praksis på de sikrede døgninstitutioner” (Ankestyrelsen, 2018), som er baseret på interviews med ledere, medarbejdere og unge på alle otte sikrede døgninstitutioner i Danmark, samt rapporten “Rapport om de sikrede institutioner til børn og unge i Danmark” (Pilegaard et al., 2014) udarbejdet af et samlet kommissorium med formål om at sikre gennemsigtighed i ressourceforbruget på baggrund af indsamlet økonomisk data fra de otte sikrede institutioner.

Rammerne for det socialpædagogiske arbejde på de sikrede institutioner

I forbindelse med Ankestyrelsens kortlægning af den pædagogiske praksis på de sikrede institutioner for unge, beskrives deres formål i forbindelse med Servicelovens kapitel 11 som:

“(...)at sikre mod skade, udarbejde en grundig udredning af de unge, [samt at] understøtte de unges udvikling og forberede de unge på det, der kommer efter endt anbringelse” (Ankestyrelsen, 2018: 4-5).

I forlængelse af ovenstående beskriver mange af medarbejderne, at de ikke ser sig selv som værende en del af en straffende institution, på trods af at en del af deres sprogbrug er blevet påvirket af sproget i fængslerne (Ankestyrelsen, 2018: 14-15). En leder på en af institutionerne fokuserer dertil på, hvordan det opleves som en hindring for det pædagogiske arbejde, at disse fængselstermer bliver brugt. Ifølge institutionerne selv, er det, i modsætning til fokus på straf, vigtigt for dem at skabe et indgående kendskab til den unge, og vedkommendes behov og situation samt at styrke de unges mulighed for at have en hverdag, der kan give dem bedre handlemuligheder og styrke deres sociale og personlige udvikling. Det understreges, at institutionerne dertil arbejder under nogle faste rammer, som skal sikre, at de unge ikke skader sig selv og andre, samt at de ikke udviser kriminell adfærd under anbringelsen (ibid: 15). Dette indebærer en struktureret hverdag, hvor de unge har faste spisetider og sengetider samt individuelle skemalagte forløb med undervisning, og at de unge er frataget muligheden for at bevæge sig frit uden de ansattes opsyn. Dermed har den pædagogiske tilgang fokus på regelmæssighed og genkendelighed (Pilegaard et al., 2014: 62).

I rapporten “Rapport om de sikrede institutioner til børn og unge i Danmark” (2014) fremlægges det, at alle sikrede institutioner benytter sig af forbehandling af misbrugsproblemer og kognitive behandlingsprogrammer (Pilegaard et al., 2014: 39-40). En af de kognitive behandlingsprogrammer, som de benytter sig af, er “Aggression Replacement Training” (ART), der har til formål at mindske aggressiv adfærd, skabe højere empati og bedre selvværd hos børn og unge (ibid: 41). Til behandling af misbrug benyttes et forbehandlingsprogram kaldet “Projekt Andre Valg” (PAV). Her kan de unge modtage misbrugsbehandling med hensigt om at mindske risikoen for at ende i kriminalitet efter anbringelsen (ibid: 42).

I forbindelse med det store fokus på at skabe kendskab til de unge og deres situation beskriver flere ledere og ansatte på institutionerne, at en stor del af arbejdet består i at få indsigt i, hvordan de unge tager imod de pædagogiske metoder med henblik på det videre forløb, som den unge skal igennem efter opholdet på institutionen. Dette indebærer i flere tilfælde at afprøve metoder, som kan være udfordrende for de unge og dermed situationer, som potentielt kan skabe konflikter (Ankestyrelsen, 2018: 17-18). I forlængelse af dette beskriver flere af de ansatte, hvordan de befinder sig i et krydsfelt mellem at agere omsorgspersoner samtidig med, at de har en rolle som overvågende magtinstans. De ansatte beskriver i denne forbindelse, hvordan for stramme regler og sikkerhedsforhold i visse tilfælde kan hindre muligheden for udvikling på grund af begrænsning af aktivitetsmuligheder og at de ansatte ikke får muligheden for at se de unge i pressede situationer. Derudover kan det være med til, at de unge får en selvopfattelse, som kan sætte en stopper for, at de kan reflektere over deres adfærd og dermed ændre denne (ibid: 5).

Ankestyrelsens rapport beskriver derudover, at synet på de unge på institutionerne er præget af, at de ansatte lægger stor vægt på at forstå dem og se dem som de individer, de er. Dette indebærer ifølge de ansatte selv, at de skal have en interesse for at forstå, hvorfor de unge agerer, som de gør, og at den uhensigtsmæssige adfærd ikke kommer af, at de unge ikke vil agere hensigtsmæssigt, men at de ikke har fået vist vejen til, hvordan man gør dette (ibid: 35). De ansatte beskriver, hvordan deres vigtigste opgave er at støtte op om denne forståelse og vise de unge, hvordan de uhensigtsmæssige handlemønstre kan brydes. I tilfælde af konflikt lægger pædagogerne vægt på, at det for begge parter er meget vigtigt, at denne bliver helt afsluttet, så der ikke bæres nag eller bygges videre på konflikten. Dette indebærer, at de unge skal føle, at de voksne stadig er interesserede i dem efter konflikten. Netop dette beskrives som værende en ny oplevelse for mange

af de unge, som ofte har oplevet pædagoger eller andre voksne trække sig ved konflikter. Det, at de voksne stadig er der for de unge efterfølgende, beskrives som virkningsfuldt i forhold til at opbygge tillid mellem de ansatte og de unge (Ankestyrelsen, 2018: 83-84). Derudover lægger de ansatte i høj grad vægt på, at de tager afstand til den autoritære og magtanvendende tilgang, da det ofte er det, de unge møder i hverdagen, og at de unge ofte trækker sig fra udvikling eller bliver konfronterende ved denne tilgang. Derimod fokuseres der på, hvordan de unge i tillæg til de ydre rammer, der er på institutionerne, kan udvikle sig, hvis de får lov at være en del af en dialog om deres hverdag og adfærd og får lov til at træffe deres egne valg i processen, hvilket i sidste ende skal give dem en bedre mulighed for at agere hensigtsmæssigt på længere sigt uden de faste rammer og rutiner på institutionerne. Ankestyrelsens rapport tydeliggør, at de forskellige institutioner under de faste rammer prioriterer uddannelsesmæssig baggrund for deres medarbejdere forskelligt. Dette indebærer blandt andet, at en af institutionerne maksimalt vil have 16% ikke-uddannet personale, hvor grænsen på en anden er på 50%, mens andre har et krav om udelukkende uddannet personale (ibid: 31-32). Rapporterne har givet os en forståelse for det pædagogiske arbejde på institutionen, som vi har benyttet i indsamlingen af empiri og i analysen. Denne indsigt har derudover gjort os opmærksomme på, hvordan de forskellige institutioner prioriterer faglighed, hvilket bruges i analysen til at undersøge, hvordan den udvalgte institution implementerer den nye lovgivning.

Beskyttelse, behandling og straf på sikrede institutioner i Danmark

Dette afsnit tager udgangspunkt i artiklen “Why am I here?” Ambiguous practices of protection, treatment, and punishment in danish secure institutions for youth” af Ann-Karina Henriksen og Annick Prieur. I artiklen undersøges det, hvordan en blanding af beskyttelse, behandling og straf skaber kontrolmekanismer på danske sikrede institutioner for udsatte unge, hertil hvordan de unge oplever disse kontrolmekanismer, samt om disse praksisser bryder med FNs børnekonvention (Henriksen & Prieur, 2019: 1161).

I artiklen beskrives beskyttelse, behandling og straf som flertydigt og modsigende praksisser, der hver for sig tjener forskellige formål. Der argumenteres for, at denne sammenblanding af beskyttelse, behandling og straf kan være mere skadelig end gavnlig for de unge (Henriksen & Prieur, 2019: 1161). Artiklen er baseret på etnografiske undersøgelser udarbejdet på alle otte sikrede institutioner i Danmark. Der er både lavet interviews med de unge på institutionerne og de ansatte. Ud fra de unges udtalelser opleves det, at de er usikre og forvirrede over, hvad formålet

med deres anbringelse er. Grunden til dette menes at være, at sikrede institutioner tjener forskellige formål, der ikke kan forene (ibid: 1166). I denne konstellation oplever de unge at være fanget mellem ikke helt at være børn, men heller ikke at være voksne. Selvom sikrede institutioner hører ind under børneværnet, så er forholdene sammenlignelige med et fængsel både i forhold til de ydre rammer, men også i forhold til at formålet med anbringelsen er at motivere de unge til et liv uden kriminalitet, ligesom det også er formålet i fængsler (ibid: 1161). Det er på baggrund af disse sammenlignelige forhold, at der i artiklen undersøges, hvilken betydning det har for unges resocialisering og generelle udvikling, når logikkerne bag hjælp og kontrol modsiger hinanden. Beskyttelse, behandling og straf er sammen med til at forstærke kontrolmekanismer, som ikke er i strid med hverken den danske lovgivning eller FNs børnekonvention, hvilket betyder, at de unge, under deres anbringelse, har begrænset retlig beskyttelse (ibid: 1174). Derudover finder undersøgelsen, at de unge, under deres anbringelse, oplever et stort tab af autonomi samt ødelagte sociale relationer. Det sker fordi, de skadelige effekter ved indespærringen overstiger de mulige positive effekter, der kan ske ved behandling og beskyttelse, hvilket betyder, at der endnu ikke er fundet den rette balance mellem behandling, beskyttelse og straf. Undersøgelsen peger på, at behandling og beskyttelse af udsatte unge kan have kontraproduktive effekter, når de udøves i en strafferetlig ramme. Artiklens undersøgelsesfokus og dertilhørende konklusion leder vores opmærksomhed mod specialets fokus på UKL. Her ser vi, at dilemmaet omkring de unges oplevelse af at være fanget mellem en voksenverden og en børneverden genopstår. Dette dilemma opstår, da den nye lov både bærer præg af en social og en retlig anbringelse. Jusitsministeret hævder dog, at den nye lov ikke vil krænke børns ret til en retfærdig rettegang, da det ikke er en juridisk proces. Dette modsiges af Henriksens og Prieurs argumenter, som fokuserer på, at lovgivningen er med til at undergrave børns værdighed, værdi og rettigheder (ibid: 1174-1175). Ovenstående giver et indblik i, hvordan øget straf på sikrede institutioner kan være problematisk i forbindelse med håndteringen af de udsatte unge, hvilket spiller ind i vores problemstilling som et kritisk blik på UKL.

Litteratur om UKL og UKN

Der er endnu ikke publiceret særligt meget faglitteratur om UKL, da loven først trådte i kraft i 2019, hvorfor følgende gennemgang af litteratur ikke har afsæt i faglitteratur, men tager udgangspunkt i ekspertudtalelser fra forskellige artikler. Disse eksperter er overvejende kritiske overfor UKL og UKN, hvilke kommer til udtryk i afsnittet.

I vores søgning efter litteratur omhandlende UKL og UKN har vi primært fundet artikler, hvori den nye reform er blevet markant kritiseret. Den nye reform er blevet massivt kritiseret af forskellige fagligheder og praktikere fra det sociale arbejde med udsatte børn og unge. Blandt andre formand for Dansk Socialrådgiverforening, Majbrit Berlau, har stillet spørgsmålstegn ved, hvorfor noget, der fungerer, skal repareres. Med denne udmelding henviser hun blandt andet til Justitsministeriets egne forskningsresultater fra 2018, som viser, at både ungdomskriminalitet generelt, samt “den hårde kerne” af alvorligt kriminelle unge har været nedadgående de sidste 10 år (Bjørnager, 2018). Derudover har Børns Vilkår stillet sig kritiske over for reformens fokus på bedre muligheder for overvågning og fysisk magtanvendelse på ungdomsinstitutionerne, da de mener, at dette bærer præg af metoder, som anvendes i “voksenfængsler” (ibid). I tillæg til dette udtaler næstformand for Socialpædagogerne Verne Pedersen:

“Vi ved, at forebyggende sociale indsatser virker. Den viden kaster man sådan set bort med den her politiske aftale og skruer i stedet bissen på. Det er meget skræmmende. For børn, der ryger ud i kriminalitet i 10-års alderen, er jo børn, der ikke er blevet passet ordentligt på, og som ikke har lært, hvordan man opfører sig. Det kan vi ikke straffe dem for. De har brug for sociale indsatser og for at komme ind i sunde fællesskaber(...). Desuden kan det her ødelægge rigtig meget socialpædagogisk arbejde. For kropstater og overvågning er voldsomt. De fleste vil opleve det som meget grænseoverskridende. De mister den tillid til os, som, vi ellers ved, er helt afgørende for indsatsen hele forløbet igennem” (Verne Pedersen i Holtze, 2018).

Ud fra ovenstående er det tydeligt, at der er en stærk modstand mod de straffende elementer i lovgivningen. Børnerådet udviser derudover bekymring for, at børnene og de unge kan blive indstillet for UKN på baggrund af mistanke, og de mener dermed, at det, på trods af den tidligere regerings udmelding om, at det ikke er et strafferetligt system, vil opleves sådan af børnene og de unge. Dette kan ifølge rådet have store negative konsekvenser for målgruppen, idet de vil opleve sig selv som kriminelle og dermed er i fare for at udvikle en kriminel identitet. Derudover argumenterer de for, at det kan have konsekvenser for børn ned til 10 år at blive anbragt uden for hjemmet, da denne aldersgruppe har brug for omsorg og nærhed, hvilket ifølge Børnerådet ikke kan gives i det omfang, der er nødvendigt på de sikrede institutioner. Samtidig fokuseres der i deres udmelding på den dokumentation og forskning, der viser, at afskrækkende konfrontationer, som de betegner

UKN, har en modsatrettet effekt, og at det er bevist, at det giver mere mening at arbejde med begrænset indgriben i børnenes liv (Børnerådet, 2018).

Allerede da forslaget om det nye nævn blev diskuteret, lød der stor kritik fra både børne- og menneskerettighedsorganisationer, fra socialrådgiverforeningen samt dommer- og advokatforeningen. Kritikken omhandlede dengang, at det nye nævn var krænkende eller direkte på kant med børns rettigheder. Denne kritik blev dengang ikke taget alvorligt af politikere, og her et år efter nævnets tilblivelse afviser politikerne fortsat, at der er tale om krænkelse af børnenes rettigheder, hvilket Socialrådgiver Marie Skovgaard undrer sig over:

“Jeg er chokeret over, at børnenes regering vil tillade, at vi behandler børn på en måde, som er i strid med børne- og menneskerettighedskonventionen. Vi har indført et system, som systematisk krænker børns retssikkerhed, øger deres sociale udsathed, og som koster usandsynligt mange penge” (Skovgaard, 2020).

Ekspert i strafferet er enige med Skovgaard og peger på, at det undergraver børn og unges retssikkerhed, især i kraft af at barnet kun har ret til en advokat, hvis sanktionen er meget indgribende, hvorimod voksne, som er sigtede, altid har ret til en advokat (Ritzau, 2020).

En anden kritik af UKN omhandler tid og ressourcer. Ifølge flere kommuner stjæler det nye nævn tid fra vigtigere sager, der handler om børn og unges mistrivsel, hvor de korte frister i UKN kombineret med omfattende dokumentationskrav presser sagsbehandlerne og efterlader dem i en position, hvor andre mere presserende sager må udskydes (Olsen, 2020). Denne problematik understøttes af Mads Bilstrup. Han fortæller, at med UKN har kommunerne nu kun tre uger til at lave en ungeundersøgelse, hvor de tidligere havde op mod tre måneder, hvilket har haft konsekvenser for de faglige standarder (ibid). Denne bekymring møder opbakning fra Børns Vilkår, der hellere så forebyggelse frem for sanktioner, da de ligeledes mener, at de hårde sanktioner kan være direkte traumatiserende og stigmatiserende for børnene og de unge (Ritzau, 2020).

Videnskabsteoretiske overvejelser

I nærværende afsnit beskrives de videnskabsteoretiske overvejelser, vi har gjort os i forbindelse med udarbejdelsen af specialet. Vi har haft fokus på en fænomenologisk hermeneutisk tilgang i forbindelse med fokus på vores informanter og indsamling af empiri. Derudover er vi inspirerede af den kritiske teori.

Fænomenologisk hermeneutik

Det fænomenologisk hermeneutiske perspektiv kommer til udtryk i specialet gennem den tilgang, vi har valgt at gå til feltet med. Dette indebærer, at vi fokuserer på vores informanternes livsverden i forbindelse med deres oplevelse af arbejdet med de unge på den sikrede institution, og i hvilket omfang de oplever, at UKL og UKN har en indflydelse på dette. Vi er derigennem interesserede i deres førstepersonsperspektiv på relationerne til de unge og det pædagogiske arbejde, de udfører på institutionerne. Førstepersonsperspektivet indebærer, ifølge fænomenologien, subjektets dybdegående beskrivelser af deres erfaringsverden og praksisformer (Juul & Pedersen, 2012: 91). Vi er i forbindelse med førstepersonsperspektivet opmærksomme på, at vi får adgang til informanternes arbejdsliv, hvilket indebærer, at det i høj grad er baseret på deres faglige viden og erfaringer. Vi finder i denne forbindelse førstepersonsperspektivet relevant på den måde, at vi kan få de ansattes perspektiv på, hvad de lægger vægt på i arbejdet med de unge på institutionen, både ud fra deres faglige viden og deres personlige forhold til de unge. Samtidig er de i første række til at mærke de forandringer, der sker i forbindelse med implementeringen af den nye lov og de nye tiltag. Derudover kan det siges, at de ansatte på mange måder fungerer som omsorgspersoner for de unge i og med, at de er de primære voksne under anbringelsen på den sikrede institution, hvilket vi mener giver en god indgangsvinkel til, hvordan de unge tager imod det pædagogiske arbejde.

Den tidlige fænomenologi fokuserer i høj grad på, at forskeren skal undlade at inddrage sine forforståelser og teori, da dette kan være med til at sløre for den nye viden, som empirien bidrager med (Juul & Pedersen, 2012: 70-71). Den mere hermeneutiske fænomenologi fokuserer dog på, hvordan dette er en umulig opgave, da forskerens væren i verden altid vil danne grundlag for forforståelser. Vi er i forbindelse med dette bevidste om og opmærksomme på, at vi indgår i feltet med nogle forforståelser, både teoretiske og empiriske, herunder i forbindelse med den nævnte kritik af UKL og UKN samt ud fra den inddragede viden om det pædagogiske arbejde på de sikrede institutioner. Vi forsøger ud fra denne bevidsthed at sætte vores forforståelser i spil og inddrage

dem som et engagement og en nysgerrighed på feltet. Det meget normative blik på UKL kan dermed siges at have startet en interesse for at undersøge, hvordan tiltagene udspiller sig i praksis på de sikrede institutioner (ibid: 86). Dog forsøger vi samtidig at efterleve fænomenologiens udgangspunkt på den måde, at vi bestræber os på at være åbne for vores empiri og lade vores forforståelser blive udfordret i forbindelse med informanternes beskrivelser af deres arbejde som ansat på den sikrede institution. Disse forforståelser er opstået på baggrund af vores studie, hvor vi har beskæftiget os med det kriminalitetsforebyggende arbejde samt et praktikforløb på en sikret institution.

De dybdegående beskrivelser har vi tilgået gennem semistrukturerede kvalitative interviews, for derigennem at gøre interviewsituationen åben for, at informanterne kan uddybe ting, de finder særligt relevant. Dertil har vi bestræbt os på at gøre spørgsmålene så åbne som muligt, så vi ikke har drejet svarene i en bestemt retning, men gjort det muligt at få informanternes umiddelbare erfaringer i forbindelse med arbejdet med de unge belyst. Dermed fokuserede vi i interviewspørgsmålene på at lægge op til informanternes beskrivelse af eksempler på deres praksis på institutionen, som har dannet grundlag for analyse og fortolkning og udfoldet besvarelsenerne mest muligt. Dette finder vi især relevant, da informanterne i kraft af deres faglighed som pædagoger og socialrådgiver kan siges at have nogle faglige forforståelser med til interviewsituationen, som vi har forsøgt at åbne op for ved hjælp af den åbne interviewguide.

I forlængelse af ovenstående har vi bestræbt os på at lade empirien lede os i forhold til valg af teorier, for netop at udfordre vores forforståelser og åbne op for ny viden (Schiermer, 2013: 17). Vi har i denne forbindelse fået nogle nye forståelser af UKL, som vi ikke havde for øje fra starten på grund af vores normative kritiske udgangspunkt. Disse nye forståelser indebærer et mere nuanceret billede af den nye lov. Derudover har vi teoretisk fået blik for de ansatte som frontmedarbejdere og betydningen af deres skøn for implementeringen af de nye tiltag.

Vi har forsøgt at få adgang til eksempler fra de ansattes arbejdsdag, med henblik på at udfolde deres daglige rytmer og praksis i forhold til det pædagogiske arbejde på institutionen. Det hermeneutiske perspektiv kommer her til udtryk i specialet gennem fokus på fortolkning og mening i analysearbejdet. Dette indebærer fokus på fortolkning som en cirkulær proces, hvor de enkelte dele

analyseres i henhold til helheden og omvendt for på den måde at nå ind til meningen bag informanternes udsagn (Juul & Pedersen, 2012: 111).

Kritisk teori

Vi er som nævnt, ud over det fænomenologisk hermeneutiske perspektiv, inspireret af kritisk teori i forbindelse med vores videnskabsteoretiske overvejelser i specialet. Denne har fokus på, hvordan samfundets strukturer kan være med til at undertrykke individer i det moderne samfund (Juul & Pedersen, 2012: 320). Det kritiske perspektiv kommer til udtryk ved det blik, som rettes mod den social- og kriminalpolitik, der ligger til grund for UKL, samt hvilken indflydelse denne kan have på arbejdet med de unge på den sikrede institution. Den kritiske teori bidrager med et normativt udgangspunkt med fokus på at frigøre individer fra krænkelse og manglende anerkendelse, som vi finder relevant i forbindelse med debatten omkring den nye lov og de ansatte på institutionens oplevelse af virkningen af straf på unge (ibid: 322). Det kritiske perspektiv i projektet bærer dermed præg af det habermasianske perspektiv, som fokuserer på at en forståelsesorienteret tilgang til menneskers livsverden er idealet, og at systemverdenen kan være med til at bryde med denne ved at være styret af mål og magt (ibid: 324). Vi finder dette perspektiv relevant i forbindelse med de modstridende tendenser, som vi ser i socialpolitikken og i den pædagogiske tilgang på den undersøgte institution. Dertil inddrages elementer af Axel Honneths perspektiv på anerkendelse i forbindelse med det sociale arbejde og de unge. Den kritiske teori argumenterer for, at det normative udgangspunkt, om krænkelse og manglende anerkendelse samt tanken om, hvordan visse strukturer i det moderne samfund kan hæmme, at individer kan leve "et godt liv", skal tage udgangspunkt i empirisk data om menneskers erfaringer (Juul & Pedersen, 2012:320). I denne forbindelse spiller de to videnskabsteoretiske tilgange overens, da den fænomenologiske hermeneutik, som nævnt, fokuserer på at få beskrivelser af individers erfaringer.

Metode

I dette afsnit redegøres der for specialets metodiske tilgang til undersøgelsen af hvilken betydning, UKL og UKN har for det pædagogiske arbejde på den sikrede institution.

Det kvalitative forskningsinterview

For at opnå en forståelse af hvilken betydning den nye lov har for det pædagogiske arbejde på den sikrede institution, har vi indsamlet empiri bestående af fire kvalitative interviews med henholdsvis tre pædagogiske ansatte, hvoraf den ene er afdelingsleder og den anden er leder af institutionen samt en socialrådgiver. Den kvalitative tilgang har gjort det muligt for os at få nuancerede og detaljerede beskrivelser af vores informanternes arbejdsliv, der afspejler deres personlige forståelser og oplevelser, men ud fra et fagligt grundlag, samtidig med at vi har bevaret fokus på specialets problemstilling (Kvale & Brinkmann, 2009: 155-157).

Interviewguide

Forud for interviewene udarbejdede vi to forskellige scripts med det formål at guide os gennem interviewene (Kvale & Brinkmann, 2009: 151) (Bilag C). Det første script blev udarbejdet til interviews af de to pædagogiske medarbejdere og det andet script blev udarbejdet til lederen og socialrådgiveren. Begge scripts fulgte formen for det semistrukturerede interview, der er kendetegnet ved ikke at have en fastlagt spørgeguide. Begge scripts havde en række fællestræk, dog forsøgte vi at tilpasse nogle af de opfølgende spørgsmål således, at det passede til informanternes specifikke profession og funktion. Dette gjorde sig især gældende i interviewet af socialrådgiveren, hvor vi fokuserede på spørgsmål omhandlede implementeringsprocessen af de regler og rammer, der er kommet i kraft af UKL, frem for på spørgsmål om de pædagogiske metoder.

Det semistrukturerede interview giver mulighed for at forfølge uforudsete emner og retninger, der kan opstå under interviewet. Dette oplevede vi blandt andet, da vi spurgte ind til relationsdannelse mellem de unge og de ansatte, hvor det blev klart for os, at de ikke opererer med begrebet relation, men i stedet med begrebet kontakt:

“Vi lægger rigtig meget vægt på den gode kontakt fordi vi vælger egentlig at være påpasselige med at bruge ordet relationer og det er fordi, der ligger noget gensidigt i relation og vi skal ikke have skabt en relation til dem sådan at når de skal herfra så giver vi dem et ekstra svigt” (Malene, leder, s. 4: 33-35).

Denne form for udtalelse gik igen i tre af interviewene, hvor vi valgte at forfølge det og stille opfølgende spørgsmål. På den måde blev “den gode kontakt” et centralt emne gennem tre af

interviewene og vi blev opmærksomme på nye forståelser og vinkler inden for specialets problemstilling (Kvale & Brinkmann, 2015: 185). Interviewspørgsmålene blev udarbejdet på baggrund af vores problemformulering og dertilhørende arbejdsspørgsmål, samt på baggrund af vores forforståelser omkring specialets problemstilling. Forud for interviewene havde vi en forforståelse om, at de nye tiltag fra UKL havde en stor indvirkning på den pædagogiske praksis på sikrede institutioner, og derfor var vores spørgeteknik omhandlende dette også præget af vores forforståelse. Vores fordomme blev bragt i spil ved, at vi forholdte os nysgerrige og stillede åbne spørgsmål om de unges hverdag på institutionen og de ansattes oplevelse af det pædagogiske arbejde og UKL. Derudover forsøgte vi at konstruere interviewspørgsmålene med fokus på kvaliteterne af *indledende spørgsmål*, *opfølgende spørgsmål* og *direkte spørgsmål*. Dette er, ifølge Kvale og Brinkmann (2009), medvirkende til, at informanternes fortællinger naturligt kommer til udtryk. De indledende spørgsmål bestod af, at vi startede med at fortælle om specialets problemstilling og at vi især havde fokus på UKL og vi fortalte i den sammenhæng også, at det især var deres faglige forståelser og oplevelser af UKLs påvirkning på det pædagogiske arbejde, vi søgte udtalelser om. På den måde havde informanterne allerede fra start mulighed for at danne sig nogle tanker og holdninger. Efterfølgende bad vi informanterne fortælle lidt om sig selv og deres uddannelsesmæssige baggrund for at åbne op for dialog (Kvale & Brinkmann, 2009: 155-156). De opfølgende spørgsmål benyttede vi os af, hvis informanterne enten svarede uklart eller hvis informanterne kom ind på et uforudset emne, som vi fandt relevant at forfølge. Dette oplevede vi blandt andet, da en af informanterne forklarede vigtigheden af, at kunne drage omsorg på en professionel måde:

“Så det handler rigtig meget om at skabe tryghed for dem til at starte med og sådan at vi ligesom tager... de skal have noget ansvar tilbage ift at de faktisk kan være med til at bestemme hvad der skal ske i deres liv, men ansvaret for relationen og at vi ikke sætter dem i noget de ikke kan leve op til den ligger 100 % hos os” (Malene, leder, s. 5: 16-19).

Hvortil vi spurgte om: *“(...)det ikke [kan] være svært at navigere i både at sørge for at det ikke bliver relationelt men stadig at kunne drage omsorg og sørge for at de føler sig trygge?”* (I2 i Malene, s. 5: 20-21). Dette opfølgende spørgsmål ledte os videre til en diskussion af spændingsfeltet mellem hjælp og kontrol, der også blev et centralt omdrejningspunkt i de to efterfølgende interviews. Derudover havde vi succes med direkte spørgsmål, som for eksempel:

“Hvad er din personlige holdning til UKN?” (Bilag E). Dette spørgsmål blev besvaret beskrivende både i forhold til de oplevelser, de selv havde haft, men også ud fra deres faglige undren. På den måde opnåede vi den ønskede viden uden at være forudindtagede i vores spørgemåder (Kvale & Brinkmann, 2015: 152-153).

Interview fremgangsmåde og etiske overvejelser

For at tage hensyn til de mulige etiske problemer, der kan opstå under et interview, udarbejdede vi nogle etiske retningslinjer, som vi fulgte gennem hele processen for at undgå at krænke eller påvirke informanterne (Kvale & Brinkmann, 2015: 107). For at imødekomme de etiske aspekter udarbejdede vi, forud for interviewene, et informeret samtykke. I denne fremgik interviewets formål og informanternes garanti for fuld anonymitet (Kvale & Brinkmann, 2009: 149-50). Beslutningen om fuld anonymitet blev truffet, da vi vurderede, at det ville være muligt, gennem informanternes udtalelser, at identificere den sikrede institutionen og dermed hvilke ansatte, der har deltaget i interviewene. Vi konkluderede, at det ikke ville være etisk korrekt overfor de unge, der er anbragt på institutionen, da de ansattes udtalelser omhandler specifikke eksempler og hændelser. Det informerede samtykke blev gennemgået sammen med hver informant inden interviewets start, hvor vi også forklarede interviewets formål, hvad lydoptageren bruges til, og andre afklarende spørgsmål. Desuden afsluttede vi interviewene med en debriefing (Kvale & Brinkmann, 2015: 183-184). Forud for de fire interviews havde vi en mailkorrespondance og telefonsamtaler med lederen af institutionen, hvilket kan have haft en påvirkning på informanternes udtalelser, da de således allerede inden interviewene var bekendte med specialets problemstilling og dermed har de kunnet reflektere over deres holdninger og diskutere dem med deres kolleger og leder.

Udvælgelseskriterier

I selve udvælgelsen startede vi med at udforme en mail, som vi sendte til de otte sikrede institutioner i Danmark, hvor vi beskrev specialets problemstilling og hvad vi ønskede af et samarbejde med dem (Bilag B). I denne proces blev det tydeligt, at mange af institutionerne hverken havde ressourcerne eller tiden til at indgå i et samarbejde, hvorfor vi besluttede at takke ja, da vi fik etableret kontakt til en af de sikrede institutioner, hvor vi fik mulighed for at interviewe to pædagogiske medarbejdere, en socialrådgiver og lederen af institutionen. Vi forberedte os på interviewene ved at undersøge institutionens beskrevne formål og deres pædagogiske metoder. Allerede i vores research stod det klart, at den udvalgte institution lægger vægt på, at de ansatte har en stor faglighed, og at de kun ansætter personale med en faglig uddannelse. Faglighed er en af

institutionens tre kerneværdier, og dette kom stærkt til udtryk i alle fire interviews, hvor informanterne benyttede sig af konkrete pædagogiske metoder og begreber til at understøtte og forklare deres udtalelser. Dette kom eksempelvis til udtryk i interviewet med pædagogen Christian, der til et spørgsmål omhandlende hans tilgang til de unge, svarede: *“Meget af tilgangen her den er mentaliseringsbaseret og så også low arousal”* (Christian, pædagog, s. 1: 11-12) og da vi spurgte lederen af institutionen, hvad hun anså som den vigtigste opgave i arbejdet med de unge, svarede hun:

“(...)der skal være krav om faglighed og der skal være tæt opfølgning og der skal netop være fokus på at der faktisk er faglighed omkring den unge som hele tiden kan lyse på hvad der er af potentiale for udvikling.(...)at det faktisk er et sindssygt vigtig stykke arbejde som ikke må laves af hvem som helst og i hvilke som helst rammer, fordi det kan virkelig skade de her børn yderligere som kommer med mistillid til systemet og mistillid til voksne(...)” (Malene, leder, s. 13: 13-15, 18-20).

Den undersøgte institution er en af de institutioner, der kun ansætter uddannet personale, og på den måde adskiller den sig fra flere af de andre institutioner.

Informanter

Vi har interviewet i alt fire informanter. Alle personer er anonyme, og vi har derfor ændret deres navne og undgået identificerende oplysninger.

Malene er leder af den sikrede institution. Hun har været på institutionen i syv år og startede som afdelingsleder og blev efterfølgende leder. Hun er uddannet idrætspædagog.

Ellen er socialrådgiver på den sikrede institution. Hun har været på institutionen i fire år. Hendes arbejde består i at samarbejde med de aktuelle aktører, der er en del af de unges anbringelse. Disse er politiet, advokater, anklagemyndigheden, sagsbehandlere, kontaktpersoner og andre opholdssteder.

Katrine arbejder som både pædagog og afdelingsleder på institutionen. Hun har været på institutionen i fire år. Hun blev uddannet pædagog i 1999 og er i gang med en diplomuddannelse i ledelse.

Christian er uddannet socialpædagog. Han har arbejdet på institutionen i fire år og blev uddannet i 2011. Han har arbejdet med udsatte og kriminelle unge i 15 år.

Validitet og reliabilitet

Når man benytter sig af kvalitative interviews søges der, som beskrevet tidligere, individuelle holdninger og oplevelser fra informanterne. På baggrund af det er vi bevidste om, at informanternes udtalelser ikke nødvendigvis vil gå identisk igen i en anden lignende interviewsituation. Vi er opmærksomme på, at dette kan præge reliabiliteten, dog mener vi, at informanternes udtalelser, i kraft af deres faglighed, også er præget af almen og anerkendt teoretisk viden indenfor området, der er med til at styrke reliabiliteten. Vi forsøger ud fra vores fire interviews ikke at generalisere. Dog mener vi blandt andet ud fra Bent Flyvbjergs argumenter, at vores undersøgelse kan indgå i den kollektive vidensakkumulation på feltet. I specialet undersøges institutionen og det pædagogiske arbejde samt implementeringen af UKL som et casestudie (Flyvbjerg, 2017: 471). Vi er bevidste om, at vi har taget udgangspunkt i en institution, som har et særligt fokus på den socialpædagogiske faglighed, hvilket kan betyde, at andre institutioner håndterer implementeringen anderledes. Vi mener dermed, at vores analyse kan ses som en kritisk case, der kan være med til at vise, hvad der sker, når strafferetlige rammer implementeres i en kontekst præget af en høj socialpædagogisk faglighed, der lægger vægt på kontakten med de unge og udviklingen af dem. Dog mener vi også, at vores analyse kan give et blik på, hvordan andre institutioner påvirkes af UKL, da institutionerne, på trods af et forskelligt fokus på faglighed, arbejder under mange af de samme rammer. Vi har forsøgt at imødekomme specialets validitet ved, igennem de udarbejdede scripts, at bevare en rød tråd gennem alle interviews således, at vi undersøger det, vi gerne vil undersøge. Derudover har vi transskriberet ud fra en transskriberingsnøgle, der har sikret, at informanternes svar er blevet nedskrevet korrekt (Bilag A).

Teori

Følgende afsnit er en uddybning af de teorier, vi har valgt til at udfolde vores empiri og analyse. Overordnet er udvælgelsen sket på baggrund af empirien.

Vores informanter giver udtryk for en modstand mod UKL og at de ikke tillægger den stor betydning i deres arbejde, hvorfor vi har valgt street-level perspektivet til at åbne op for, hvad

denne modstand har afsæt i. Teorien om menneskesyn er udvalgt, da vores informanter giver udtryk for, at de arbejder ud fra et bestemt menneskesyn i deres pædagogiske tilgange. Til sidst har vi valgt at bruge tillidsbegrebet, da informanterne tillægger dette betydning for at kunne skabe en god kontakt til de unge. Dermed bruges tillidsbegrebet og teorien om menneskesyn til at belyse de konkrete pædagogiske tilgange, hvor street-level perspektivet bruges til at forstå bagvedliggende faktorer for de ansattes arbejde.

Menneskesyn

Informanterne giver i interviewene udtryk for, at de arbejder ud fra et bestemt menneskesyn i sammenhæng med deres helhedsorienterede tilgang. I denne forbindelse benytter vi nedenstående teoretiske blik på menneskesyn til at analysere og udfolde deres udtalelser. Derudover belyser vi, i forbindelse med teoriens fokus på socialpolitikens udvikling, hvilket menneskesyn, der repræsenteres i UKL, og hvordan den adskiller sig fra det menneskesyn, som institutionen arbejder ud fra. Vi ser i denne forbindelse, at det, at de har forskellige menneskesyn, har en indflydelse på, hvordan loven bliver implementeret i praksis på institutionen. Afsnittet tager udgangspunkt i teksten "Menneskesyn i social - og kriminalpolitik i USA og i Danmark" (2015) af Annick Prieur og Per H. Jensen omhandlende, hvordan velfærdsstatens opbygning og dertilhørende menneskesyn i det vestlige samfund er i udvikling.

Prieur og Jensen argumenterer i denne forbindelse for, hvordan disse menneskesyn og tilhørende idégrundlag er i udvikling, hvilket medfører en forandring på det sociale område og måden hvorpå, man som samfund forstår og håndterer sociale problemer og udsatte mennesker, herunder arbejdet med kriminalitet og synet på kriminelle. Jensen og Prieur argumenterer for, at socialpolitikken har ændret sit syn på klienterne fra at se dem som socialt belastede individer, til at se dem som rationelle og kalkulerende aktører, der selv har valgt at komme i problemer (Jensen & Prieur, 2015: 145).

Selvom Jensen og Prieur anslår, at man skal være påpasselig med at tegne ligheder mellem idealtyper, herunder menneskesyn, og velfærdsstater, antyder de alligevel en forbindelse mellem den danske velfærdsstat og det aristoteliske menneskesyn. Deres argumentation ligger i den måde, hvorpå en given befolkning anser et socialt problem, og her har danskerne i forbindelse med forskning fra Christian Albrekt Larsen en overvejende aristotelisk forståelse, som bygger på en

forståelse af mennesket som et socialt væsen, der grundlæggende gerne vil deltage i og bidrage til samfundet (Jensen & Prieur, 2015: 149). Muligheden for velfærd for den enkelte er betinget af eksterne forhold, som økonomi og sociale relationer med mere, som individet ikke har kontrol over. På baggrund af dette er det statens opgave at hjælpe individet med at opnå og opfylde disse mål (ibid: 147). Hertil argumenterer de yderligere for, at der er sket en forandring i den danske socialpolitik mod en mere epikursk tankegang, som i modsætning til ovenstående bygger på en forståelse af mennesket som egoistisk (ibid: 148), og som har medført en ny form for rehabiliteringspolitik, som ikke lægger vægt på dybe årsager til kriminalitet, men derimod fokuserer mere på kontrol og konsekvenser (ibid: 157). Der argumenteres derudover for, at disse nye tendenser er modstridende med den professionsetik, som er kendetegnende ved det sociale arbejde i skandinaviske velfærdsstater (ibid: 159-160).

Tillid

Tillid benyttes i specialet ud fra forskellige perspektiver til at belyse flere aspekter af den pædagogiske tilgang. Derudover benyttes perspektivet omkring mistillid til at udfolde, hvilken indflydelse UKLs fokus på kontrol har på tillidsforholdet mellem de ansatte og de unge på institutionen. Tillid bliver i interviewene nævnt af informanterne som vigtigt for at kunne skabe en god kontakt til de unge. Vi udfolder tillidsperspektivet om den asymmetriske relation for at belyse, hvorledes de ansatte på institutionen opbygger et forhold til de unge, som eksplicit kommer til udtryk ved en kontakt og ikke en relation. På denne måde inddrager vi det asymmetriske perspektiv for at forstå, hvorfor institutionen prioriterer en kontakt frem for en relation samt til at udfolde magtforholdet mellem de unge og personalet. Derudover benyttes tillidsbegrebet til at belyse de ansattes udtalelser om vigtigheden af ærlighed og forudsigelighed i arbejdet med de unge.

Tillid og mistillid i det sociale arbejde

Ifølge Niklas Luhmann ses tillid i kraft af dets motiverende, engagerende og forpligtende karakter som noget, der fremmer samarbejde, sammenhængskraft og handlinger. På denne måde bliver mennesket sat fri fra utallige overvejelser og kalkulationer, hvilket eksempelvis kan bidrage til, at et barn eller en ung bedre kan hvile i relationen til den professionelle (Warming & Christensen, 2016: 31). I modsætning hertil kan mistillid være psykologisk belastende, samtidig med at den spænder ben for samarbejde og fællesskab, hvilket kan føre til afmagt og handlingslammelse (ibid: 38).

En mere kollektiv begrebsliggørelse af mistillid kalder Luhmann for ‘institutionaliseret mistillid’, hvilket forklares med den række procedurer og kontrolforanstaltninger, der bliver sat igang, når man som organisation ikke tør at agere med tillid. Institutionaliseret mistillid skal, med dens forskellige kontrol- og sikringsmekanismer, forstås som en måde at håndtere risici ved tilliden. I forhold til relationen mellem børn/unge og de professionelle kan der, med henblik på at undgå risici ved tillid, være behov for kontrolmekanismer. Disse kontrolmekanismer kan dog være med til at øge den organisatoriske kompleksitet, som den professionelle befinder sig i, hvilket ikke virker befordrende for barnets eller den unges personlige opblomstring, engagement, motivation og forpligtelse. Hertil kan den professionelle, i kraft af rollen som systemrepræsentant, komme til at kommunikere institutionaliseret mistillid til barnet eller den unge, da de forskellige mål i arbejdet initierer dokumentation og kontrol (Warming & Christensen, 2016: 39-40).

Det asymmetriske forhold

Talcott Parsons argumenterer for, at tillid skal forklares ved et asymmetrisk forhold. Ifølge Parsons er tilliden heri bygget på et fælles værdisystem med dertilhørende fælles mål, der er med til at danne og styre interaktionen og tilliden mellem professionelle og borgere. Således er disse fælles mål og værdier en forudsætning for troværdighed, da dette er med til at skabe forudsigelighed. På denne måde skal tillid forstås som et produkt af en forpligtelse til disse fælles mål og værdier. På den anden side skal troværdighed forklares som noget, der forudsætter, at der er tillid til en anden, da fælles mål og værdier bliver værdiløse, hvis den anden ikke udviser troværdighed (Frederiksen, 2017: 3).

Derudover argumenterer Jack Barbalet for, at tillid som handling indeholder et asymmetrisk forhold (Barbalet, 2009: 368). Tillid karakteriseres i denne forbindelse som afhængighed, hvilket forklares med følgende:

“As organization is a means of regulating or controlling relationships, it might be inferred that trust is an alternative means of control. This is not the case: because of the time interval between A’s giving trust to B and B’s actions, A’s trust grants control or power to B” (Barbalet, 2009: 368).

Tilliden indebærer ud fra denne forståelse et magtforhold, hvor tillid fra den ene giver den anden kontrol og magt, hvilket er med til at skabe asymmetri i forholdet (Barbalet, 2009: 368). Tillid

mellem mennesker opstår dermed i et afhængighedsforhold, hvorfor magt og tillid ikke skal forstås som modstridende (ibid).

Street-level perspektivet

I specialet benytter vi street-level perspektivet til at udfolde undersøgelsen af, hvordan de ansatte på institutionen, herunder lederen, pædagogerne og socialrådgiveren, implementerer de rammer, som UKL lægger op til. Vi ser i denne forbindelse institutionens stærke fokus på den socialpædagogiske faglighed som en vigtig faktor for, hvordan vores informanter konkret udfolder deres arbejde under lovens rammer, og vi finder i denne forbindelse street-level perspektivet brugbart til at udfolde og belyse dette. Vi finder især perspektivet relevant, da det i høj grad kommer til udtryk i empirien, at de ansattes faglighed har en stor indflydelse på, hvordan det pædagogiske arbejde bliver påvirket af socialpolitikken. Derudover kommer relevansen til udtryk i forbindelse med, at de ansatte i høj grad er det led, der forbinder politikken til de unge, hvorfor de er en vigtig faktor for den måde, hvorpå loven kommer til udtryk for de unge på institutionen. Vi finder det dermed relevant at udfolde en analyse af hvordan, de ansatte benytter deres skøn og i hvilken grad de sætter fokus på henholdsvis en institutionsfortælling samt de unges perspektiv og mening, da informanterne i høj grad giver udtryk for, at flere af tiltagene i loven ikke giver mening i dagligdagen på institutionen, og at de dermed udfolder rammerne ud fra deres socialpædagogiske forståelse af de unge. Dertil benyttes perspektivet i forbindelse med en diskussion af, hvordan baggrunden for de ansattes skøn, herunder fagligheden eller mangel på samme, kan have indflydelse på det konkrete arbejde på sikrede institutioner.

Street-level perspektivet er oprindeligt beskrevet af Michael Lipsky i 1980. Siden har det været et felt, der er blevet udviklet, og som i høj grad er i fokus i forbindelse med undersøgelser af socialt arbejdes praksis (Brodin, 2015: 25). Perspektivet kan bruges til at give et indblik i de skjulte organiseringsprocesser, som praktiseres i det sociale arbejde med udsatte borgere i velfærdsstaten, og som kan siges at være mellemløbet mellem socialpolitikken og borgerne. Perspektivet lægger dermed fokus på, hvilken indflydelse organiseringen af det sociale arbejde i forbindelse med frontlinjemedarbejderne har på, hvordan politikken konkret bliver implementeret og udfoldet i praksis (ibid). Lipskys teori udfordrer på mange måder den Weberianske forståelse af bureaukratiet og tanken om, at politikken bliver implementeret, som den er tænkt i en hierarkisk proces oppefra og ned (ibid: 28). Teorien bygger oven på tidligere teorier omkring implementering ved at stille

spørgsmålstegn ved, hvad frontlinjemedarbejderne gør og hvordan de gør det, frem for et fokus på hvad de er pålagt at gøre. Dette indebærer et bottom-up perspektiv på implementeringsprocessen (ibid: 29). Teorien fokuserer dertil på, at det er vigtigt at undersøge de uformelle mønstre, som skabes af frontlinjemedarbejderne, samt hvordan disse medarbejdere oplever processen og deres rutiner, for at få et indblik i hvordan politik bliver implementeret i praksis (ibid: 30).

Beslutningsmagt og fagligt skøn

Lipskys teori lægger, som nævnt ovenfor, vægt på, at den formelle politik ikke alene kan ses som determinerende for implementeringsprocessen. Dette indebærer, at praktikerne i det sociale arbejde har et skønrum og en forholdsvis høj grad af beslutningsmagt, som giver dem et råderum til at tolke på loven, og dermed udføre arbejdet bedst muligt på baggrund af de ressourcer og rammer, de har tilgængelige (Lipsky, 1980: 13). Dette indebærer, at frontlinjemedarbejderne ofte står i et krydspres mellem borgeren på den ene side og systemets ressourcer på den anden, hvilket medfører, at de i dagligdagen skaber psykologiske coping-mekanismer for at lette dette pres (ibid: 140). Street-level perspektivet anser i denne forbindelse det faglige skøn, som en vigtig del af arbejdet med mennesker (Brodkin, 2015: 30). I forlængelse af dette fokuserer Lipsky på, at frontlinjemedarbejdere i det sociale arbejde ofte har en personlig motivation for at gøre en forskel for borgerens liv, hvilket medfører, at de i visse situationer er nødt til at bøje nogle oppefra definerede regler for at gøre dette muligt (Lipsky, 1980: 105). På trods af denne faglige og personlige motivation, beskriver han, at de begrænsede ressourcer og dermed begrænsede muligheder for at tilgodese den enkeltes situation ofte betyder, at borgerne bliver inddelt i stereotype grupper, og at nogle af disse bliver favoriseret i arbejdet (ibid: 145). Vi finder det dertil relevant at inddrage Gitte Sommer Harrits' blik på street-levet perspektivet. Hun retter i forbindelse med ovenstående en kritik mod, at professionalisme, som ressource hos frontlinjemedarbejderne, bliver negligeret i Lipskys teori samt i andre empiriske undersøgelser. Hun argumenterer med fokus på sociologiske studier af professionalisme for, at disse frontlinjemedarbejdere som udgangspunkt har en professionel uddannelse bag sig og at de derfor repræsenterer en profession, hvilket medfører, at de derigennem har et sæt faglige normer og redskaber og en viden, som i høj grad er vigtig for, hvordan de udøver deres skøn i praksis (Harrits, 2019: 4-5). Denne viden er ifølge Harrits både skabt ud fra videnskabelige teorier og empiriske undersøgelser tillært på studiet, samt ud fra erfaringer i praksis (ibid: 10).

Analysestrategi

Følgende afsnit indebærer en beskrivelse af fremgangsmåden for analysen af vores empiri og besvarelsen af vores problemformulering og arbejdsspørgsmål:

Hvilken betydning har den nye Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (UKL) og Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN) for det pædagogiske arbejde på en udvalgt sikret institution?

- Hvilke pædagogiske tilgange og metoder lægger de ansatte vægt på i arbejdet med unge på den sikrede institution?
- Hvordan oplever de ansatte på den sikrede institution det kriminalitetsforebyggende arbejde i kommunerne i forbindelse med UKL og UKN?
- Hvilken betydning oplever de ansatte, at UKL og UKN har for det pædagogiske arbejde på den sikrede institution?

Som beskrevet i afsnittet om videnskabsteoretiske overvejelser samt i metodeafsnittet bygger vores tilgang til feltet på et førstepersonsperspektiv fra vores informanternes oplevelser og erfaringer med det pædagogiske arbejde med unge på en udvalgt sikret institution i Danmark. Vi har således haft en induktiv tilgang til empirien, hvor denne har været udgangspunktet for de valgte tematikker og teorier. Specialets analyse er dermed tematiseret efter en kombination af indsamlet empiri og teori (Kvale & Brinkmann, 2009: 153-154).

Vi har på baggrund af arbejdsspørgsmålene og empirien udarbejdet tre analysedele, som er rammesættende for analysen og som omfatter henholdsvis: 1) *De pædagogiske tilgange på institutionen*, 2) *De ansattes oplevelse af det kriminalitetsforebyggende arbejde i kommunerne i forbindelse med UKL og UKN* og 3) *De ansattes oplevelse af UKLs og UKNs betydning for det pædagogiske arbejde på institutionen*.

De tre analysedele er derudover inddelt i forskellige temaer, som er udarbejdet på baggrund af kodning af empirien, og som er omdrejningspunkt for analysen. Vi læste hvert enkelt interview sammen i gruppen og overstregede de udtalelser, der går igen hos informanterne og som de lægger vægt på i deres arbejdsgang på institutionen, og som er relevant for besvarelsen af specialets problemstilling (Kvale & Brinkmann, 2015: 278). Herefter kategoriserede vi kodningerne i

forskellige farver for at give mulighed for kvantificering og således overskueliggøre fortolkningen af udtalelserne, for på den måde at nå frem til de mest gennemgående og vigtigste temaer i interviewene (ibid: 270). Således nåede vi frem til otte temaer, der indrammer, hvad de ansatte finder betydningsfuldt i arbejdet med de unge, samt på hvilke områder de oplever, at UKL har en indflydelse på deres arbejde. Herefter har vi benyttet os af meningsfortolkning, hvor de forhandlede interviews er blevet fortolket på et dybere plan. Vi har forholdt os kritisk til udtalelserne og har fokus på de implicite meninger (ibid: 272-274). De analyserede pointer fra analysedel 1 inddrages i analysedel 2 og 3 til den videre diskussion af, hvilken indflydelse UKL har på det konkrete pædagogiske arbejde på institutionen. Analysedel 1 indeholder primært udtalelser fra de tre pædagoger, da denne fokuserer på de pædagogiske tilgange på institutionen. Analysedel 2 og 3 samler op på, hvordan UKLs og UKNs rammer udfoldes i praksis, samt hvilken indflydelse de har på det konkrete arbejde på institutionen. Analysedel 2 indeholder primært udtalelser fra lederen og socialrådgiveren, da de i kraft af deres faglige position har et større kendskab til UKLs rammer. Citater fra informanterne i analysen henviser alle til et samlet bilag over transskriptionerne af interviewene og er derfor kun henvist med navne og stillingsbetegnelse (Bilag E).

Analyse

Vi finder det, i forhold til de forskellige temaer i analysen, relevant at forholde os til de ansattes position på institutionen, for på den måde at kunne reflektere over på hvilken måde denne har betydning for vores undersøgelse. I vores informanternes udtalelser fremstår deres arbejde ofte noget forskønnet, hvorfor det er vigtig for os at være opmærksomme på, hvilken position empirien har afsat i.

I alle interviews er institutionens værdiord stærkt fremtrædende, når pædagogerne skal beskrive de pædagogiske metoder:

*“II: (...)kan du sige lidt om de pædagogiske metoder I bruger i arbejdet med de unge?
K:(...)det starter også et eller andet sted ved vores værdiord som er professionalism, ordentlighed og troværdighed og det skal gerne afspejle alt hvad vi gør og inde i det har vi selvfølgelig nogle metoder” (Katrine, afdelingsleder, s. 1: 22-24).*

I ovenstående citat ser vi, hvordan Katrine italesætter værdiordene som et slags værdisæt, der danner rammer for de konkrete pædagogiske metoder. På samme måde fremhæver Christian, hvilke værdier han anser som grundlæggende for arbejdet:

“Så jeg tænker bare respekt, ærlighed og en god faglighed omkring hvorfor de agerer som de agerer og en nysgerrighed på det, det kan du komme langt med i hvert fald” (Christian, pædagog, s. 4:19-20)

Vi ser i denne forbindelse en sammenhæng mellem de begreber og værdier, som informanterne fremhæver på den måde, at ærlighed og troværdighed indebærer nogle de samme elementer på samme måde som faglighed og professionalisme. Denne sammenhæng indikerer, at disse værdier er nogle, der eksplicit bliver italesat på institutionen, hvilket understreges af, at værdiordene står skrevet på deres hjemmeside. Det kan derfor antages, at værdierne ikke kun afspejler en personlig holdning, men at de også er forankret i en mere institutionel forståelse. Dette er relevant for os at være bevidste om, da det kan sige noget om, hvilket ståsted de svarer ud fra. Sammenhængen mellem de ansattes udtalelser går igen i løbet af analysen, hvilket blandt andet tydeliggøres i forbindelse med informanternes fokus på mentalisering og at de lægger vægt på en kontakt frem for en relation, hvilket bliver uddybet i analysedel 2. Derudover beskriver informanterne i flere tilfælde den undersøgte institution som en institution, der fungerer bedre end flere af de andre sikrede institutioner i Danmark:

“(...)det tror jeg faktisk er den store forskel ift. at de unge faktisk rigtig godt kan li at være her altså og det kan jeg sige uden at prale altså så er vi fandme den bedste sikrede(...)

I3: Men hvordan kan det være, og jeg tror måske ikke nødvendigvis at du kan svare på det, men bare sådan ren refleksion omkring hvordan det kan være at ”navn på sikret institution” er så meget bedre end de andre?

K: Men jeg tror det er vores pædagogiske ståsted hvor vi først og fremmest er en socialpædagogisk institution og det er det vi møder de unge med, altså det er vores pædagogik og det er vores faglighed og det er ordentlighed i det vi gør, det er ikke straffen” (Katrine, afdelingsleder, s. 5,15: 18-20, 5-10).

I ovenstående citat fremhæves den undersøgte institution som bedre end visse af de andre institutioner i forbindelse med deres faglighed og de unges oplevelse af institutionen. Vi er i denne forbindelse optagede af institutionens faglighed. Dog er det vigtigt at være opmærksom på, at de ansatte indtager en bestemt position, når de skal svare på spørgsmål omhandlende deres arbejde, hvilket det også kan være et udtryk for. Denne position ses i lyset af deres rolle som ansat på den sikrede institution, hvorfor der kan argumenteres for, at de som repræsentanter for deres arbejdsplads svarer med udgangspunkt i dette. Derudover kommer socialrådgiverens position til udtryk i forbindelse med, at hun ikke direkte vil sige noget negativt omkring den nye lov. Dette indikerer, at hun udover at være ansat på institutionen også er systemrepræsentant. På denne måde kan informanternes taleposition være påvirket af både institutionen og dens værdigrundlag samt af deres rolle i forhold til systemet, hvilket er relevant for os at være bevidste om, når vi senere analyserer deres udsagn. Vi forholder os til dette for, at vi ikke uden videre videregiver deres udtalelser som umiddelbare sandheder, og vi er dermed bevidste om, at det er deres arbejdsliv, vi har adgang til gennem interviewene.

Analysedel 1 - De pædagogiske tilgange på institutionen

Temaerne i analysedel 1 omfatter:

- *Pædagogiske metoder og rammer på institutionen*
- *Helhedssyn som rammesættende for institutionens pædagogiske tilgang herunder mentalisering, forståelse, nysgerrighed og mening*
- *Tillid og forholdet mellem de ansatte og de unge på institutionen*
- *Institutionens menneskesyn*

Pædagogiske metoder og rammer på institutionen

I dette tema belyses det, hvordan den pædagogiske faglighed og de pædagogiske metoder kommer til udtryk på institutionen, og hvordan de ansatte arbejder ud fra dette.

Faglighed

Da vi bad informanterne uddybe, hvad de anser som de vigtigste metoder og tilgange i deres arbejde, stod det klart, at den udøvende pædagogik hos dem alle er forankret i en socialpædagogisk faglighed. Dette udtrykkes klart og tydeligt af Katrine:

“(...)jeg tror det er vores pædagogiske ståsted hvor vi først og fremmest er en socialpædagogisk institution og det er det vi møder de unge med, altså det er vores pædagogik og det er vores faglighed og det er ordentlighed i det vi gør, det er ikke straffen” (Katrine, afdelingsleder, s. 15: 8-10).

I citatet er det tydeligt, at Katrine tager afstand til den straffende instans og i stedet lægger vægt på den pædagogiske praksis. Dette indikerer, at hun ser straf og socialpædagogiske tilgange, som to forskellige ting med forskellige formål. Det er her tydeligt, at hun ser den pædagogiske tilgang som den rette. Det faglige fokus kommer også til udtryk hos lederen af institutionen, da vi spørger hende ind til dette:

”(...)vores fokus er rigtig meget det faglige, så det betyder at vi står rigtig solidt på den socialpædagogiske faglighed og det betyder at vores prioritering af at det er uddannet personale vi har og at vi efteruddanner i forskellige metoder og tilgange” (Malene, leder, s. 1: 9-16).

Malene har i ovenstående fokus på vigtigheden af at udvikle de ansattes faglighed gennem efteruddannelser for at sikre, at de ansatte altid har et solidt fagligt ståsted, de kan agere ud fra i håndteringen af de unge. Her er supervision prioriteret højt:

”Så har vi også valgt at have en fysisk psykolog ansat hos os, og det dels for at lave udredninger og screeninger af de unge og så er det dels for at lave supervision af personalet, og det er jo også en af de ting, der er forskellige hvordan man gør det, men hos os er der supervision hver fjerde uge og det har alle personalegrupperne her, så det er både i undervisningstilbud og hos pædagogerne og så videre. Lederne får også supervision, men ikke af hende det får de af en ekstern supervisor på ledelsesdelen selvfølgelig” (Malene, leder, s. 1: 25-30).

Ovenstående citat indikerer, at institutionen bruger meget tid og mange midler på at sikre, at alle ansatte arbejder ud fra institutionens socialpædagogiske tilgang. Det er tydeligt, at Malene sætter lighedstegn mellem denne og en høj faglighed. Det er ifølge hende afgørende, at de ansatte forstår og handler ud fra institutionens socialpædagogiske rammer og tilgange, da de på den måde kan legitimere deres handlinger og navigere i et arbejde, hvor det hver dag handler om at kunne sætte

sig selv i spil for at opnå den gode kontakt til de unge, samtidig med at de skal formå at agere professionelt. Professionalitet er ud fra institutionens syn forankret i en socialpædagogisk forståelse:

“(...)det også noget relationelt og det er vi nødt til at kigge på og når man kigger på ting på den måde så kommer det enormt tæt på hvis ikke man bliver ved med at være enorm professionel og derfor er der et behov for at man bliver holdt inde i den her professionelle ramme og at man bliver vant til kigge på det sammen, også hvis det er noget værdimæssigt der skurer, og derfor er det nødvendigt at vi har den her supervision løbende så man ikke bliver slidt eller så man ikke kommer til at tage et værdiskred(...)når man stiller spørgsmål eller undrer sig over nogle ting, så går det ikke på personen men på fagpersonen og hvis ikke man kan det så skal man ikke være her og det er fordi det bare bliver ekstra udsat, når det er en målgruppe som hele tiden kommer til at køre på, og som har svært ved at regulere sig selv og som virkelig er følelsesmæssigt skadet, så sker der parallelprocesser ovre i personalegruppen også, og hvis man så ikke passer på så kommer mønstret til at gentage sig og så kommer man til, uden man helt opdager det, at gentage nogle af de mønstre i personalegruppen også(...)” (Malene, leder, s. 1-2: 42-48, 4-8).

Ud fra ovenstående citat bliver det tydeligt, at det professionelle aspekt er vigtigt i forbindelse med arbejdet med den specifikke målgruppe af unge. Derudover indikerer hendes udtalelse om, at der på institutionen er fokus på fagpersonen og ikke på personen og at man som ansat på institutionen ikke skal agere ud fra personlige holdninger, men i stedet ud fra et fagligt grundlag. Det kan her diskuteres, om det er utopisk, at alle ansatte kan udøve den samme pædagogiske faglighed, i forhold til hvorvidt den kan stå alene som baggrund for pædagogernes arbejde. I denne forbindelse forklarer Christian til spørgsmålet om, hvorvidt hans fokus på forståelse af de unge i det pædagogiske arbejde kommer fra hans faglige baggrund eller hans personlige erfaringer fra sit arbejde:

“Ja det er nok en blanding kunne man forestille sig, for jeg tænker også at det jo ikke er et job for alle det her, der er heldigvis nogle faste som er her altid og så kommer der nogle ind og finder ud af at det ikke var noget” (Christian, pædagog, s. 43-45).

Dette indikerer dermed, at de ansatte, ud over faglighed, som må forventes at være noget, der kan tillæres, skal besidde en bestemt form for personlighed, som gør, at man finder interesse for de unge

og kan rumme at arbejde med dem. Dertil tilføjer han, at man skal besidde en undren (Christian, pædagog, s. 4: 2-3), hvilket kan tolkes at betinge, at man tilvælger en pædagogisk uddannelse, og at der dermed er en personlig interesse, der ligger til grund, hvilket kan medføre, at de ansatte stadig har en form for personlig rettesnor i forbindelse med det skøn, de udøver. I sammenhæng med dette giver Katrines beskrivelse herunder en indikation på, at personlighed ikke helt kan udelades i arbejdet:

“II: Tænker du at det er dine personlige kompetencer eller er det på grund af din faglighed og dine metoder

K: Jeg tror det er en blanding, for jeg tror også at man kan have nok så høj faglighed, men hvor man simpelthen ikke kan komme udover det her, fordi man får relateret til ens privatliv eller man får, altså der er jo nogen ting, der rammer folk hårdere altså, typisk så er det noget med at hvis der er sket noget med børn ik, altså den er fandme svær ik, der kan være noget, der er så grimt, så man næsten ikke, og jeg vil heller ikke sige at jeg ikke kan møde den grænse, altså det kan jeg godt, jeg har faktisk bare ikke mødt den endnu og jeg tror jeg også at det hænger sammen med hvad er det man relaterer til i ens privatliv” (Katrine, afdelingsleder, s. 3: 7-15).

Christian tilføjer dog efterfølgende igen, at en stærk faglighed er en nødvendig kompetence for at kunne være i jobbet, da det bidrager med et teoretisk perspektiv, som man kan stille sin tvivl op imod (Christian, pædagog, s. 3: 46-48). Dertil indebærer institutionens klare rammer og syn på de unge, at de ansatte i høj grad har en faglig rettesnor at gå efter, hvilket kan siges at være særligt for institutionen, på den måde at de vægter uddannet personale højt. Dette kommer til udtryk, når Katrine beskriver, hvordan institutionens værdior: professionalism, ordentlighed og troværdighed står som udgangspunkt for det pædagogiske arbejde (Katrine, afdelingsleder, s. 1: 22-24). Disse værdier bliver udfoldet i løbet af analysen.

Ydre rammer

En vigtig faktor for at kunne udøve det pædagogiske arbejde på institutionen er de ydre rammer. Lederen af institutionen Malene udtaler, at:

”Strukturen er mega stram og mega ydre styret, så der ligger en fast struktur(...)” (Malene, leder, s. 2: 40).

Disse ydre rammer indebærer en fast dagsorden, som ikke kan flyttes rundt på i forbindelse med fastlagte tidspunkter for vækning, undervisning og spisetider samt at værelserne er aflåst om natten (Malene, leder, s. 2: 40-41). Den stramme struktur fungerer både som guideline for de unge, men også som en hjælp til de ansatte. I empirien beskrives det, at de ydre rammer er en forudsætning for, at de pædagogiske tilgange kan udfoldes. Malene fortæller, at det er den:

”(...)ydre styring som skal give dem ro og det er det den skal give dem, det er forudsigelighed og roen og ligeså snart vi er færdige med det så skal vi så tænke at den kører på rygraden og så er det alt det der ligger inde i det, altså inde i den ramme der handler om indre styring og udvikling” (Malene, leder, s. 4: 39-42).

Den stramme ydre styring beskrives i ovenstående citater som positivt for de unges anbringelse, der afskærmer dem fra alt udefrakommende. Denne afskærmning fra det eksisterende samfund er medhjælpende til, at de ansatte kan udrede og udvikle de unge og deraf benytte sig af den pædagogiske tilgang, der har bedst virkning for den enkelte unge. Netop dette beskriver Malene som en af fordelene ved at blive anbragt på en lukket institution:

”Det som vi oplever det er at processen bliver speedet op ift. hvis man er i åbent regi(...)dels kæmper man med at de unge ligesom kan stikke af om det så er mentalt ved at ryge en masse hash eller det er fysisk at stikke af når tingene bliver for svære og man kommer for tæt på, der er venner der står og hiver i en og der er rockere man skylder penge og der er nogle man skal ud og lave noget for og man kan sige det der sker ved at vi her piller alt det fra, det er, at de ikke har kontakt med andre end hvad der er aftalt og de ikke får besøg af andre end der er aftalt og at de ikke tager stoffer og er i misbrug, det gør jo at alt den larm det sorterer man væk og det betyder også at selvom vi ikke tvinger dem til at være sammen med os så tilvælger de det fordi alternativet er der jo ikke på samme måde(...)” (Malene, leder, s. 2: 22-31).

I citatet kan det udledes, at den ydre styring virker på baggrund af to aspekter, at alt udefrakommende sorteres væk og at de unge ikke har et andet alternativ. Det kan diskuteres, hvorvidt de unge oplever samme positive aspekt ved frihedsberøvelsen. Antagelsen kan understøttes af Ankestyrelsens rapport, hvori det beskrives, at de unge har forskellige oplevelser af den ydre styring. Blandt andet beskriver flere af de unge, at indespærringen og de fysiske rammer

som tremmer, giver dem lyst til at gøre oprør og fortsætte det liv, de havde uden for institutionen. Andre af de unge giver derimod udtryk for, at det netop giver dem ro, hvilket er en forudsætning for deres udvikling (Ankestyrelsen, 2018: 87).

Udover at skabe struktur og faste rammer for de unge forsøger institutionen også at strukturere en hverdag, der afspejler en normal hverdag, så vidt det er muligt. Da vi spørger Katrine, hvordan de arbejder med normalitet med tanke på, at det er en sikret institution, svarer hun:

”Vi gør tingene så normale som vi kan inden for vores rammer, men vi sammenligner ikke med, ”jamen vi gør det her hjemme ved mig, der får mine børn også lov til at”, altså det er ikke det samme, for det her det er et andet sted. Vi skal sørge for at vi får nogle unge ud som også kan bruge det de har lært herude og det er nok vores største hvad skal man sige, opmærksomhed fordi, og derfor er pædagogikken, den bliver så pissevigtig, fordi vi kan godt adfærdsregulere dem herinde altså det kan vi jo sagtens de er i en mega sårbar position, altså og det er lidt det der kommer til at ske på nogle sikrede afdelinger, det er at jamen herinde får de, de her tydelige rammer altså hvor man får stød, når man går ud over normen altså det kan enhver idiot jo lære, men de kan ikke bruge det til en skid når de kommer derud, og så har de ikke lært noget(...)” (Katrine, afdelingsleder, s. 8: 10-18).

Katrine beskriver i ovenstående citat, hvordan direkte adfærdsregulering betragtes som den nemme løsning, hvilket dog ikke ses som en langvarig løsning, som de unge lærer af på sigt. Dermed beskriver hun straf som metode, i form af ”stød”, som de unge får, hvis de gør noget forkert som en måde ubevidst at undvige det pædagogiske arbejde, hvilket hun oplever, at nogle af de andre sikrede institutioner til tider kommer til. Dette vil blive uddybet i analysedel 3.

Mål og succesoplevelser

De ansatte skal, ifølge Katrine, formå at skabe en hverdag for de unge samtidig med, at der skal være en implicit såvel som en eksplicit læring deri, der har fokus på succesoplevelser og samarbejde. Disse succesoplevelser opnår de unge ved, at de, i samarbejde med de ansatte, opstiller nogle mål og delmål. Succesoplevelserne kan bidrage til de unges udvikling og motivere til ændring af uhensigtsmæssige adfærds- og handlemønstre, samt ændre deres selvbillede i en positiv retning. Målene er blandt andet udarbejdet på baggrund af en handleplan, som er lavet i samarbejde med kommunen og de unges egne mål:

”(...)uanset hvad det er for en ung vi får ind, så er det jo egentlig at lægge ansvaret over til dem selv og arbejde ind i og sige “hvad er det du egentlig gerne selv du vil” “hvad vil du have ud af det” “hvad er det du godt kunne tænke dig”(...)” (Malene, leder, s. 4: 42-45).

I denne forbindelse kan det siges, at de ansatte befinder sig i et spændingsfelt mellem de institutionelle mål, der i dette tilfælde bliver sat af kommunen på den ene side og de unges egne beskrevne ønsker og mål på den anden side (Skytte, 2013: 10). Ud fra informanternes udtalelser tyder det på, at de ansatte vælger at prioritere de unges ønsker, idet de beskriver, at det er vigtigt, at målene er baseret på den enkelte unge således, at det giver mening for dem sådan, at de har lyst til selv at tage ansvar. Dette understøttes ligeledes af Katrine, der forklarer at:

“(...)delmålene er sådan baseret på vores observationer og på handleplanen fordi hvis vi ser en eller andet handleplan, hvor vi ser, “jamen det giver ingen mening at lave sådan et delmål her”, så gør vi det selvfølgelig ik(...)” (Katrine, afdelingsleder, s. 7: 32-34).

Ud fra ovenstående tilgang kan det tolkes, at de ansatte forsøger at styrke de unge ved at gøre dem ansvarlige for deres eget liv, samtidig med at de har fokus på de unges behov og præmisser. Den pædagogiske tilgang på institutionen kan dermed siges at være præget af styrkeperspektivet. Perspektivet fokuserer på brugerens evner og potentialer og der er fokus på at afdække håb og drømme for brugerens fremtid og at opnå konkrete resultater for således at styrke dennes autonomi (Healy, 2009: 201). I forbindelse med institutionens tilgang kan der drages paralleller til styrkeperspektivet, da de ansatte har fokus på at være anerkendende og positive over for de unges evner og ressourcer samt deres håb og drømme:

”Og så arbejder vi jo netop kontinuerligt med det der handler om det værdimæssige, så når man så fx. man kan altid finde et eller andet der er positivt hvis fx der er ikke ret mange af dem der ikke har en kæmpe loyalitetsfølelse, enten overfor venner eller overfor familie og den kan man jo også arbejde med positivt. For det er jo faktisk en enorm positiv ting, for det betyder at man ikke bare er alene i verden og tænker på sig selv, men at man faktisk også kerer sig om andre og så kan man jo godt bringe det i spil med nogle andre ting, så det er jo det det handler om, at komme til at pille nogle dele ud som man kan arbejde positivt med” (Malene, afdelingsleder, s. 6: 16-22).

I citatet bliver det tydeligt, at der er fokus på de unges styrker, og der bliver taget højde for de enkelte unges problemer. Dette lader sig gøre gennem en positiv dialog mellem de unge og de ansatte, hvor de i samarbejde udarbejder løsninger og mobiliserer de unges egenskaber på en positiv måde (Healy, 2009: 248-255).

Magtanvendelse og overvågning

I forbindelse med de ydre rammer spurgte vi alle informanter ind til overvågning og magtanvendelse på institutionen. I vores spørgsmål lå der nogle forforståelser omhandlende spændingsfeltet mellem hjælp og kontrol, og hvorledes dette har en indvirkning på forholdet til de unge. På den ene side udtaler Christian, at det ikke har nogen indflydelse:

”Naerj... det vænner man sig vel til, altså jeg synes jo også det der med overvågning, det er jo ikke noget vi mærker til i hverdagen. Overvågning er jo kun noget der bliver brugt hvis der sker noget, og ikke engang der er det nødvendigt, det er når der skal en bedømmelse igennem, det er ikke noget vi går ind og kigger på, det er kun vores leder der kan det, som skal have en speciel tilladelse for at kigge på det. Så vi kan ikke engang se det.” (Christian, pædagog, s. 2: 36-42).

Dog udtaler Malene på den anden side, at det kan forstyrre den mentaliserende tilgang, som de arbejder med på institutionen. Mentalisering er udbredt i arbejdet med udsatte børn og unge, hvor socialarbejderen kan opnå større forståelse for og en bedre relation til de børn og unge vedkommende beskæftiger sig med (Hagelquist, 2012: 18). På institutionen forsøger de at forholde sig til de unge som mennesker og ikke som indsatte, men samtidig er de nødt til at informere de unge om videoovervågningen:

”(...)og uden at sige noget så ligger der bare implicit i det “for du træder sgu nok ved siden af” altså der ligger en eller anden selvopfyldende profeti i at ”nå jamen når du så træder ved siden af så har vi det på video skal du bare vide”(...)der ligger bare noget værdimæssigt i at vi overvåger dem(...)” (Malene, leder, s. 6-7: 46-48, 1-7).

Overvågningen passer ikke ind i det menneskesyn, de opererer med på institutionen, og de forsøger derfor at tillægge den så lidt betydning som muligt. Videoovervågningen indebærer dermed nogle institutionelle rammer, som pædagogerne er pålagt, på trods af at de forsøger at negligere det overfor de unge, så det ikke skal virke konfronterende. De ansattes opfattelse af overvågningen

smitter af på de unge, og pædagogen Christian beskriver, at størstedelen af de unge ikke reagerer negativt på, at de bliver overvåget, og det mener han er:

“(...)fordi vi [ansatte] ikke italesætter det som noget særligt specielt” (Christian, pædagog, s. 3: 1-2).

Både Christian og Katrine bruger sætninger som “ikke noget særligt” og “lægger ikke mærke til det” samtidig med, at de trækker på skuldrene, når vi spørger ind til overvågningen på institutionen. Disse udtalelser og gestikulationer bliver hos dem begge efterfulgt af en kritik af UKLs skærpede regler omhandlede overvågning. Deres laissez-faire tilgang til vores spørgsmål omkring overvågning kan tolkes som, at de gerne vil gøre opmærksom på, at overvågning af de unge ikke har en indflydelse på den pædagogiske praksis på institutionen og at den direkte er unødvendig og hindrende for, at de kan udføre det pædagogiske arbejde, som de ønsker, hvis de tillægger overvågningen betydning overfor de unge. Samtidig kan det også være et udtryk for et forsvar af deres egen faglige praksis, hvor de lægger vægt på, at de udfører et godt pædagogisk arbejde, selvom det foregår i en kontekst, hvor overvågning og magtanvendelse er mulig. De ansattes kritik af UKL i forhold til overvågning vil blive diskuteret indgående i analysedel 3.

Ligeledes blev vores forforståelse om magtanvendelse, som værende en stor del af den pædagogiske praksis på sikrede institutioner, nuanceret gennem interviewene. Katrine udtaler, at de på institutionen ikke har behov for at “spille med musklerne”:

“(...)hvis der er en der ikke vil følge husordenen til punkt og prikke vil vi aldrig gå ind og bruge en magtanvendelse på det. Der skal ligesom mere til. Der skal ligesom være en farlig situation eller noget hvor der kan udvikle sig noget hvor vi ved “okay lige pludselig så er hele bohuset oppe og køre og vi skal have lukket det her ned”(...)” (Katrine, afdelingsleder, s. 11: 37-41).

Katrines udtalelse om deres brug af magtanvendelse tydeliggør, at det er op til de ansatte at bedømme, hvornår en magtanvendelse er nødvendig. Det, at hun siger “vi”, indikerer, at de ansatte har en fælles forståelse af dette. Dette relaterer sig til Peter Høilund og Søren Juuls teori om anerkendelse og dømmekraft. De argumenterer for, at dømmekraft er en stor del af det udøvende sociale arbejde mellem professionel og borger. Dette indebærer blandt andet, at det sociale arbejde

har afsæt i erkendelse af de værdier, borgeren anser som vigtige (Høilund & Juul, 2015: 54). Dette kan dog, ligesom i ovenstående tilfælde omhandlende videoovervågning, være udfordrende, da det sociale arbejde både indebærer inddragelse af institutionelle rammer og samfundsmæssige vilkår, der på samme tid er nødvendig for det udøvede sociale arbejde, men som også kan være en hindring i forhold til, at det kan begrænse socialarbejderens moralske handledygtighed (ibid: 31-32). Ud fra nedenstående citat af Katrine lader det ikke til, at de ansatte på institutionen oplever begrænsninger i forhold til moralsk handledygtighed:

“II: Hvordan i forbindelse med magtanvendelse og situationer, hvor det er nødvendigt, hvordan oplever du det?”

K: Jamen jeg oplever det egentligt ordentligt, og det oplever jeg også, at de unge oplever. Det er det de siger. Der er sjældent nogen unge der siger, “jamen der var slet ikke grund til at tage fat i mig”(…)vi har ikke super mange magtanvendelser, i perioder kan vi have flere. Nej jeg oplever det faktisk ikke, sådan konfliktfyldt, heller ikke sådan forbundet med nogle etiske dilemmaer, altså vi tager de magtanvendelser, der skal til fordi alle skal være trygge herinde, altså og man kan ikke gå rundt og være truende over for andre og altså du ved eller være til fare for andre og så tager vi dem der skal til” (Katrine, afdelingsleder, s. 3: 19-32).

Det er her interessant, at hun beskriver magtanvendelse så uproblematisk, set i lyset af at hun ligeledes udtrykker, at en magtanvendelse ikke er konstruktiv, hvis den bliver brugt for at straffe de unge for at bryde husordenen samt at magtanvendelsen ikke skal stå alene:

“(…)løsningen er altid den pædagogiske vej, og så kan man blive nødt til at tage de magtanvendelser der skal til og det gør vi også men det er jo opsamlingen og alt det bagefter hvor der kommer noget læring(…)[hvis ikke] så spiller man lige ind i de unges problematikker med at det er den her der er løsningen (viser knytnæve). Vi bliver nødt til at vise noget andet og det er også sket at jeg er blevet primitiv i en konflikt med en ung ik, men så går man jo foran ved at gå ind og tale med en ung omkring det og tager det ansvar på sig der er ens eget for så viser man også hvordan man agerer når man taber småkagen for det gør vi jo en gang imellem ik” (Katrine, afdelingsleder, s. 12: 10-12, 15-20)

Ovenstående udtalelser udtrykker dermed, at magtanvendelse, på trods af den positive udlægning, dog kan komme til at blive konfliktfyldt i visse tilfælde. Katrines måde at håndtere en situation på, når hun mister kontrollen, indikerer i denne forbindelse, at hun ser det som forkert at benytte magtanvendelse på en voldsom og uhensigtsmæssig måde, og at hun dermed mener, at hårdt mod hårdt ikke er den rigtige vej at gå i en konfliktsituation, hvis det kan undgås.

Christian udtaler i modsætning til ovenstående, at en magtanvendelse faktisk kan være:

”(...)en af de blødere metoder, for at få den unge ud af en eventuel konflikt, altså også bare for at hjælpe med at han ikke smadrer det hele eller kommer til at fortryde noget bagefter” (Christian, pædagog, s. 1: 22-23).

Han nævner hertil, at de unge ofte selv udtrykker, at det var en hjælp, at de blev taget fat i. Dog tilføjer han også, at det ikke er tit, at de anvender magtanvendelse på institutionen. I samtalerne omhandlende magtanvendelse på institutionen, taler både Christian og Katrine meget naturligt om det, og det skinner igennem, at de opfatter magtanvendelse som en nødvendig del af arbejdet. Derudover opfatter de også magtanvendelse som en faktor, der er medvirkende til, at de unge lærer og udvikler sig under deres anbringelse, men kun hvis de får opfølgning efter magtanvendelsen. Med dette mener de begge, at en magtanvendelse kan være med til at afværge, at en situation kommer ud af kontrol, hvilket endnu engang viser, at de ansattes syn på brugen af magtanvendelse er flertydigt på den måde, at en magtanvendelse kan være det mest hensigtsmæssige så længe, der er en læring deri, men at det ikke må misbruges, da dette kan have negative konsekvenser. Informanternes oplevelse af magtanvendelser i forbindelse med UKL vil blive yderligere diskuteret i analysedel 3.

Helhedssyn som rammesættende for institutionens pædagogiske tilgang: *Mentalisering, forståelse, nysgerrighed og mening*

Dette tema er udvalgt på baggrund af informanternes tydelige fokus på helhedssyn som grundlag for deres syn på de unge og deres tilgang til dem i det pædagogiske arbejde. Vi ser, at dette helhedssyn kommer til udtryk gennem en mentaliserende tilgang samt et fokus på forståelse, nysgerrighed og mening i forbindelse med de unges situation.

Mentalisering og spejling af de unges situation

De tre pædagoger, som vi har interviewet, påpeger, at en mentaliserende tilgang er et vigtigt element i deres arbejde og i kommunikationen mellem de ansatte og med de unge. Den ene beskriver konkret, hvordan mentalisering har indgået som et et-års efteruddannelsesforløb fra 2018 til 2019, som for alvor har fået det sat på dagsordenen og italesat, men at denne tilgang allerede inden forløbet var en stor del af deres faglighed og deres måde at omgås og arbejde med de unge på (Katrine, afdelingsleder, s. 1: 24-25). Konkret indebærer den mentaliseringsteoretiske retning, at mennesket har evnen til at forstå, hvilken indvirkning vedkommende har på et andet menneske. Begrebet skal forstås som en overordnet betegnelse for menneskets selvopfattelse og dets opfattelse af andre. Det vil sige, at der er fokus på mentale tilstande, især i forhold til at kunne forklare adfærd og interpersonelle handlinger (Fonagy et al., 2007: 13-19, 33). Pædagogen Christian forklarer, hvordan den mentaliserende tilgang kommer til udtryk på institutionen ved *“at have sindet på sinde”* (Christian, pædagog, s. 1: 19), mens Katrine uddyber det således:

“II: I forhold til mentalisering hvordan kommer det til udtryk rent praktisk med de unge?

K: Jamen det kommer til udtryk, fx når man står med en ung, der er voldsomt oppe at køre, så er det en anden tilgang i forhold til at være nysgerrig og spørgende i stedet for at gå ind og være skide klog på, “okay det der sker i dig lige nu”, det er, altså det bliver sådan mere åben, nysgerrig og undersøgende tilgang. Det bliver en anden måde at møde de unge på, altså det går meget godt ind i den praksis vi har alligevel, det er ikke sådan, gud nu skal vi til noget helt andet, det er bare det med at få noget teori på og på lige, “ah stop lige op, ved jeg i bund og grund hvad der sker, altså der kan faktisk være andre ting”, og så er der hele den med at spejle det for de unge ik, sådan så de bliver klogere, også på det som, dels det som de selv udsender, det de kan og de situationer, der er svære og det de har brug for og, “nå men så prøv at hop over i den anden, hvis du nu var her hvad ville du så?” “nå ja jamen så kan jeg egentlig godt se hvad jeg fik provokeret” eller, altså det bliver en anden måde at tage snakken ud fra, altså det er meget synligt ud fra vores hverdag synes jeg” (Katrine, afdelingsleder, s. 1-2: 39-48, 1,2).

I citatet refererer Katrine til den mentaliseringsefteruddannelse, som alle ansatte har gennemgået på institutionen. Uddannelsen kan dermed være en grund til, at det er så fremtrædende. Den mentaliserende tilgang kan ud fra ovenstående siges at have to forskellige funktioner, som i høj

grad er afhængige af hinanden, herunder at spejle situationer for den unge for at give dem en bedre forståelse af sig selv samt at være åben og nysgerrig på den unges situation.

Det at kunne spejle de unges adfærd lægges der i høj grad vægt på som værende vigtigt for netop de unge, der er anbragt på den sikrede institution, da mange af dem beskrives som havende en "*lav mentaliseringstærskel*" (Christian, pædagog, s. 1: 15), og dermed ofte har svært ved at sætte sig i andres sted og se situationerne fra et andet perspektiv (Fonagy et al., 2007: 13-19, 33). Vigtigheden af dette kommer især til udtryk i forbindelse med tilspidsede situationer, hvor der har været behov for magtanvendelse, og hvor der bliver lagt vægt på at indgå i en dialog med den unge således, at der kommer en opfølgning på situationen, hvilket bliver illustreret i citatet omhandlende magtanvendelse og overvågning i det tidligere afsnit om de pædagogiske metoder. Den forklarende del, som kommer efter en situation, hvor der er benyttet magtanvendelse, bliver her den centrale del, som har til formål at give de unge en forståelse for, hvorfor situationen endte som den gjorde, med henblik på at få dem til at reflektere over deres adfærd, og hvordan de en anden gang kan forsøge at håndtere situationen anderledes. Forståelse er et nøglebegreb i mentalisering, hvor mennesket er bevidst om, at dets oplevelser og handlinger skal forstås ud fra dets følelser, intentioner og antagelser, samtidig med at det også skal have kompetencerne til at kunne forstå andre. Det handler om at mestre både selvindsigt og empati (Hagelquist, 2012: 18). Magtanvendelsen i sig selv bliver dermed sat i baggrunden i forhold til det mere udviklende perspektiv, som handler om, at den unge skal nuancere tingene. Denne måde at håndtere en konfliktsituation på kan tolkes at være et udtryk for den interaktionistiske tilgang, som netop har fokus på, hvordan der i en interaktion skabes en opfattelse af situationen, som efterfølgende har en betydning for, hvordan individer opfatter sig selv og andre, hvilket især kan siges at være vigtigt for netop de unge, som er på institutionen, med henblik på at de kan udvikle deres selv billede og bruge situationen konstruktivt i fremtiden (Hutchinson & Oltedal, 2006: 89-91). I det sociale arbejde inden for det interaktionistiske perspektiv handler det i høj grad om den 'gode relation', hvor formålet er at hjælpe borgeren med at realisere sig selv gennem en gensidig forståelse og anerkendende tilgang (ibid: 123-125). I forlængelse af dette beskriver Katrine, hvordan det i situationer med konflikt er vigtigt for hende at tage ansvar for at få lukket konflikten efterfølgende ved at tale om det (Katrine, afdelingsleder, s. 11: 7-8).

Spejling af den unges adfærd kommer derudover til udtryk i Malenes følgende udtalelse:

“(...) jeg kan godt i princippet gå ned og spise frokost sammen med dem og fortælle en eller anden historie fra mit eget liv hvis jeg ved hvad det er jeg vil med den, så det ikke bare er for at sidde og snakke eller for at stille mig i et særligt lys, men så kan det fx være for at fortælle dem hvordan ser en normal hverdag ud(...)bla. for at vise hele tiden hvordan det ser ud når det er normalt, så det kan fx være at sige “lige nu er det mega svært for vores teenager derhjemme, det der med at finde balancen i at skulle vælge en uddannelse og på den anden side vil hun også gerne ud og opleve verden og hvad nu hvis jeg vælger forkert”(...)så hele tiden bringer man jo også sig selv i spil men med noget som er afmålt ift hvad man vil med det, så det hjælper ikke at man bare sidder og plaprer ud med et eller andet for alt tager de jo til sig og nogle gange spørger de jo også “jamen hvordan er juleaften hjemme hos dig?” “jamen den ser sådan og sådan ud” og det er jo fordi de prøver at suge til sig af hvordan er det i en normal verden og det er jo også det vi så viser dem når de er her, hvis ikke de er her en juleaften så ser de jo ikke det, men så snakker vi om det” (Malene, leder, s. 5: 23, 31-34, 39-44)

Her bliver det at bringe historier fra sit eget liv en måde at vise de unge, hvordan en hverdag uden kriminalitet og belastninger kan se ud, for på den måde at give de unge en mulighed for at reflektere over, hvordan en hverdag kan udfolde sig anderledes, end det de er vant til. Det at inddrage sig selv i kontakten til de unge vil blive udfoldet yderligere i temaet omkring tillid. Dette kan, ligesom i ovenstående situation, være med til at skabe en ny forståelse af andres hverdag, som de unge kan bruge til at udvikle deres selvbillede og dermed deres idé om, hvordan de vil leve deres liv. Samtidig kan dét, at de ansatte forsøger at give de unge en ny forståelse, ses som et udtryk for, at pædagogerne, i perioden under anbringelsen af de unge, i høj grad fungerer som de primære omsorgspersoner og dermed som fundamentet for, at de unge opnår anerkendelse og kan blive fortrolige med deres værdier og ud fra disse skabe en identitet, som bygger på andet end kriminalitet. Dermed får de ansvaret for de unges anerkendelse i den private sfære, som gives i især familiære relationer, hvilket ifølge Axel Honneth er grundlæggende for, at individet kan indgå i intersubjektive forhold og se og erkende sig selv gennem andre, hvilket er vigtigt for deres identitetsdannelse (Honneth, 2003: 15).

Forståelse og nysgerrighed

En anden del af den mentaliserende tilgang, som af informanterne beskrives som den undersøgende og forstående tilgang til de unge, er derudover meget tydelig i informanternes beskrivelser af deres

arbejde og kan på mange måder siges at være en forudsætning for, at de har muligheden for at spejle situationen for de unge. Dette indebærer, som nævnt tidligere, at have en nysgerrig og undersøgende indfaldsvinkel til de unges liv og situation, hvilket blandt andet kommer til udtryk i følgende citat, hvor Christian uddyber, hvad kontakten til de unge bygger på:

“C: Den bygger vel på noget forståelse, en forståelse for deres situation og en anerkendelse af hvad de kommer fra” (Christian, pædagog, s. 3: 39-40).

Forståelse og anerkendelse beskrives af alle tre pædagoger som en vigtig faktor for at kunne arbejde med de unge og kommer til udtryk ved et fokus på at forstå de unges baggrund for, hvorfor de er havnet i den situation, som de er i. Derudover kommer det til udtryk i forbindelse med en forståelse for, hvad den enkelte unge kan magte og et hensyn dertil i dagligdagen, hvilket i høj grad er et udtryk for, at et helhedssyn bliver prioriteret højt på institutionen. Helhedssynet bygger teoretisk på, at man ikke kan forstå det enkelte menneske ud fra dets enkelte dele, men at det skal forstås ud fra en helhed, hvor man medtænker en samlet livssituation. Kun ved at medtænke og inddrage de forhold og faktorer, der ligger til grund for menneskets problemer, ressourcer og behov, kan socialarbejderen reflektere over den enkeltes sag (Ejrnæs & Guldager, 2008: 79). På baggrund af problemernes kompleksitet må praktikere hermed altid medtænke eventuelle modvirkende, modificerende eller forstærkende mekanismer på andre niveauer samt andre perspektiver eller teorier vedrørende sociale problemer, der kan være med til at belyse det initierende problem (ibid: 142). Dette helhedssyn, i forhold til de unges baggrund, udfolder sig især i forhold til pædagogernes beskrivelser af de unge, som nogle der “selvfølgelig” ikke formår at sætte ord på og forstå sig selv, hvilket indikerer, at synet på de unge går bag om deres handlinger og grunden til, at de er anbragt og dermed åbner helhedssynet op for en forståelse af, at de unge har nogle udfordringer, som gør det svært for dem at håndtere visse situationer:

“Og det oplever jeg i høj grad ruster de unge for det som de får ud af et ophold på ”navn på institution” det er faktisk, at de bliver set for dem de er og de oplever faktisk nogle ordentlige pædagoger og nogle der egentlig gerne vil dem, som forsøger, men som også står fast på rammen, altså der er ting vi ikke kan diskutere, men så vil vi hjælpe alt hvad vi kan inden for det her, altså at være nysgerrige på dem og være forstående over for, “nå jamen det giver måske mening, at du

reagerer sådan her for du har det med dig, men det duer ikke ude i samfundet, jamen hvad gør vi så”

II: Så det at du som personale forstår dem hjælper dem også til at forstå sig selv nemmere?

K: Ja bestemt hvis man får sat ord på det, for altså det kan de ikke selv og selvfølgelig kan de ikke det” (Katrine, afdelingsleder, s. 2: 41-43).

Denne forståelse for de bagvedliggende faktorer bliver også central i forbindelse med pædagogerne syn på de unges kriminelle handlinger og straf, hvilket Malene fortæller, at de ikke forholder sig til. Med det sagt lægger hun vægt på, at de ikke støtter op om de kriminelle handlinger, de unge har gjort, men at snakken om straf slutter så snart, de unge er inde for dørene og indgår i det socialpædagogiske arbejde (Malene, leder, s. 6: 1-22). På den måde kan fagligheden siges at blive en beskyttelse for pædagogerne på det personlige plan. Dette vil blive udfoldet i analysedel 3. Derudover bliver helhedssynet, som nævnt, tydeligt i forbindelse med et hensyn til den enkelte unges overskud og evner i dagligdagen. Dette indebærer, at pædagogerne i hverdagen indgår personlige aftaler med de enkelte unge, blandt andet i forhold til undervisningen:

“Rigtig mange af dem kommer jo, eller dybest set næsten alle, kommer jo med en enorm nederlagspræget skolegang uanset om de er dårligt stillet kognitivt eller ej, så ved os handler det jo meget om det med at få opfattelsen af det, og på samme måde at vi rigtig hurtig viser dem at der er meget omsorg i det pædagogiske personale der tager imod dem og laver aftaler med dem og “når du får det svært hvad plejer så at hjælpe eller ved du det eller er der nogensinde nogen der har knækket den kode og hvor er det så vi skal hjælpe dig”, så er det på samme måde de bliver mødt i undervisningen “nu skal du høre, ovre i skolen der er der Line og Jakob og de er nogle dygtige skolelærere og de har det faktisk sådan at når man kommer derover så må man gerne være træt og man må godt have en dårlig dag og man må også godt sige at det her det magter man overhovedet ikke” så det er på samme måde som det er i bohuset, så finder man sammen ud af, jamen hvad er det så man skal arbejde med” (Malene, leder, s. 5 1-11).

Denne måde at kommunikere og samarbejde med den unge om, hvordan hverdagen skal se ud og tage udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og arbejde videre med dette, kan i høj grad forbindes med den interaktionistiske tilgang og Lawrence Shulmans fokus på samarbejdsaftaler i det sociale arbejde (Hutchinson & Oltedal, 2006: 114). I denne forbindelse indgår pædagogen og den unge en

samarbejdsaftale, hvor den unge inddrages i at definere problemet, og hvordan det skal løses. Dette åbner op for en fænomenologisk forståelse af de unge, hvor pædagogerne forholder sig åbne og interesserede i de unges perspektiv (ibid: 91):

“I1: Så de unge har en eller anden form for indflydelse på deres hverdag inden for de rammer der så er?”

K: Ja det har de og de oplever det selvfølgelig også som indflydelse men min tanke er også at de oplever det som interesse ik, for hvor skulle vi vide det fra, hvis ikke det er noget de fortæller eller noget som vi spejler altså “jamen jeg lagde mærke til den anden dag, at da du var helt vildt ophidset så gik du ud og røg en cigaret altså så virkede du faktisk okay, da du kom ind igen hjælper det dig”, “ja det gør det egentlig”, eller at den unge typisk selv fortæller. Vi spørger dem i indskrivningen, “hvordan kan vi så se på dig, at du er når du er oppe og køre, hvad har du så brug for?”, så vi har det allerede der som en interesse i jamen vi er egentlig alle sammen interesseret i at få en fornuftig hverdag herinde, og hjælpe med de udfordringer som de nu har, så dels er det en interesse i at høre, hvad er det de siger og så er det en interesse i ift at se på “jamen jeg ser på dig af hvad der foregår” og så siger jeg det, ik, og så sommetider så gætter man forkert, jamen så er det jo sådan det er, men så har de stadig følt sig set” (Katrine, afdelingsleder, s. 5: 6-18).

Dette fører, ifølge pædagogerne, til, at mange af de unge faktisk gerne vil være på institutionen og deltage i undervisningen, da de får lov at beskæftige sig med ting, som de selv interesserer sig for og at der ikke bliver forventet for meget af dem i forhold til deres kognitive ressourcer. På den måde er det muligt at gøre plads til en form for fleksibilitet under de ellers faste rammer og indsætte pauser eller lignende for at imødekomme de unges overskud (Katrine, afdelingsleder, s. 5: 1-5). Dermed bliver dét, at de unge oplever nogle voksne, der interesserer sig for dem og lytter til dem, en central del af de unges udvikling (Katrine, afdelingsleder, 5: 20-24). Dog er det vigtigt at pointere, at de ydre rammer, i form af blandt andet indespærring og den faste struktur, skal være på plads, før der kan blive plads til denne fleksibilitet og interaktionistiske tilgang til de unge. Dermed kan det antages, at unge, der har svært ved at indordne sig efter de ydre rammer, også kan være udfordrende at gå i dialog med, hvilket Christian understreger:

“C: Næ jeg tænker heller ikke, at det er alle der kommer herind hvor det lykkedes 100 procent med at få skabt den gode kontakt og nogle vil jo heller ikke” (Christian, pædagog, s. 4: 24-25).

Her giver Christian udtryk for, at der også er tilfælde, hvor den gode kontakt ikke er mulig. Det lader dog til, at nysgerrigheden og forståelsen i mange tilfælde kan give de unge en følelse af at blive forstået, hvilket kan være en af grundene til, at de ansatte oplever, at de i mange tilfælde skaber udvikling for de unge.

Mening

I relation til helhedssynet lægger pædagogerne vægt på vigtigheden af, at alle de tiltag og regler, de benytter, skal give mening for de unge. Dette indebærer et stort fokus på ikke at have *“regler for reglernes skyld”* (Katrine, afdelingsleder, s. 5: 26) og hele tiden at have for øje, at rammerne og baggrunden for dem skal kunne forklares overfor de unge:

“(...)altså vi har en grundholdning til at hvis vi ikke kan forklare vores regler så skal vi lige have kigget på dem igen” (Katrine, afdelingsleder s. 5: 26-27).

Dette tydeliggør, at institutionen har nogle faste rammer og regler, som kan siges at være et udtryk for et institutionsperspektiv. I forlængelse af dette har den enkelte pædagog en mulighed for at udfolde sit skøn, ved at vurdere i hvilken grad disse institutionelle rammer skal fylde i forhold til, hvad der giver mening for den unges subjektive situation. Dermed står de institutionelle rammer og lovgivning ofte på den ene side, mens borgerens behov står på den anden, hvilket er med til at illustrere det spænd mellem hjælp og kontrol, det sociale arbejde ofte befinder sig i (Skytte, 2013: 10). Det, at de ansatte på institutionen i høj grad har fokus på, at det skal give mening for de unge, indikerer, at de i høj grad har fokus på et borgerperspektiv, mens der dog stadig er nogle faste rammer, der ikke kan rykkes ved. Dette fokus på borgerperspektivet tydeliggøres også af socialrådgiveren på institutionen:

“(...) jeg plejer jo at sige, at der er ikke nogle unge der skal være her en time mere end højst nødvendigt, så man er her kun fordi det giver mening og fordi at der er noget vi kan arbejde med. Og lige så snart at de er nået i mål med det, så skal de selvfølgelig videre til noget andet. Det er det det går ud på. Lige her standser vi ulykken og får et overblik, sørger for at de kommer i bad og får noget rent tøj og får en masse lækkert mad og får gang i tankerne igen og får noget omsorg, får ro på alt det der der nu er i uro” (Ellen, socialrådgiver, s. 4: 7-13)

Dette citat understreger ligeledes, at der i forbindelse med anbringelsen på institutionen er et stort fokus på de unges behov, hvilket kan siges at adskille sig fra det syn på unge kriminelle, som gør sig gældende i socialpolitikken i forbindelse med UKL og det yderligere fokus på straf og konsekvenser. Det er i denne forbindelse interessant at se, hvordan socialrådgiveren beskriver anbringelsen på institutionen med fokus på omsorg, at den unge kan få et bad og få noget lækker mad, hvilket i høj grad indikerer, at hun opfatter anbringelsen som en hjælp og tryghed for de unge, frem for en sanktion.

Tillid og forholdet mellem de ansatte og de unge på institutionen

I dette tema belyses det forhold de unge og de ansatte har med udgangspunkt i informanternes fokus på, at de skaber en kontakt frem for en relation, samt hvorledes tillid har indflydelse på dette forhold. Dertil finder vi det relevant at belyse det spændingsfelt mellem tillid og magt, som de ansatte kan opleve i kontakten med de unge.

Ifølge informanterne er tillid væsentligt i forholdet til de unge. Den måde, hvorpå de inddrager og forstår tillid, kan ses i forbindelse med deres fokus på at skabe en kontakt til de unge frem for en relation:

“II: I hvor høj grad lægger du og I ansatte vægt på at danne et forhold til de unge eller en relation?”

K: Ja altså vi snakker om kontakt vi snakker faktisk ikke om relationen fordi vi kommer til at lave sådan et professionelt omsorgssvigt, hvis vi går ind og relaterer alt for meget til dem fordi vi har ikke nogen kontakt til dem når de går ud(...),vi har ikke opfølgning vi har ikke kontakt, vi udleverer ikke, nå men nu hvis vi ved at en ung skal til det og det opholdssted så kan det godt være at jeg har en god veninde der arbejder der, men det siger jeg ikke noget om fordi hvis jeg siger “nå men ved du hvad der arbejder min gode veninde der bliver du mega glad for at være ik”, så kommer den unge derhen og det er et lorte sted og hun er i øvrigt en dum so hende der ik, altså jamen så bliver hele relationen til mig, hvis jeg har sådan en, så bliver de i tvivl om det. “Nå men åh har hun så løjet for mig hele tiden” ik eller “kunne jeg slet ikke stole på hende” altså du ved det kan komme til at være sådan et svigt hvis man foregiver også at have en relation herinde, det betyder ikke at man ikke kan lide de unge, men den går bare ikke over den der med at være forpligtet, de unge skal aldrig være forpligtet over for os, de er aldrig forpligtet til at ringe eller holde os opdateret eller

altså det er de ikke(...)altså så på den måde er det kontakten som vi snakker om men kontakten kan være troværdig og dyb og alt mulig, men den er professionel” (Katrine, afdelingsleder, s. 9: 10-30).

Tilliden bliver her en væsentlig forudsætning for de ansattes og unges kontaktdannelse. Det bliver således vigtigt for pædagogerne arbejde, at kontakten indeholder aspekter af tillid, da dette gør, at pædagogerne og de unge bedre kan imødekomme hinanden i forholdet. Dette kommer til udtryk, når hun fortæller, at det er vigtigt, at de unge kan stole på hende. Det at kunne stole på hinanden forudsætter ifølge Parsons, at der netop er tillid til en anden og dennes kompetencer og integritet, da fælles mål og værdier bliver værdiløse, hvis den anden ikke udviser kompetence eller troværdighed (Frederiksen, 2017: 3). Dette aspekt kan yderligere ses i forlængelse af Niklas Luhmanns beskrivelse af tillid som noget, der fremmer samarbejde, sammenhængskraft og handlinger i kraft af dets motiverende og engagerende karakter (Warming & Christensen, 2016: 31). På den måde bliver tillid essentielt, da dette gør, at de unge bedre kan hvile i kontakten til pædagogerne, hvilket motiverer dem til at udvikle sig og ændre deres handlemønstre. Modsat dette kan mistillid være hindrende for samarbejde, hvilket pædagogerne er opmærksomme på i forhold til, at de tillægger ærlighed en vigtig betydning (ibid: 38). Dette aspekt bliver især centralt, da målgruppen ofte har en lav grad af tillid til systemet og voksne generelt, hvorfor det bliver vigtigt for de ansatte at skabe en troværdighed i kontakten, for ikke yderligere at skabe mistillid (Christian, pædagog, s. 4: 18-20). De ansattes oplevelse af kontaktdannelse som mere udviklende for den unge end relationsdannelse på institutionen kommer ligeledes til udtryk i citatet herunder:

“Vi lægger rigtig meget vægt på den gode kontakt fordi vi vælger egentlig at være påpasselige med at bruge ordet relationer og det er fordi der ligger noget gensidigt i relation og vi skal ikke have skabt en relation til dem sådan at når de skal herfra så giver vi dem et ekstra svigt, så vi er rigtig opmærksomme på det, og det betyder hverken at det er klinisk eller koldt eller noget som helst, altså det er stadigvæk autentiske mennesker de møder, men vi lægger rigtig meget vægt på, hvad det er for en læring de selv får ud af det, så de ikke føler at de er afhængige af os, men at det er dem der flytter sig” (Malene, leder, s. 4: 33-39).

Dette indebærer, at en relation, ifølge pædagogerne, besidder forpligtelser, og disse kan være svære at indfri på en sikret institution. Dette hænger især sammen med målgruppen, der beskrives som værende udsatte unge, der i deres opvækst har oplevet svigt. Derfor anses det af de ansatte som

vigtigt, at de handler ud fra en helhedsorienteret tilgang, hvor der tages hensyn til de bagvedliggende faktorer ved den unges situation, samt at der er fokus på, at den unge ikke igen oplever svigt, da dette kan have en indvirkning på deres liv uden for institutionen efter anbringelsen. Dette er især vigtigt, da de unge ofte kun befinder sig på den sikrede institution for en kort periode:

“Det er jo altid vigtig at man har en god kontakt, men relation er jo bare noget... hvert fald for mit vedkommende, det er meget dybere end... og det er noget du måske kan få hvis du er på et opholdssted og du har arbejdet der flere år(...)tit har de jo unge fra de er 14 til de er 18, her er de der i 2 eller 3 uger og så er de videre” (Christian, pædagog, s. 2: 24-27).

Pædagogerne fremhæver i denne forbindelse i flere tilfælde den socialpædagogiske faglighed som baggrunden for, at de kan holde en vis professionel distance til de unge, hvilket tydeligt anses som en vigtig faktor for, at der opbygges en kontakt frem for en relation:

“Der er jo ikke nogen unge her der skal føle at nu bryder de noget ned i vores relation fordi nu gjorde jeg jo nøjagtig det som Katrine sagde jeg ikke skulle, altså nu gik jeg alligevel amok den dag, da der var en der kaldte mig eller altså det skal jo aldrig være en skyld oveni som de skal tage med sig, den skal jeg jo bære professionelt ik, hvor altså hvis det bliver en dybere kontakt så jeg kunne aldrig drømme om at gå hen og sige “jeg bliver sgu ked af det når du gør sådan”, hvad skal den unge bruge det til?” (Katrine, afdelingsleder, s. 9: 43-48).

Her fremhæves et andet vigtigt aspekt ved tilliden, hvor den sørger for, at kontaktdannelsen indeholder en form for omsorg, der indebærer, at de unge ikke skal opleve skyld og skam i forbindelse med ikke at kunne leve op til en relation med pædagogerne. Dette indebærer dermed at pædagogerne tilgår de unge med en faglighed, som også handler om at inddrage sig selv og egne følelser:

“Hvis jeg har haft en konflikt så selv gå hen og lukke den også selvom den unge ikke gider snakke med mig, jamen så tager jeg ansvar for at lukke den ik, sådan så at så kan den unge lægge sig til at sove uden at have ondt i maven ik og man kan køre hjem nogenlunde ok” (Katrine, afdelingsleder, s. 11: 5-10)

Det, at Katrine kan blive påvirket af en konflikt efter hun er gået hjem, kan ses i forbindelse med tillidens engagerende karakter, som er med til at gøre, at kontaktdannelsen bliver troværdig og dyb. Dette kan også ses som en opmærksomhed hos pædagogerne på, hvordan et følelsesmæssigt engagement er en del af deres faglighed og interaktionen med de unge, da pædagogerne netop kommer til at være de eneste personer, de unge kan relatere sig til. Dog er det tydeligt, at det er nødvendigt for pædagogerne at have nogle forbehold i kontakten til de unge, hvilket indebærer, at der er en professionel distance.

Spændingsfeltet mellem tillid og magt

Spændingsfeltet mellem tillid og magt bliver tydeliggjort, når Christian italesætter det magtforhold, han mener, der er mellem pædagogerne og de unge i forhold til, at der lægges vægt på at skabe en kontakt frem for en relation:

“C: Man kan måske få lavet en god kontakt, en relation det er... det indebærer ofte en gensidig respekt og der er ikke nogen af dem, der kommer herind og har den samme gensidige respekt, og magtforholdet er også meget anderledes synes jeg, når man er herinde ift hvis du er ude. Så ja vi foretrækker at bruge kontakt herinde i stedet for relation

I2: På hvilken måde er magtforholdet herinde anderledes end ude?

C: Det er meget større. Hvis nu der var en pædagog i en almindelig institution... herinde har du jo lidt andre beføjelser, altså magtforholdet og magtbalancen er meget større, altså det er en meget større asymmetrisk relation...

I1: Synes du så det er svært at få den gode kontakt når der samtidig er den asymmetri?

C: Slet ikke, jeg synes kontakten er rigtig god at få, jeg synes bare relation indebærer... altså det er meget dybere end kontakt” (Christian, pædagog, s. 2: 12-22).

Ovenstående citater udtrykker, at der er en bevidsthed omkring asymmetrien i forholdet mellem de ansatte og de unge. De unge befinder sig i en situation, hvor de eneste voksne og omsorgspersoner, de har mulighed for at relatere til, er pædagogerne, som på samme tid også bestemmer over dem og deres daglige livsførelse. Hertil uddyber Katrine, at de unge ikke har andre muligheder, og derfor vælger de pædagogerne til, fordi de befinder sig på en sikret afdeling. Der kan i denne forbindelse argumenteres for, at de unge er afhængige af pædagogerne og kontakten til dem, hvilket er et aspekt, der understreger asymmetrien mellem dem. De unges sårbare position og pædagogernes

rolle i et spændingsfelt mellem hjælp og kontrol skaber hermed en asymmetri og et magtforhold. Tillid kan dog stadig være mulig på trods af denne asymmetri. Ifølge Parsons er tillid i et asymmetrisk forhold bygget på et fælles værdisystem med fælles mål. Dette er med til at skabe en forudsigelighed og dermed en troværdighed, da en bevidsthed omkring disse fælles mål er med til at danne og styre interaktionen og tilliden mellem to asymmetriske parter (Frederiksen, 2017: 3). Spændingsfeltet mellem tillid og magt er tydeligt i en udtalelse fra Katrine:

“(...)jeg kan huske en enkelt gang, hvor vi har brugt [kropsvisitation], hvor der var en ung der havde fået smuglet en mobiltelefon ind via sin familie så der skulle han simpelthen skifte tøj når han havde haft familiebesøg. Det var ligesom en del af rammen for den og det indvilger han selv i og siger “nå men det er ok” så det blev bare fast procedure(...)” (Katrine, afdelingsleder, s. 12: 38-41).

Ovenstående er et eksempel på en kontrol fra pædagogerne, der udtrykker det magtforhold, der eksisterer i kontakten mellem de unge og de ansatte, hvor kontrollen er baseret på tillid fra pædagogerne frem for tvang. Denne handling kan i lyset af institutionaliseret mistillid blive set som en kontrolmekanisme, der skal være med til at håndtere risici ved tillid (Warming & Christensen, 2016: 39). Dette indikerer en bevidsthed om, hvordan der sommetider kan ske risici ved tillid, hvorfor det kan tolkes, at der på institutionen inddrages en form for working agreement, der skal være med til at danne en fælles situationsdefinition, således at den både giver mening for de unge og pædagogerne (Hutchinson & Olstedal, 2006: 114). På denne måde skabes der et samarbejde, der muliggør tilliden mellem de unge og pædagogerne på trods af kontrolmekanismer. Magtforholdet mellem de unge og de ansatte skal derfor ikke opfattes negativt for kontaktdannelsen, da den er baseret på tillid imellem dem. Tillid mellem mennesker opstår i et afhængighedsforhold, hvorfor magt og tillid ikke skal forstås som modstridende (Barbalet, 2009: 368). Ifølge Luhmann kan kontrolmekanismerne være med til at skabe mistillid, som kan være negativ for den unges udvikling, derfor bliver det fordelagtigt at arbejde tillidsbaseret frem for at basere tilgangen på tvang, da dette kan føre til mistillid (ibid: 39-40). Dette underbygges af Ankestyrelsens rapport, hvori de ansatte på institutionerne fokuserer på, hvordan for stramme sikkerhedsforhold og regler kan være hæmmende for de unges udvikling (Ankestyrelsen, 2018: 5). Dette aspekt omkring institutionaliseret mistillid bliver diskuteret i forbindelse med UKL i analysedel 3.

Institutionens menneskesyn

Vi finder det relevant at diskutere menneskesynet på baggrund af de belyste tilgange, da de afspejler et særligt syn på de unge, som er vigtigt for arbejdet på institutionen.

Menneskesynet på institutionen, er i høj grad i fokus, når informanterne taler om det pædagogiske arbejde og tilgangen til de unge, som indebærer en forståelse for de unges situation og baggrund, samt en tanke om at de unge skal have noget ud af at være på institutionen:

“Dybest set så er mit fokus, (navn på instit.) fokus jo også mit fokus og det er meget solidt forankret i vores værdigrundlag, at når man frihedsberøver børn og unge så skal man faktisk også udnytte den tid bedst muligt så det ikke bare er frihedsberøvelse for at holde dem væk fra samfundet, men for at man faktisk også bruger den til udredning og udvikling” (Malene, leder, s. 1: 9-12).

I forlængelse af dette beskriver Christian, hvordan han mener, at synet på de unge er sundt, og at han ikke ser det som et system, der dunker de unge i hovedet, men derimod giver dem en mulighed for at have indflydelse på deres hverdag og dermed udvikle sig (Christian, pædagog, s. 3: 31-33). Denne måde at arbejde på i forhold til de unge kan siges at være et udtryk for et overordnet menneskesyn, som bygger på et aristotelisk perspektiv:

“(...)For vores menneskesyn tager udgangspunkt i at alle gør det bedste de kan og så er der en eller anden grund til at det så ikke er godt nok, for selvfølgelig er det ikke godt nok at man ikke har en ordentlig skolegang, men så skal man jo så interessere sig for hvorfor” (Malene, leder, s. 10-11: 47-48, 1-2)

Det, at Malene nævner et syn på, at alle, inklusiv de unge, gør det bedste, de kan, indebærer elementer af det aristoteliske menneskesyn på den måde, at de unge ses som mennesker, der ikke er skyld i deres situation, og at det derfor ikke er straf, men hjælp der skal til for at håndtere deres problemer (Jensen & Prieur, 2015: 147). Dette understreges ligeledes af socialrådgiveren på institutionen, som udtaler således:

“Altså der er mig bekendt ingen unge der vågner op og siger “Nu vil jeg være en motherfucker af en kriminel, så nu går jeg satme ud og - et eller andet”. Der sker bare så meget. De kan have ligget

i en mors mave der røg alt muligt og drak alt muligt, men det var der ikke lige nogen der opdagede. Og det er det der helhedssyn jeg tænker at det forudsætter at man også inddrager det, for at kunne gribe om hele nældens rod, i stedet for at reducere det til den unges problem.” (Ellen, socialrådgiver, s. 5: 20-25).

I citatet ovenfor fokuseres der ligeledes på, hvordan det er vigtigt at se på baggrunden for, at den unge er blevet kriminel, i modsætning til blot at straffe den unge for sine handlinger uden tanke på, at der kan være bagvedliggende faktorer, som gør sig gældende i forhold til den unges adfærd. Indsatser der er præget af et epikursk menneskesyn, som UKL kan siges at være en del af, kan dermed argumenteres for at stå i modsætning til dette, da kriminelle ud fra dette perspektiv ses som mennesker, der er egoistiske og egennyttige, og som har valgt kriminalitet til, på baggrund af kalkulationer og et mål om at maksimere deres egen lykke, hvorfor straf er hensigtsmæssigt (Jensen & Prieur, 2015: 148). Dette understreger Jensen og Prieurs argument om, at de nye tendenser i socialpolitikken på mange måder er modstridende med socialt arbejdes professionsetik (ibid: 159-169). Denne etik kan institutionens ansatte på mange måder siges at være fortalere for, i forbindelse med ovenstående citater. Denne diskrepans mellem menneskesynet på institutionen og i socialpolitikken vil yderligere blive diskuteret i analysedel 2 og 3.

Delkonklusion

Ud fra denne del af analysen kan vi konkludere, at den pædagogiske faglighed samt de værdier og det menneskesyn der ligger deri, er meget fremtrædende på institutionen. Det er vigtigt for de ansatte, at de ydre rammer er meningsfulde for de unge, på den måde at der ikke er regler for reglernes skyld, da dette kan virke konfronterende for de unge og kan være hæmmende for, at de unge lærer noget, og på samme måde være hindrende for at de kan udvikle deres selvbillede og uhensigtsmæssige adfærd i en positiv retning. De overordnede pædagogiske metoder er i høj grad baseret på et helhedssyn og en forstående og nysgerrig tilgang til de unge, som indebærer en forståelse for de unges baggrund og potentialer. De pædagogiske metoder og tilgange kan dermed karakteriseres ud fra det interaktionistiske perspektiv, der giver en dybere forståelse for den mentaliserende tilgang, de benytter på institutionen, som danner rammen for, at de unge kan nuancere forskellige situationer, hvilket kan bidrage til selvudvikling. Derudover bliver der lagt vægt på, at det er vigtigt at inddrage de unge i planlægningen af deres hverdag for at kunne imødekomme deres behov. Endvidere bliver tillid beskrevet som vigtigt i forholdet mellem de

ansatte og pædagogerne. Der er fokus på, at tillid skal indgå i en kontakt frem for en relation således, at de unge ikke bliver udsat for et omsorgssvigt, hvilket kan have en indvirkning på deres sårbare position og forøge den mistillid, de i flere tilfælde kan have til systemet. Spændingsfeltet mellem tillid og magt kommer i denne forbindelse til udtryk på den måde, at de ansatte skal forsøge at skabe en tillidsfuld og troværdig kontakt, uden at forpligte de unge og dermed give dem skyld og skam for ikke at kunne leve op til denne forpligtelse. I forlængelse af dette bliver det tydeligt, at når de ansatte på institutionen oplever eventuelle tvivl, bliver den pædagogiske faglighed og menneskesynet, som indebærer en forståelse af, at de unges kriminelle adfærd er påvirket af bagvedliggende faktorer, et stærkt grundlag, som de kan trække på i arbejdet med de unge. Vi ser i forbindelse med ovenstående tilgange og menneskesyn, at der er en vis diskrepans med dette og udviklingen i socialpolitikken. Dette diskuteres yderligere i analysedel 2 og 3.

Analysedel 2 - De ansattes oplevelse af det kriminalitetsforebyggende arbejde i kommunerne i forbindelse med UKL og UKN

Temaerne i analysedel 2 omfatter:

- *Manglende helhedssyn og socialt perspektiv*
- *De ansattes oplevelse af UKLs betydning for kommunernes indsats overfor børn og unge*

Manglende helhedssyn og socialt perspektiv

Dette tema er valgt på baggrund af, at informanterne giver udtryk for, at de oplever et manglende helhedssyn og et svagt socialt fundament i forbindelse med UKL og UKN.

Informanterne giver som nævnt ovenfor i flere tilfælde udtryk for, at der i UKL samt i rammerne for UKN, i mange tilfælde mangler en form for socialt perspektiv, og dermed et helhedssyn på de unges situation. Dette indebærer både i forbindelse med sammensætningen af nævnet, tidsrammen, målgruppen samt i forbindelse med konkrete regler og retorikken i processen.

Målgruppen

I baggrundsafsnittet omhandlende UKL og UKN beskrives det, at indførelsen af det nye nævn blandt andet fokuserer på at forebygge, at unge, der er i fare for at blive alvorligt kriminelle, ender i

bandemiljøet eller andre kriminelle miljøer. Regeringen forsøger på den måde at få fat på “den hårde kerne” af unge kriminelle. Ifølge Ellen rammer den nye reform dog ikke altid den tiltænkte målgruppe:

“(...) hensigten med UKL det var at reducere optagelsen af unge i bandekriminalitet. Det der så faktisk folder sig ud det er Bo og Lis på knallert med hash i lommen. Altså det er noget andet der kommer til at fylde(...) Man kan sige at dem man ville have ikke skulle i det her bandemiljø, dem har jeg ikke set anbragt her endnu” (Ellen, socialrådgiver, s. 6: 13-15, 17-18).

Ovenstående udtalelse fra Ellen er i samme kategori af kritikpunkter af det nye nævn, som bliver beskrevet i litteraturgennemgangen. Her lyder kritikken fra flere advokater, der har beskæftiget sig med sager i forbindelse med det nye nævn, at nævnet ofte rammer de forkerte unge (Olsen & Nielsen, 2019).

Tidsrammen

I forbindelse med tidsrammen for UKNs afgørelsesproces, argumenterer Ellen for, at der eksisterer flere mulige og modsatrettede konsekvenser. Tidsrammen indebærer ud fra lovgivningen, at der skal være truffet en afgørelse senest fire uger efter, at et barn eller en ung er blevet indstillet for nævnet, på baggrund af en mistanke for kriminel adfærd, med henblik på at der skal ske en hurtig konsekvens (Regeringen, 2018: 5). Paradokset, som Ellen fokuserer på, består i, at der kan være en positiv effekt, i forbindelse med at kommunerne bliver tvunget til at sætte gang i en hurtig indsats. Dette bliver uddybet i temaet omkring de ansattes refleksioner af UKLs indvirkning på kommunernes indsatser. Modsat dette argumenterer hun for følgende:

“II: Man kan jo sige at lige nu er der det med det hurtige tidsperspektiv og at der skal gå maks fire uger. Er det problematisk som du ser det?

E: Jamen det der er godt i socialt arbejde, det er at skynde sig langsomt, det vil sige at man når at tænke sig om og man når at være rationel og evidensbaseret og man når at sætte sig ind i materialet og gøre sig nogle faglige overvejelser så man ikke handler i panik og er med til at understøtte problematikken ved at handle i panik. Og det er jo det der nogle gange går forrest hvis ikke man virkelig sådan er rolig og velovervejet ind i det. Der er lidt en skadestue tankegang. Det kan jo ikke nytte noget at man reparerer noget der ikke er i stykker, men det kan heller ikke nytte noget at man sætter en arm på plads, når det er benet der er brækket, man skal jo lige have lidt styr

på hvad der er på spil inden man handler fordi det er jo sjældent at nogen profiterer af en sanktion uden hjælp tænker jeg ” (Ellen, socialrådgiver, s. 7: 8-18).

I ovenstående citat fokuserer Ellen dermed på, hvordan den korte tidsfrist kan være hindrende for, at der kan benyttes et helhedssyn, hvilket kan have negative konsekvenser for, hvorledes en afgørelse rammer rigtigt, i forbindelse med det den unge har brug for. Hun nævner i denne forbindelse, hvordan omtanke og faglige overvejelser er vigtigt, i sådanne afgørelser, da det er med til at sikre, at den rette indsats bliver aktuel. Det er interessant, at hun i sammenhængen nævner ordet panik, da det indikerer, at hun har en holdning til, at de fire ugers frist, kan føre til at der bliver taget paniske beslutninger, som dermed ikke kan tages på baggrund af de rette faglige vurderinger. Hendes reference til skadestue tankegangen og at det er uden nytte at reparere noget, der virker fint, eller at sætte en arm på plads, når der mangler et ben, giver derudover et billedligt udtryk på, hvordan forhastede beslutninger i det sociale arbejde kan føre til forkerte løsninger. Den sidste bemærkning i citatet omkring, at der sjældent er nogen der profiterer alene af en sanktion, illustrerer derudover det menneskesyn som institutionen er præget af, og som understreger, at det ud fra et socialfagligt perspektiv ikke giver mening alene at straffe, hvilket Ellen i forlængelse af ovenstående citat uddyber herunder:

“(...)hvis man har en mentaliserende assertiv tilgang, så møder man jo folk hvor de er og så vil de jo gerne samarbejde og hvis man har en sanktionerende og hvad kan man sige mere rigid tilgang til mennesker så oplever de sig jo ikke set og så kan du jo også bare få fingeren. Altså i en karikeret version tænker jeg (Ellen, socialrådgiver, s. 7: 18-21).

Regler og retorik

Det, at Ellen i forbindelse med UKNs korte tidsfrist beskriver, at en sanktionerende tilgang indebærer, at mennesker ikke føler sig set og at det har en negativ indflydelse på deres reaktion på indsatsen, indikerer yderligere indirekte, at hun opfatter UKN som en indsats, der mest af alt er sanktionerende, og som dermed kan ses i forbindelse med ovenstående manglende faglige perspektiver. I forlængelse af dette fokuserer hun på, at UKNs formål som kriminalitetsbekæmpende instans i sig selv kan være en af grundene til, at disse perspektiver ikke inddrages i processen:

“I3: Så du tænker måske at UKL glemmer lidt at tage højde for de bagvedliggende faktorer?

E: De har ikke nødvendigvis samme forpligtelser som kommunerne. De har ud fra lovens navn et reduceret formål kan man sige: at bekæmpe ungdomskriminalitet og måske i mindre grad en forpligtelse til at se helhedsorienteret på hvad forudsætningen har været for at det endte hvor det gjorde. Så man derved bliver nysgerrig på helhedssynet. At det ikke er den unge der er kriminel, men at kriminalitet er et symptom på noget andet og noget større og mere komplekst der ligger uden for den unge. Og som unge bliver eller kan blive bærer af det symptom og så rammer man dem lige klask med fluesmækkeren” (Ellen, socialrådgiver, s. 5: 32-39).

At de ansatte opfatter UKL som straffende og dermed modstridende med den socialpædagogiske tilgang, som er dominerende på institutionen, indikerer, at den nye lov har et andet menneskesyn og dermed et andet syn på straf. Dette menneskesyn kan ud fra ovenstående udtalelser tolkes at have mere epikurske tendenser end den socialpædagogiske tilgang, i og med at straf og kontrol opleves som det centrale, frem for omsorg og hjælp som institutionen i høj grad er præget af. Lovens fokus på straf og konsekvenser indikerer dermed, at de unge bliver set som skyld i deres egen situation, hvorfor straf må være den rette løsning, i forbindelse med at ændre de unges uhensigtsmæssige adfærd (Jensen & Prieur, 2015: 148-149). Denne tilgang til straf kan derudover belyses ved hjælp af det nytteetiske perspektiv beskrevet af Jesper Ryberg, der fokuserer på, at straf kan virke uskadeliggørende og afskrækkende, da den kriminelle bliver fjernet fra samfundet (Ryberg, 2006: 56). Fokus på straf og konsekvenser kan dermed siges at være et udtryk for synet på kriminalitet som et bevidst valg, hvilket i sig selv afskriver vigtigheden af at se på de bagvedliggende faktorer. Denne oplevelse af UKL som mere straffende og mindre fokuseret på et helhedsbillede går igen hos Malene:

“(...)en far som har PTSD og konen ligger derhjemme og er fuldstændig lagt ned med en depression og så hiver du ham ind og så siger du til ham at han skal sørge for at hans søn passer det her fx, når han kommer ud igen. Altså i nogle tilfælde er det jo lige så åndssvagt som at bede en lam om at gå, og det er jo det jeg synes der er fejlen i det system, det er at det bliver enormt meget på ydre styring og sanktioner og det bliver enormt lidt med fokus på hvad kan de mennesker, uanset om det er de unge eller deres forældre, hvad kan de? (Malene, leder, s. 8: 43-48).

Malene beskriver her, hvordan forældrene bliver stillet til ansvar for deres børns handlinger, og at de får pålagt sanktioner, hvis deres børn ikke overholder de regler, der er blevet sat i forbindelse

med anbringelsen. Hendes reference til, at det er som at bede en lam om at gå udtrykker, at hun oplever det som uden nytte, da nævnet ikke tager hensyn til de udfordringer, forældrene har, hvilket hun ser som en generel udfordring ved det nye system. Hun argumenterer dertil for, at forældrene skal inddrages på en anden måde, som ikke har fokus på sanktioner og straf:

“Så det er ikke et rigtigt tydeligt ‘ellers så’ de har brug for, de har mere brug for at man bliver interesseret i hvad er det der bliver svært for dem, så for nogle bliver det måske turen, for nogle kan det være videoen eller fordi det er enormt skamfuldt at skulle sidde og høre det her om sit barn eller... måske i sidste ende, men der er det et krav om. det skal du være en del af så du ved hvad der foregår omkring dit barn, men typisk oplever vi jo alligevel at vi godt kan få et samarbejde med dem, vi skal bare være nysgerrige på, og når jeg siger vi, så mener jeg os men især også rådgivere som er myndighedsrådgivere for det er jo deres ansvar, men at man gør hvad man kan for at få dem med som en del af indsatsen med det de formår” (Malene, leder, s. 8: 35-42).

Malene understreger i ovenstående, at den straffende tilgang og dens konsekvenser ikke kun retter sig mod de unge, da det ofte er hele familien, der har problemer. Da vi spørger Ellen ind til hvilke konsekvenser det “klask med fluesmækkeren”, som hun beskriver straf, kan have for de unge, fokuserer hun ligesom tidligere på den dobbelthed, der kan være, i form af at det kan have både en positiv virkning og negative konsekvenser alt efter hvilken ung, det handler om:

“I3: Hvad tænker du at det klask kan gøre ved deres resocialiseringsproces?

E: jamen, det kan jo.. Jeg tænker da helt klart at der er jo ingen mennesker der er ens, så jeg tænker da at nogen de retter ryggen og så er det det, men med den erfaring der er og den evidens der ligger på det socialfaglige område, så tænker jeg jo ikke at ved at blive rykket derind og blive kigget dybt i øjnene og at de bare har så meget styr på dig, at det er det der gør det. Det har mere en intimiderende retorik over sig, end en understøttende eller man eksternaliserer jo ikke den unges udfordringer ved at sige “der er jo ikke noget at sige til at du endte der, fordi du mødte ham eller kom derfra eller” man gør den unge til bærer af symptomet og forstørrelser det måske i stedet for at reducere det ved at gå ind og kigge på hvad man kan gøre for at understøtte(...) så det kan faktisk i nogle tilfælde have en negativ eller modsat, kontraproduktiv effekt tænker jeg” (Ellen, socialrådgiver, s. 5: 41-48, 1-4).

I ovenstående citat fokuserer Ellen på, hvordan det for nogle unge formentlig kan være en motivation for at komme ud af det kriminelle miljø, hvis de får en form for straf, på den måde at de vil “rette ryggen” og lære af det. Dog pointerer hun, at forskning indenfor det sociale arbejde viser, at det i mange tilfælde har den modsatrettede effekt. Det, at hun henviser til videnskabelig viden, er interessant i forbindelse med Gitte Harrits fokus på professionalisme hos frontlinjemedarbejderne. Harrits argumenterer i denne forbindelse for, at professionernes viden ofte er funderet i videnskabelige undersøgelser, hvilket gør deres faglige ståsted stærkt i forbindelse med holdninger til deres arbejde og hvordan skønnet udfoldes (Harrits, 2019: 10). Ellen beskriver dertil, at det på baggrund af denne viden ikke er hendes opfattelse, at en straffende tilgang gavner de unge, og at den hårde retorik derimod kan være kontraproduktiv, og dermed føre til at de unges problemer vokser. Det at der kan være forskel på, hvordan en ung eller familie reagerer på en sanktion, understreger dermed i sig selv vigtigheden af et helhedssyn, som tager højde for den enkeltes situation. I forlængelse af dette beskriver Malene, at hun og de andre ansatte har været bekymrede for, hvordan afgørelser fra det nye nævn ville blive:

(...) hvis det var en indstilling der sker igennem børne/unge-udvalget, jamen så sidder der netop fagpersoner hvor der ligger en masse til grund for at man netop sikrer at man har indhentet de oplysninger der skal være og man sikrer sig at det er det der skal til, og at alt andet er forsøgt og det skal det være. Det (Red. UKN anbringelse) er mere en beslutning der kan tages sådan her (knipser) og så kan der laves en afgørelse på det så det var også igen ift de unges retssikkerhed fordi der kan godt sidde et nævn og tænke “adfærd, jamen han kommer jo længere og længere ud med det her så nu har vi forsøgt alt muligt og nu skal han forsikres og nu skal vi have standset skaden” og det kan man i princippet jo godt tænke, men lad os nu sige at det er fordi der er en ubehandlet diagnose som forværres af at komme herind, men som man kunne varetage i åbent regi hvis man faktisk valgte det sted som havde en særlig specialisering ift det så er det jo ikke her han eller hun skal være” (Malene, leder, s. 10: 9-18).

Malene refererer her til, hvordan de på institutionen har været trygge ved børne/ungeudvalget, som i forbindelse med serviceloven indstiller de unge til sociale anbringelser baseret på fagpersoners vurderinger. Hun forklarer dertil, hvordan de nye UKN anbringelser i højere grad er baseret på hurtige afgørelser, hvilket igen understreger den korte tidsfrist og det manglende faglige perspektiv. Hendes beskrivelse af nævnet indikerer, at deres mangel på social faglighed konkret kan betyde, at

de unge bliver placeret et forkert sted, hvilket kan være kritisk for deres udvikling og situation, hvis de som i ovenstående eksempel har en uopdaget diagnose eller lignende.

Konkrete erfaringer med UKN processen

På trods af den bekymring i forhold til det manglende helhedssyn og det svage sociale fundament i UKL og UKN, som både Malene og Ellen beskriver, forklarer de, at det er deres oplevelse, at der skal noget arbejde og udvikling af loven til, før de negative konsekvenser kan forebygges. Dette indebærer ifølge Ellen, at der i afviklingen af en evaluering skal ses på om de forskellige instanser i nævnet er i stand til at udfylde den opgave, de er tiltænkt (Ellen, socialrådgiver, s. 7: 27-32). Derudover beskriver Malene, hvordan der i start processen omkring implementeringen af de nye rammer har foregået en del "undervisning" af de nye medarbejdere i den nye Ungekriminalforsorg, hvilket har medført at de har fået bedre styr på de socialfaglige aspekter:

"(...)vores oplevelse er så at vi har fået et rigtig godt samarbejde med unge kif fx heroppe og det betyder fx at de der kommer, jeg tror der er to forskellige, og fører tilsyn, det er de samme og dem har vi ligesom... altså først sendte de en indkaldelse til den unge i e-boks, jamen de unge har ikke adgang til internet så de kan ikke se den, det er den første, den næste gang i indkaldelsen stod der at de skulle møde op på kontoret herinde i det og det tidsrum "jamen i har lige frihedsberøvet ham, hvordan skal han møde op?" det er sådan set hele ideen med at han skal blive her, og det var jo starten og så på den måde havde vores socialrådgiver (navn) en stor opgave i sin start og overhovedet... jo lidt sådan en undervisningsopgave, at "hvad vil det sige at være på sikret", og "hvad ligger i jeres funktion" og hvor er det helt vildt vigtigt at det er kommunen der ligesom er inde over med deres faglighed og kendskab til den unge og "hvad er så vores opgave?", så der lå jo en proces i det, men som bare ikke er systemafhængig, så hvis de personer bliver skiftet ud, så kan vi dybest set starte forfra. Der sidder også nogle garvede socialrådgivere i UKN i (området) som vi fx har samarbejdet med før fordi de har siddet i nogle af de her unge grupper som har haft med nogle af de her unge at gøre, det vil sige at der har man ligesom sikret at der er en faglig pondus ift det, det er bare ikke alle steder i landet man har gjort det på den måde, så igen der bliver bare for mange ting der er op til tilfældigheder, eller det kan man ikke sige, men hvor det ikke ligger i systemet at det er et krav" (Malene, leder, s. 9: 10-26).

I citatet fokuserer Malene på, hvordan der i samarbejdet mellem institutionen og UKN er blevet skabt en form for løsning i og med, at de nye medarbejdere har fået inkorporeret det socialfaglige

aspekt, hvilket kan siges at afværge de negative konsekvenser i den konkrete kontekst. Med dette henviser hun dog kun til de ansatte, som er socialrådgivere og som arbejder konkret med de unge, i forbindelse med at følge op på anbringelserne, og dette indebærer dermed ikke selve nævnet, som er sammensat af politifolk, dommere og kommunalt ansatte. Ud fra dette kan det siges, at dem, som i første omgang træffer afgørelsen, stadig mangler det socialfaglige perspektiv, da de ovennævnte socialrådgivere, som kan tolkes at have det socialfaglige perspektiv i kraft af deres uddannelse, ikke er med til at indstille de unge til nævnet og træffe afgørelsen, men blot skal følge op på de unges situation.

Spændingsfeltet mellem social- og retlig anbringelse

I sammenhæng med dette beskriver Ellen, hvordan UKN-anbringelser ud fra hendes opfattelse, befinder sig i et krydsfelt mellem at være en social anbringelse og en retlig anbringelse:

“Og så er der Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet som jo kategoriseres som en social anbringelse, fordi den lægger sig op af Serviceloven, så anbringelses kriterierne skal være til stede, jævnfør Serviceloven, og det er også der at betalingsbetingelserne ligger. Sådan jeg oplever det er jo at nævnene de jo er placeret i politikredsene og møderne foregår typisk i retshusene, så det har jo sådan en aura af noget retligt. Så det er i hvert fald det jeg tænker har været budskabet fra lovgivers side, at “det her det er alvorligt, og vi tager det alvorligt, og nu skal du altså høre efter” agtigt” (Ellen, socialrådgiver, s. 2: 1-7).

I citatet ser vi, hvordan Ellen fremhæver det retlige aspekt ved de nye UKN-anbringelser, hvortil hun påtænker, at lovgivningen har et budskab, der har et sigte om at virke afskrækkende. Derudover fremhæver hun den måde, hvorpå processen og behandlingen i UKN foregår, herunder at møderne typisk foregår i retshuse, hvilket hun beskriver som noget af retlig karakter. På denne måde er citatet med til at illustrere, hvordan UKN, på trods af dens sociale anbringelsesform, indeholder aspekter af retlig karakter. Det retlige aspekt tydeliggøres derudover af, at afgørelsen i nævnet træffes af dommere, ansatte i politiet med indsigt i kriminalitetsforebyggende arbejde og kommunalt ansatte med indsigt i sager om social støtte til børn og unge (Ungdomskriminalitetsnaevnet.dk). Dette fører ifølge Ellen til, at lovens fokus bliver meget entydigt kriminalitetsbekæmpende, og ikke socialfaglig:

“II: Okay. I forhold til den her sammensætning mellem nævnet, som vi snakkede om at det er en fra politiet og en dommer og en fra kommunen, hvad tænker du om den sammensætning? Det er jo blevet kritiseret meget for at mangle et eller andet perspektiv.

E: ja, det kan jeg jo egentlig godt forstå, fordi perspektivet er som loven hedder at bekæmpe kriminaliteten. Altså det er lovens formål, det vil sige at det er det loven går ud på, så pr definition så tænker jeg nej det har ikke noget socialt sigte, det har et kriminalitetsreducerende sigte og måske et jeg ved ikke hvad jeg skal kalde det, et tyndt socialt fundament kan man sige. Fordi alle sociale anbringelser bygger jo på et solidt socialfagligt fundament med masser af indsatser, og man kan sige når det kommer ind med sådan en relativt stor gennemslagskraft med et relativ reduceret helhedssyn, kan man sige, så vil det da give noget uro” (Ellen, socialrådgiver, s. 4: 32-41)

Ellen fokuserer i ovenstående citat på, hvordan det, at loven bliver entydigt kriminalitetsbekæmpende uden fokus på det sociale perspektiv, medfører, at der i processen kommer noget uro. Denne uro defineres ikke nærmere, men jævnfør ovenstående bekymring omkring de unges situation kan den tolkes at dække over denne problemstilling. Dertil tilføjer hun, at det kan have problemer for de unges retssikkerhed, i og med at de ikke har mulighed for at forsvare sig selv gennem en advokat (Ellen, socialrådgiver, s. 4: 15-31), som unge der bliver anbragt på et retligt grundlag normalt har, hvilket understreger, at anbringelsesformens tvetydighed kan have negative konsekvenser.

De ansattes oplevelse af UKLs betydning for kommunernes indsats overfor børn og unge

Dette tema belyses ud fra informanternes udtalelser, hvor de argumenterer for, at de nye rammer i lovgivningen kan give kommunerne mulighed for tidligere indsatser for udsatte børn og unge.

I interviewene spurgte vi informanterne ind til, hvordan de oplever, at UKL og socialpolitikken forholder sig til resocialisering i forhold til, at informanterne alle giver udtryk for, at når man frihedsberøver unge, skal tiden udnyttes bedst muligt således, at den bruges til udredning og udvikling af den unge. Lederen af institutionen Malene udtaler, at der i mange år har været fokus på netop dét i socialpolitikken, men at det ofte kun har været til stede på papiret og ikke i praksis. I denne forbindelse har UKL spillet en positiv rolle, mener hun:

“(...)hvis man skal sige den positive del af UKN så har det jo egentlig også været et forsøg politisk på at tvinge kommunerne til at give den rette indsats og rent faktisk selvom det ikke er den billigste løsning så vælge den rigtige løsning. Det er jo også en del af det UKN står på, og hvis man skal sige noget positivt om det så er det noget af det der kan give et rygstød til nogle sagsbehandlere der sidder ude i kommunerne og kan sige til sin chef “det er det her der skal til” og så siger chefen “kan du gå tilbage og gøre det billigere” og så går man tilbage og laver plan b eller c eller d i stedet, det er jo noget af det den gør altså “hvis vi ikke gør noget nu, hvor vi selv har teten, så ved vi at så kommer den sgu i UKN, og så laver de en afgørelse og så får vi det pålagt og så skal vi alligevel gøre det”. Det tænker jeg der har givet noget rygstøtte til nogle kommuner at lave den indsats, det har jo ikke givet flere penge men det har faktisk givet noget læringsværktøj” (Malene, leder, s. 11: 28-38)

I ovenstående citat kan det udledes, at UKN kan være medvirkende til, at sagsbehandlere i kommunerne får mere motivation til at handle ud fra de vurderinger og beslutninger, de finder nødvendige i forhold til de unge. Det, at Malene kommenterer på, at kommunen ofte før UKN har valgt den billigste løsning, indikerer, at der har været et fokus på økonomistyring, hvilket har haft en negativ påvirkning på beslutningsprocessen i forhold til håndteringen af de unge. Udtalelsen fra Malene tyder på, at hun har en forestilling om, at nævnet kan være medhjælpende til at få sat flere ting i gang, hvilket i sidste ende kommer de unge til gode, da de får en hurtigere hjælp. Dog udtaler Malene, at nævnet ikke har givet flere penge, hvilket tydeliggør, at der stadig mangler nogle ressourcer i systemet. Dette underbygges af Christians kommentar:

“Nej altså hvorfor skal man lave UKN nævn når man har et... de skærper i det og så er det alligevel kommunen der skal tage over på det.. altså hvad er deres egentlige funktion? Så ansæt måske to-tre socialrådgivere i stedet for og så afskaf det der UKN nævn, altså det kunne være en bedre ide” (Christian, pædagog, s. 5: 25-28).

Det kan dermed tolkes, at Malene og Christian mener, at problemet ville løses bedst, hvis kommunerne fik flere ressourcer, da der så både ville være et social fagligt perspektiv og flere penge til at sætte sagerne i gang. Malenes måde at sige “hvis man skal sige noget positivt om det” vidner om, at hun oplever flere negative end positive ting ved UKN. Dette kan have afsæt i hendes position som leder på institutionen, hvor hun både føler et fagligt og personligt ansvar overfor de

unge. Dette kan bunde i, at hun har en personlig motivation for at gøre en forskel for de unge hvilket, ifølge Lipsky, ofte karakteriserer frontlinjemedarbejdere i det sociale arbejde, som Malene kan defineres som (Lipsky, 1980: 105). Den personlige motivation betyder, at det ikke altid er muligt at følge de foreskrevne regler uden at føle, at man går på kompromis med sin personlige dømmekraft. Dette kan forklare, hvorfor Malene nærer en vis skepsis overfor UKN. Denne skepsis relaterer sig til en bekymring over, at de forskellige indsatser involverer et samarbejde mellem mange forskellige instanser. De forskellige parter indblanding kan være hæmmende for, at de ansatte på institutionen kan udøve den pædagogik, der er behov for, da rammerne for udfoldelsen bliver påvirket fra flere forskellige retninger:

“(...)det er mere ift samarbejdet omkring, at hvis det ikke er UKN så er det kommunen man samarbejder med som både er anbringelses- og beslutningsdygtige og ansvarlige for samarbejdet i indsatsen. Dem der kommer fra UKN, der bliver lige blandet en ekstra instans ind i fordi det jo bliver dem der har lavet afgørelsen så det er dem der er beslutningstagere på at de skal være her, men det er stadig kommunen som er dem der har ansvaret for samarbejdet ift. hvad der så sker i selve udførelsen af indsatsen(...)” (Malene, leder, s. 8: 15-20).

Derudover er det tydeligt, at Malene mener, at rammerne i UKN på nuværende tidspunkt ikke er gennemarbejdet. Dette mener hun er på grund af, at det blev hastet igennem og fordi man på daværende tidspunkt havde et behov for at sende et signal politisk, hvortil hun udtaler, at den pædagogiske dømmekraft altid skal stå forrest, men at den del bliver utydelig i det nye system (Malene, leder, s. 10: 3-5, 30-31). Hendes udtalelser bærer præg af, at UKN er et forholdsvist nyt organ, og derfor belyser hun både fordele og ulemper ved det nye nævn, da hun endnu ikke har de store erfaringer med nævnet i praksis. Ellen udtaler i samme forbindelse, at det kan være udfordrende, at kommunerne har forskellige niveauer for, hvornår de griber ind, og der kan:

“(...)UKN sikre at børn får den indsats der er brug for, tidligere i deres liv, hvis man ser på at nogle kommuner måske vil, jeg kan ikke sige hvorfor de vil, men hvis de bliver ved med at køre i den mindst indgribende indsats, selv om der er evidens for at det ikke er tilstrækkeligt, så det kan man også tænke. Så det er de to kræfter der er på spil. Jeg ved ikke hvad der er rigtigt” (Ellen, socialrådgiver, s. 3: 6-10).

Ovenstående udtalelse fra Ellen vidner om, at hun føler sig splittet i forhold til hendes holdning til UKN. Det kan udledes, at UKN er en stor hjælp til at få beslutninger truffet igennem, men at beslutningerne ofte mangler et helhedssyn på de unges situation, hvilket kan resultere i, at de unge ikke får den indsats, som de har behov for. Da vi spørger Ellen om selve indholdet af anbringelsen af de unge er blevet påvirket af UKN, svarer hun:

“Nej det er ikke indholdet, det er egentlig mere. Jeg er ked af at sige noget u-gunstigt om det nye organ, men jeg kan have nogle hypoteser om at det selvfølgelig altid for et nyt organ og en ny lovgivning vil tage tid at drage sine faglige erfaringer til “hvordan gør vi det her”(...)” (Ellen, socialrådgiver, s. 2: 29-31).

I ovenstående udtalelse har Ellen svært ved konkret at udtale sig om UKN, og hun har ikke direkte lyst til at sige noget dårligt om nævnet. Dette kan skyldes, at hun føler, at hendes udtalelser både skal tilgodeses hendes fagprofessionalitet som socialrådgiver, der indebærer visse regler og forpligtelser og hendes funktion som udøvende socialrådgiver på institutionen, der er præget af institutionens værdier og holdninger, samt hendes egen dømmekraft. Samtidig tyder både ovenstående og nedenstående udtalelser på, at hun i kraft af sin profession har forståelse for, at det tager tid at implementere et nyt nævn. Derudover beskæftiger hun sig med de unge hver dag og ved derfor, at det kan være svært at forudsige, om en ung bliver kriminel eller ej, og hun mener derfor, at det kan være udfordrende for en ny lov altid at træffe de rette beslutninger:

“Men jeg kan sagtens se, det er jo det her med at sidde med en krystalkugle og sige “ham der han bliver helt klart bandemedlem og ham der han er bare alt for bange til at blive det” altså det ved man jo ikke(...)” (Ellen, socialrådgiver, s. 6: 18-20).

Delkonklusion

Vi kan på baggrund af denne del af analysen konkludere, at de ansatte på institutionen oplever, at rammerne for den nye lov indebærer nogle udfordringer. Dette indebærer blandt andet, at nævnet i flere tilfælde rammer ved siden af den tiltænkte målgruppe, og dermed indstiller unge, der ikke nødvendigvis er i fare for at blive alvorligt kriminelle, hvilket UKL beskriver som formålet. Derudover beskriver flere af de ansatte, at de oplever, at loven og nævnet mangler et helhedssyn og et socialfagligt perspektiv, i forbindelse med tidsfrister og de inddragede parter. Dette betyder ifølge

informanterne, at der i visse tilfælde tages forkerte beslutninger, da der ikke bliver inddraget de rette socialfaglige vurderinger. I denne forbindelse opleves UKL som meget entydigt kriminalitetsbekæmpende, hvilket i høj grad er modstridende med det menneskesyn, der er på institutionen, som indebærer at de unges baggrund og ressourcer medtænkes og at de pædagogiske metoder vægtes højt. I denne forbindelse ses der et dilemma i forhold til, at UKN-anbringelser er kendetegnet ved at være en social anbringelse, da de ansatte oplever, at det indebærer retlige elementer med fokus på straf og sanktion. Dog opfattes nævnet også som en instans, der i visse tilfælde kan være positiv for kommunernes indgriben, idet det giver anledning til at sætte sager i gang. Derudover oplever både lederen og socialrådgiveren, at de har fået et godt samarbejde op at stå med den nye Ungekriminalforsorg, som har formået at inkorporere det socialfaglige blik på de unge. Dog eksisterer der en bekymring for, at dette afhænger af de specifikke medarbejdere derfra, og at dette samarbejde vil kunne ødelægges, i tilfælde af udskiftning af de ansatte.

Analysedel 3 - De ansattes oplevelse af UKLs og UKNs betydning for det pædagogiske arbejde på institutionen

Temaerne i analysedel 3 omfatter:

- *UKLs og UKNs indflydelse på det konkrete pædagogiske arbejde på institutionen*
- *Baggrunden for institutionens modstand mod UKLs nye rammer*

UKLs og UKNs indflydelse på det konkrete pædagogiske arbejde på institutionen

I vores undersøgelse af UKLs betydning for det pædagogiske arbejde på den sikrede institution bad vi blandt andet informanterne udtale sig om, hvor de konkret oplever ændringer i deres daglige arbejde i kraft af de skærpede rammer fra UKL. Som beskrevet i baggrundsafsnittet har den nye lov primært fokus på tidlig indgriben således, at børn helt ned til 10 år kan fremstilles for nævnet samt på skærpede regler i forhold til magtanvendelse og overvågning på de sikrede institutioner.

UKLs betydning for samarbejdet mellem de forskellige instanser

I analysedel 1 belyses det, at institutionens pædagogiske tilgang er forankret i deres menneskesyn, der bygger på et helhedssyn af de unge, således at de forsøger at udrede de unge ud fra deres individuelle udfordringer og behov samt medtænker modvirkende mekanismer. I den sammenhæng

er det interessant, at alle informanter udtaler, at de ikke oplever, at de skærpede rammer har en indflydelse på deres pædagogiske arbejde:

“(...)ens for dem alle sammen er, at de er sårbare unge og det er fuldstændig uanset anbringelsesgrundlag og det var også derfor jeg sagde at selve den pædagogiske opgave er faktisk ikke forskellig. Rammen eller bestillingen eller formålet kan være forskelligt men den pædagogiske opgave er ens uanset om det er varetægt eller ungdomssanktion eller UKN eller en almindelig social anbringelse, hvor det er børne/unge udvalget, der har taget beslutningen. Det er fuldstændig ens fordi det kommer an på, hvad det er den enkelte unge har brug for(...)” (Malene, leder, s. 3: 36-42).

At anbringelsesformen er uden betydning på institutionen kan ud fra ovenstående tilskrives institutionens interaktionistiske og mentaliserende tilgang til de unge, hvor det i høj grad handler om at forstå og anerkende de unge og deres situation. Ud fra denne arbejdstilgang bliver anbringelsesformen irrelevant, da denne ikke har betydning for at kunne forstå og anerkende de unge. Dog udtaler Malene, at UKN har haft en påvirkning på institutionens arbejde, men at denne påvirkning relaterer sig til samarbejdet omkring de unge i forbindelse med, at der er tilføjet nye instanser:

“Der opstod jo med UKN det her unge kif. Kriminalforsorgen i friheden fik hele den her nye instans som hedder unge kif og de kommer jo så og fører tilsyn, der bliver tilkoblet en der kommer og fører tilsyn hvert fjortende dag og der ligger så i det nogle krav som er kommet sammen med UKN ift at der skal være deltagelse af forældre fx og kommunen skal være inddraget. Der ligger noget i det hvor der, hvis ikke at forældrene er deltagende så får de påbud eller bøder eller whatever, det der ligger i hele det som er sådan et langt mere strafferetligt tænkning jo egentlig, selvom det ikke er en strafferetlig anbringelse, så på den måde bliver der en anden ‘hiven dem ind til bordet’(...)” (Malene, leder, s. 8: 16-27).

I tilsynet ligger nogle krav som, hvis de ikke bliver overholdt, resulterer i sanktioner, der af Malene bliver karakteriseret som sanktioner af en strafferetlig karakter. Det kan udledes af citatet, at Malene opfatter dette negativt. Ifølge Malene giver dette ikke mening, da institutionen i forvejen arbejder helhedsorienteret og dermed inddrager alle aspekter af den unges liv inklusiv deres

forældre. Forskellen er blot, at de ansatte ikke har sanktionsmuligheder og ikke finder det relevant at være sanktionerende overfor forældrene (Malene, leder, s. 8: 27-30). Disse sanktioner harmonerer ikke med institutionens menneskesyn og Malene udtaler, at det er frustrerende at sidde som fagperson og se, at der ikke bliver taget højde for "hvorfor" spørgsmålet. Hun mener, at UKN har for meget fokus på selve problemet og ikke på, hvad baggrunden for problemet er. Hertil udtaler hun, at det netop er det:

"(...)der ligger tykt igennem hele det der lovforslag, men det er jo klart for det er ikke psykologer og pædagoger, der har siddet og lavet det, men det er jo frustrerende(...)vores menneskesyn tager udgangspunkt i at alle gør det bedste de kan og så er der en eller anden grund til at det så ikke er godt nok" (Malene, leder, s. 10: 41-43).

I citatet skinner den interaktionistiske tilgang igennem. Dette ses, når hun udtaler, at "der er en eller anden grund til, at det ikke er godt nok". Dette illustrerer institutionens fokus på at forstå baggrunden for de unges problemer og deres handlinger, hvilket netop er hele essensen i den helhedsorienterede tilgang. Det er i denne forbindelse tydeligt, at Malene er negativ overfor, at de pædagogiske og psykologiske perspektiver, ikke er inddraget i udarbejdelsen af loven. På baggrund af dette udtaler hun, at hun ikke oplever, at sanktionsmulighederne har en indvirkning eller gør en forskel, hvilket hun tilskriver institutionens værdier og deres menneskesyn, der dermed bliver baggrunden for at implementeringen af loven ikke udfolder sig som den er beskrevet.

Magtanvendelse og overvågning

De skærpede rammer betyder også, at der er kommet mere overvågning og flere muligheder for at bruge magtanvendelser. Da vi spørger informanterne ind til deres oplevelse af dette, er det tydeligt, at de alle er meget imod, at der er kommet mere overvågning:

"(...)Ift min helt personlige holdning så vil vi jo ønske, at de kameraer aldrig var kommet op, altså det er ikke os der har bedt om dem. Jeg ville også ønske at vi ikke havde fået døralarmer for vi skal ikke bruge dem til noget, på den måde så er det ikke en ekstra magt vi har bedt om(...)for os bliver det kontraproduktivt(...)der ligger ikke noget forskning der viser at det har en præventiv virkning så derfor synes jeg aldrig nogensinde det burde have været en del af det lovforslag fordi der ligger ikke noget forskning der viser det, det er da muligt, det finder vi jo så ud af, men indtil videre er der ikke været forskel for os" (Malene, leder, s. 6-7: 25-28, 2-5).

Ud fra ovenstående citat kan det udledes, at Malene mener, at overvågning arbejder imod den mentaliserende tilgang, da de unge kan få følelsen af, at der bliver næret mistillid til dem, hvilket har en negativ indvirkning på kontaktdannelsen mellem pædagogerne og de unge. Dermed udtrykker Malenes udtalelse en bekymring for, at overvågningen vil resultere i en institutionaliseret mistillid, hvilket ikke er gavnligt for den unges udvikling (Warming & Christensen, 2016: 39-40). Denne bekymring udtaler Malene sig om, da vi spørger hende ind til netop dette:

“I3: Du nævnte at når du kommer ind er der ekstra overvågning, der er nogle kameraer der peger på dem, at det måske kan være lidt modstridende ifm at skabe et tillidsforhold. Så kan det tænkes at det kan have en indflydelse på den der tillid mellem de ansatte og de unge?”

M: Altså det har det i udgangspunkt ved nogle. Det er i hvert fald sådan at man tænker at det ikke er en hjælpende hånd at vi netop får nedtonet den del(...)det betyder også at vi ikke interesserer os for den del, som er den del med retssystemet og det betyder at vi interesserer os for dig. Men det er jo netop det at det giver sådan en ekstra hurdle vi lige skal hen over “jamen hvorfor har I så det” “jamen det har vi fordi der er nogle politikere der har bestemt det” og det betyder jo også at hvis der sker et eller andet, hvis der er mistanke om at der er sket en kriminel handling så skal vi jo fx give politiet den video der er der(...)” (Malene, leder, s. 43-44: 43-48, 1-8).

I citatet er det tydeligt, at Malene anser institutionens formål og overvågningens formål som to vidt forskellige ting, og at disse to ikke harmonerer med hinanden. Når hun udtaler, at de ikke interesserer sig for den del med retssystemet, tager hun direkte afstand fra overvågningens formål og anerkender ikke, at det er gavnligt. Hendes beskrivelse udtrykker, at hun oplever overvågningen som problematisk for tillidsforholdet mellem de ansatte og de unge. Det, at hun lægger vægt på, at de beskriver overfor de unge, at overvågningen er der på baggrund af en politisk beslutning, understreger, at de finder det vigtigt at gøre klart over for de unge, at det ikke er en beslutning, de har del i. Pædagogen Katrine er enig med Malene i, at overvågningen af de unge er unødvendig:

“Jeg vil sige jeg synes stadig at det er tåbeligt fordi det kan bruges til så forsvindende lidt, men det generer mig ikke nu det er der” (Katrine, afdelingsleder, s. 6: 29-30).

Det lader ud fra ovenstående til, at de ansatte på institutionen ikke tilskriver overvågningen stor betydning i forbindelse med det konkrete arbejde, da alle giver udtryk for, at den skærpede overvågning ikke er i overensstemmelse med deres pædagogiske metoder og menneskesyn, der som nævnt bygger på ærlighed og tillid, hvorfor det kan være en udfordring hvis kontrolmekanismer dominerer i det pædagogiske arbejde. I denne forbindelse bliver den ærlige tilgang til de unge en vigtig faktor for, at konsekvenserne ved overvågningen ikke bliver for store. Dette indikerer, at de oplever at befinde sig i et krydspres mellem magt og tillid, hvor de skal forsøge at tilgode de unges behov samtidig med, at rammerne bliver strammere. Ud fra dette pres, de oplever, ses det ud fra informanternes udsagn, at de prioriterer den pædagogiske faglighed, som i høj grad har fokus på de unges behov, hvilket betyder at rammerne fra loven ikke får betydning. Baggrunden for dette bliver uddybet senere (Lipsky, 1980:140).

Da vi spørger de ansatte ind til, om der har været flere magtanvendelser i kraft af, at den nye lov også omfatter flere beføjelser til magtanvendelser, svarer Christian:

“Nej, altså det er jo altid med mindst mulig magt man prøver at lave de magtanvendelser der, men det er desværre nødvendigt nogle gange, men flere beføjelser vil altid kun være godt, det handler jo bare om at få forvaltet dem ordentligt” (Christian, pædagog, s. 4: 44-46).

Christian konkretiserer ikke yderligere, hvad det betyder at lave en magtanvendelse med mindst mulig magt, men baseret på deres pædagogiske metoder og at de forsøger at skabe et ligeværdigt forhold til de unge, hvor de ser dem som mennesker og ikke som indsatte, anses det ikke som virkningsfuldt, at pædagogerne ofte demonstrerer deres magt overfor de unge. Christians fokus på, at flere beføjelser altid vil være godt, kan betyde, at det er positivt, at de ansatte er dækket ind i forhold til at have muligheden for at udøve magtanvendelse. Dog pointerer han, at det er vigtigt at beføjelserne forvaltes ordentligt, hvilket tydeliggør, at han mener at man skal benytte magtanvendelse med omtanke, og dermed ikke udnytte de ekstra beføjelser.

Tidlig indgriben

Som beskrevet i starten af afsnittet er der i det nye nævn et fokus på tidlig indgriben. Da vi spørger lederen af institutionen ind til hendes holdning til det faktum, at børn ned til 10 år kan blive fremstillet for nævnet og dermed anbragt på en sikret institution, svarer hun:

“Øhm jeg synes det ville være voldsomt hvis vi skulle have en 10 årig herind eller en 11 årig for den sags skyld, vi er heller ikke godkendt til det. Vi er godkendt til de 12 til 18 årige. Vores socialtilsyn, som er dem der fører tilsyn med os, de har faktisk valgt at sige at vi skal søge en separat godkendelse fordi de ser det problematisk at hvis vi fik en 10 årig ind hvordan ville vi så indrette det sådan at vi kunne have et tilbud samtidig med at vi har en 17 årig og jeg har valgt ikke at søge godkendelsen og det er fordi jeg er enig i den(...)jeg har virkelig svært ved at forestille mig, at man allerede i den der 10-11 års alder vil være der, hvor man faktisk kan sige med hånden på hjertet at alt andet er forsøgt, det har jeg virkelig svært ved at forestille mig. I rammen, altså i det pædagogiske, der kunne jeg sagtens forestille mig en 10-11 årig, men at være frihedsberøvet som 10-11 årig sammen med de andre det kan jeg ikke forestille mig. Så det er et rigtig rigtig stort aldersspænd” (Malene, leder, s. 11: 6-20).

Det, at Malene har valgt ikke at søge godkendelsen til at have børn mellem 10 og 12 år, tydeliggør, at de på institutionen har en forholdsvis høj grad af beslutningsmagt i forbindelse med, hvordan loven bliver implementeret, hvilket bliver diskuteret senere. Da institutionen, som Malene udtaler, ikke er godkendt til at have 10 årige, er det svært for informanterne at udtale sig om, hvordan det konkret ville blive håndteret i forhold til den pædagogiske praksis, men Christian har, ligesom Malene, en forestilling om, at det ville være uhensigtsmæssigt at sætte en 10 årig sammen med en 17 årig, da han ikke mener, at de kommer på bedre tanker af den grund. Denne bekymring indikerer, at han har en tanke om, at de 10 årige vil blive yderligere kriminaliseret, hvis de er sammen med 17 årige (Christian, pædagog, s. 5: 37-40). Da vi spørger Katrine om de pædagogiske metoder skulle ændres, hvis de fik en 10 årig ind, svarer hun:

“Nej jeg tænker altså overordnet ville metoderne formentligt være nogenlunde de samme, men de bliver nødt til at blive tilpasset et barn, man kan jo ikke reflektere på et niveau som en 13 årig eller en 15 årig kan når man er 10. Rammerne og kravene ville jo også skulle tilpasses selvfølgelig skulle de det” (Katrine, afdelingsleder, s. 13: 23-26).

Katrines udsagn kan tolkes som, at de pædagogiske metoder, som er forankret i et helhedssyn af mennesket, altid vil være de samme uanset alder, da denne metode i bund og grund handler om forståelse af mennesker og deres situation. Dog mener Katrine, at rammerne og kravene deri skulle ændres. Dette kan tolkes som, at hun mener, at de fysiske rammer i kraft af magtanvendelser og

overvågning er for voldsomme for et barn og ikke vil have den tilsigtede virkning, da børnene har en anden forståelse af anbringelsen end de unge.

Baggrunden for institutionens modstand mod UKLs nye rammer

Som skitseret ovenfor giver pædagogerne, som vi har interviewet, udtryk for, at de ekstra beføjelser i forhold til magtanvendelse samt den øgede overvågning, og at aldersspændet nu gør sig gældende for børn ned til 10 år, ikke er noget, der taler ind i deres arbejde i dagligdagen på institutionen og at de ikke ser dem som brugbare og nødvendige. Dermed er det tydeligt, at de nye rammer i UKL, som fokuserer på flere konsekvenser og øget straf, ikke er efterspurgt fra pædagogernes side. Dette understreger på mange måder deres menneskesyn, og den stærke pædagogiske faglighed, som de er meget optagede af, og som er det ståsted, de alle tydeligt lægger vægt på i deres arbejde. Dette kommer blandt andet til udtryk, da Malene forklarer kontrasten mellem politiets og institutionens håndtering af de unge:

“(...)fordi at for os bliver det kontraproduktivt at vi på den ene side, nogle gange kommer de jo både med håndjern og fodlænke fra politiet, og så bliver det hele løsnet når de kommer ind i det her rum og de skifter tøj og bliver sat og så skal vi i gang med at indskrive og det første vi siger er “puha det har vist været en lang nat, er du sulten er du tørstig, skal du have noget ind så du kan koncentrere dig om at nu skal vi til at indskrive dig(...)” (Malene, leder, s. 6: 28-32).

Ud fra ovenstående citat er det tydeligt, at Malene ser institutionen som et sted, der håndterer de unge anderledes end politiet, som benytter håndjern og fodlænker. Hendes beskrivelse af, at de unge bliver løsnet fri, når de kommer på institutionen, indikerer, at der er en anden stemning, som fokuserer mere på omsorg end på, at den unge skal straffes, hvilket i høj grad underbygges af den pædagogiske faglighed. Malene nævner konkret, at denne socialpædagogiske faglighed også i forhold til de nye rammer i UKL spiller en stor rolle, i forbindelse med implementeringen af de nye retningslinjer, som på mange måder er i modstrid med institutionens værdier. Dette indebærer som før nævnt, at der bliver lagt låg på italesættelsen af overvågningen, at institutionen ikke har valgt at håndtere børn ned til 10 år og at de ekstra beføjelser til magtanvendelser i mange tilfælde ikke bliver taget i brug. På den måde bliver implementeringen af lovgivningen i høj grad præget af pædagogernes faglige skøn og de konkrete konsekvenser på praksis determineres dermed ikke alene af lovgivningen, som den er tænkt oppefra. Dette støtter op om Lipskys fokus på, at

implementeringen skal ses fra et bottom-up perspektiv, hvor frontlinjemedarbejdernes daglige mønstre skal være i fokus (Lipsky, 1980: 13). Det understreger dermed, at pædagogerne har en forholdsvis høj grad af beslutningsmagt til at udfolde deres arbejde under den eksisterende lovgivning. Derudover betyder det, at magten er decentraliseret, hvor den enkelte institutions ledelse har et stort ansvar og skønrum i forhold til at tage beslutninger, hvilket understøtter Lipskys argument om, at organiseringen af det sociale arbejde har en stor betydning for frontlinjemedarbejdernes indflydelse på implementering af loven (Brodin, 2015: 25). Det, at lederen af institutionen selv er uddannet pædagog, kan dermed siges at have en stor indflydelse på hvilke beslutninger, der bliver taget. Lipsky fokuserer i denne forbindelse på, at dette skøn kan have nogle konsekvenser, da presset på frontlinjemedarbejderne ofte kan føre til, at den enkelte medarbejder opbygger nogle copingmekanismer, som i sidste ende går ud over deres arbejde, på den måde at nogle borgere bliver behandlet anderledes end andre eller at medarbejderne gør sig selv utilgængelige, på trods af en motivation for at gøre deres arbejde godt (Lipsky, 1980: 145). Vores informanternes fortællinger viser derimod, at pædagogernes menneskesyn og den stærke socialpædagogiske faglighed, som har fokus på et helhedsorienteret perspektiv på den unges situation, bliver en form for positiv copingmekanisme, som holder dem på sporet, når arbejdet kan blive udfordrende og når der opstår et pres mellem regler og rammer på den ene side, og de unges behov på den anden. På den måde bliver Harrits kritik af, at professionalismen bliver negligeret i Lipskys teori, central, da vores empiri understreger, at de ansatte netop benytter deres faglige viden og erfaringer som en ressource i forbindelse med det pres, de oplever, hvilket er tydeligt i informanternes udfoldelse af deres faglighed, samt i forbindelse med at de i mange tilfælde henviser til videnskabelig viden på området (Harrits, 2019: 15). Dermed underbygges Lipskys argument om, at processer i frontlinjemedarbejdernes arbejde har en indflydelse på, at loven ikke implementeres efter hensigten, mens Harrits' argument åbner op for en forståelse af disse processer, i forbindelse med hvordan de ansatte bruger deres stærke faglighed som en ressource, der afbøjer de straffende rammer i lovgivningen. Det, at institutionen har et stort fokus på, at alle ansatte skal være uddannede, samt at ledelsen har en pædagogisk uddannelse, medfører dermed, ud fra denne forståelse, at netop denne institutions organisering bidrager til, at overvågning og magtanvendelse, som loven foreskriver, ikke får den tiltænkte betydning på institutionen. Dette blik på fagligheden kommer til udtryk hos Malene i citatet herunder:

“(...)jeg tror bare helt generelt så hvis man skal hive den væk fra her (institutionen) og hen på noget samfundsmæssigt så handler det bare om at det er vigtigt at det aldrig må afhænge af personer, altså det skal være system båret. Så hele det her med at der skal være krav om faglighed og der skal være tæt opfølgning og der skal netop være fokus på at der faktisk er faglighed omkring den unge som hele tiden kan lyse på hvad der er af potentiale for udvikling, hvad er der af behov, kompenserende behov, hvad er der af behov ift støtte og netværk” (Malene, leder, s. 13: 11-16).

Det er ud fra ovenstående citat tydeligt, at der som udgangspunkt ikke lægges vægt på pædagogernes personlige dømmekraft, men på en dømmekraft der er baseret på det overordnede menneskesyn og den faglighed, der gør sig gældende på hele institutionen, og som de konstant forsøger at holde ved lige gennem efteruddannelse, supervision og lignende. Hun nævner her, at fagligheden hele tiden kan lyse på udvikling, kompenserende behov og behov for støtte og netværk, hvilket belyser, hvordan den pædagogiske faglighed dermed bringer et konstant fokus på den unges situation og behov, og dermed præger det faglige skøn, hvilket i sidste ende er afgørende for, hvorledes arbejdet udføres på institutionen og i hvilken grad loven bliver implementeret. Det, at den socialpædagogiske faglighed er så forankret i institutionen og dens ansatte, betyder i dette tilfælde, at pædagogerne får udøvet et socialfagligt skøn, som kan siges at afbøde nogle af de krav, der kommer oppefra, hvilket konkret kommer til udtryk ved, at de ekstra magtbeføjelser ikke bliver taget i brug, da de opleves som modstridende med de pædagogiske værdier. Dog kan det siges, at de ikke fuldstændig kan undgå at blive påvirket af de nye rammer, eksempelvis i forbindelse med at de er pålagt at sætte overvågningskameraer op, men det bliver tydeligt, at de forsøger at afværge nogle af de konsekvenser, de tænker, det vil have, hvis overvågning og magtanvendelse bliver det centrale. Dermed passer lovgivningen ikke ind i den praksis, de har på institutionen, hvilket kommer til udtryk i forbindelse med, at Malene har haft indsigelser mod UKL lovgivningen:

“jeg sidder i bestyrelsen i socialpædagogerne og udover det så havde vi jo et fagligt netværk så vi har været inde over flere høringer også som region eller specialsektor, men der er ikke noget af det, selvom det var ret enslydende fra alle de her organisationer så var der ikke noget der blev ændret ift det. Så på den måde, ja vi er blevet hørt, men der har ikke været en proces der tog højde for at man skulle være uenige.” (Malene, leder, s. 7-8, 46-48, 1-3).

I forbindelse med Malenes indsigelser i processen bliver det igen tydeligt, at der er fokus på børnenes og de unges behov, og hvordan deres rettigheder med de nye rammer er i fare for at blive negligeret. Dette kan tolkes at være baggrunden for, at lovgivningens rammer ikke træder igennem på institutionen.

Dømmekraft

Som vi har diskuteret tidligere i analysedel 1, spiller pædagogernes personlige dømmekraft ind i deres faglighed, da de må siges at være præget af en personlig interesse for jobbet, samt at de giver udtryk for, at deres følelser i nogen grad er i spil i arbejdet med de unge. I forbindelse med dette beskriver Søren Juul, at når en socialarbejder skal fortolke og udmønte ovenstående politiske retningslinjer i praksis, sker det på baggrund af vedkommendes faglige skøn, der præges af både den institutionelle og den personlige dømmekraft (Guldager, 2013: 173). På denne måde bliver det sociale arbejde i praksis påvirket af forskellige retninger, herunder institutionens faglige kultur, socialarbejderens personlige skøn og borgerens livsverden. På baggrund af dette kan der opstå kontroverser i det sociale arbejde omhandlende, hvordan socialarbejderen skal prioritere i forhold til den institutionelle dømmekraft og borgerens livsverden (ibid). Ud fra denne forståelse kan institutionens faglige dømmekraft siges i høj grad at have de unges livsverden i fokus, mens den personlige dømmekraft også er præget af at møde de unge, hvor de er, og have deres perspektiv i fokus. Dermed kan disse tre forskellige perspektiver på dømmekraft, i dette eksempel, siges at spille godt overens, hvor det modstridende perspektiv kommer fra de institutionelle rammer i lovgivningen. Dette tydeliggør, det fokus på det faglige skøn som pædagogerne udøver, hvilket har en stor betydning for implementeringen af loven, som beskrevet ovenfor.

Refleksioner over faglighedens betydning på andre sikrede institutioner

I forlængelse af at pædagogerne oplever den pædagogiske faglighed som et stærkt grundlag, er det interessant at se på, at det virker til at være noget særligt for den undersøgte institution, at have et så stærkt fokus på faglighed, i forbindelse med at det prioriteres, at alle ansatte på institutionen skal være uddannede. Her kan det tænkes, at de institutioner, som ikke har samme prioritering, kan være mere tilbøjelige til at indoptage lovens rammer eller agere ud fra deres personlige dømmekraft, på baggrund af at de ikke har den samme pædagogiske faglighed at stille sig op af, som vores informanter giver udtryk for er meget vigtig for dem. På den måde kan det være en mulighed, at de ansatte på andre institutioner i højere grad kan se sig nødsaget til at opbygge coping-mekanismer i forbindelse med presset mellem lovgivning på den ene side og de unge på den

anden side (Lipsky, 1980: 145). Denne bekymring udtrykker Katrine, da hun taler om, hvordan det er hendes opfattelse, at de i højere grad kan være tilbøjelige til at bruge øget magtanvendelse på visse af de andre institutioner:

“II: Men er det din opfattelse at det er det der er tanken altså det der med øget magtanvendelse?”

K: Altså det er i hvert fald min opfattelse at de steder hvor man ikke prøver pædagogikken først at så bliver det den nemme løsning og det og jeg ved ikke om det er en fordom men det er min opfattelse, for “nå så er det rart så kan vi lige ty til denne her når ikke man overholder husordenen så kan man skrive alt muligt ind i den husorden ik” og så altså så det kan godt blive lidt sådan, det er i hvert fald min tanke at det kan misbruges på den måde. Det er jeg ikke nervøs for her.

II: Så du mener ikke at det er noget problem her, men at det kan være et problem hvis

K: Ja altså jeg tænker at det faktisk kan åbne op for en mulighed hvor man faktisk kan... ja hvor man kan reagerer lidt hurtigere og mere uhensigtsmæssigt i bund og grund i stedet for og at gå den pædagogiske vej” (Katrine, afdelingsleder, s. 11-12: 44-48, 1-10).

Katrines bekymring for arbejdet på andre institutioner kan ses som udtryk for hendes position, som ansat på den specifikke institution, i og med at hun fremhæver denne som havende en stærkere faglighed end de andre institutioner. Det, at hun nævner magtanvendelsen som den nemme løsning, kan dog være et udtryk for, at de ansatte, som ikke har en stærk pædagogisk faglighed, kan føle et pres ovenfra, hvilket fører til, at de handler udelukkende på baggrund af disse beføjelser, uden at tage højde for konsekvenserne ud fra et socialpædagogisk perspektiv. Dermed kan det tænkes, at Lipskys bekymring om, at socialarbejdernes coping-mekanismer, som skabes på baggrund af et krydspres mellem systemet og borgeren, kan være mere aktuel i forhold til institutioner, som ikke er lige så stærkt forankret i den socialpædagogiske faglighed og det menneskesyn og de metoder, der følger med.

Delkonklusion

Ud fra denne analysedel kan vi konkludere, at UKL og UKN har sat nogle nye rammer for arbejdet på den sikrede institution. Disse rammer indebærer, at institutionen er blevet pålagt at sætte flere overvågningskameraer op, og at de har fået flere beføjelser til magtanvendelse samt at de har fået muligheden for at have børn ned til 10 år anbragt på institutionen. Vi ser på trods af dette, at informanterne ikke tilskriver de nye rammer stor betydning, da de på mange måder er modstridende

med institutionens værdier og pædagogiske faglighed. Dette indebærer, at de ofte ikke benytter magtanvendelse samt at de forsøger ikke at italesætte overvågningen overfor de unge, da de mener, at det kan have en negativ indvirkning på det pædagogiske arbejde og de unges situation. Derudover har institutionen valgt ikke at ansøge om lov til at have 10 årige anbragt af samme grund. Vi ser dermed, at der er en modstand mod de nye retningslinjer, i og med at de ansatte arbejder ud fra et socialfagligt skøn, som vægter helhedssyn og pædagogiske metoder højt. Dette illustrerer, at de ansatte har en forholdsvis høj grad af beslutningsmagt i forbindelse med implementeringen af lovgivningen, som både er påvirket af en personlig og en faglig dømmekraft, hvilket betyder, at UKL ikke får en stor betydning i praksis på institutionen. Vi kan på baggrund af dette konkludere, at den undersøgte institution bruger det socialpædagogiske perspektiv som en form for beskyttelse mod de nye rammer i lovgivningen. Institutionens store fokus på uddannet personale og pædagogiske tilgange, kan dermed siges at have en stor betydning for, hvordan loven implementeres i praksis, hvilket i denne forbindelse medfører, at de fremførte tiltag ikke får betydning på institutionen. Dette understøttes af street-level perspektivet, som netop argumenterer for, at organiseringen af det sociale arbejdes praksis har en stor betydning for implementering af lovgivning og at faglighed i denne forbindelse kan være en ressource. Dette rejser en bekymring hos de ansatte om, at andre institutioner, som ikke er forankret på samme måde i den pædagogiske faglighed, utilsigtet vil komme til at misbruge de nye beføjelser, da de andre institutioner ifølge informanterne ikke har samme standarder for uddannet personale.

Kritik og yderligere refleksioner

Vi har i forlængelse af vores undersøgelse og analyse reflekteret over, hvilken indflydelse og forbehold vores metodiske udgangspunkt har haft for vores vidensproduktion, og hvordan man kan arbejde videre med at styrke den viden, vi er kommet frem til i løbet af specialet.

Vi finder det på baggrund af vores informanternes position, som ansatte på den sikrede institution, relevant at reflektere over deres ofte meget positive fremstilling af deres faglighed og arbejde, som kommer til udtryk gennem analysen. I denne forbindelse ser vi det relevant at belyse, at to af informanterne har en lederrolle på institutionen, hvilket kan betyde, at de har et særligt motiv for at belyse det arbejde de udfører på en positiv måde. Vi er i denne forbindelse opmærksomme på, at den viden, vi har fået adgang til gennem de kvalitative interviews, er en fortælling om de ansattes

praksis, fra deres eget perspektiv, og at denne praksis muligvis havde set anderledes ud, hvis vi havde fået adgang til praksis gennem et observationsstudie, hvor vi ville have muligheden for at undersøge om den praksis, de beskriver, også kommer til udtryk set udefra. Vi ser dermed, at observation kunne være en måde at arbejde videre med problemstillingen for dermed at styrke specialets reliabilitet, hvilket ikke har været en mulighed i processen, grundet regler om godkendelse på institutionen.

Derudover har vi reflekteret over de ansattes fremhævelse af de unges oplevelse af anbringelsen, som primært positiv. Her er vi opmærksomme på, at det ville styrke undersøgelsen at belyse de unges perspektiv på anbringelsen i forbindelse med kontakten til de ansatte, overvågning og magtanvendelse, for på den måde at få indsigt i hvorvidt de har samme positive oplevelse af at være anbragt på den sikrede institution.

I forlængelse af ovenstående kunne det ligeledes være interessant at undersøge disse ovenstående aspekter som en komparativ undersøgelse mellem de forskellige institutioner, for at få en indsigt i hvorledes de faglige forskelle på institutionerne reelt har en indflydelse på implementeringen af lovgivningen og de unges oplevelse af at være anbragt under disse forskelle. Dette kan således bidrage med en mere generel undersøgelse af, hvordan de sikrede institutioner implementerer lovgivningen.

Derudover er vi, som tidligere beskrevet, opmærksomme på, at loven trådte i kraft i januar 2019, hvilket kan betyde, at implementeringen af lovgivningen endnu ikke er færdig. Dog mener vi, at den konkrete modstand, som vi har set mod loven, og det at den pædagogiske faglighed fylder så meget i ledelsen af institutionen samt at den enkelte institutions ledelse, som belyst, har en høj grad af decentraliseret magt, står som et stærkt argument i forbindelse med den videre implementering af lovgivningen.

Konklusion

Vi har i dette speciale undersøgt, hvordan ansatte på en sikret institution oplever de pædagogiske tilgange og menneskesynet i forhold til de anbragte unge samt deres oplevelse af UKL og UKN, og hvorledes disse har en betydning for det pædagogiske arbejde på institutionen. Vi vil dermed på baggrund af analysen besvare vores problemformulering:

Hvilken betydning har den nye Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (UKL) og Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN) for det pædagogiske arbejde på en udvalgt sikret institution?

Vi kan på baggrund af vores analyse konkludere, at de ansatte på den undersøgte institution vægter deres pædagogiske faglighed og menneskesyn højt i arbejdet med de unge. Grundlæggende for de pædagogiske tilgange er de ydre rammer, som indebærer faste strukturer og frihedsberøvelse. Det er dog vigtigt for de ansatte, at disse ydre rammer er meningsfulde for de unge på den måde, at der ikke er regler for reglernes skyld. Dermed påpeges det som vigtigt, at de ydre rammer ikke bliver for dominerende og at de bliver understøttet af den pædagogiske faglighed og et fokus på tillid og omsorg. De ansatte lægger vægt på, at det i arbejdet med de unge er vigtigt at skabe en kontakt frem for en relation til de unge, hvilket indebærer, at de unge ikke bliver forpligtet i kontakten, da denne forpligtelse kan føre til, at de unge kan opleve skyld i forbindelse med ikke at kunne leve op til en relation. Dermed er det et bevidst valg fra pædagogernes side om ikke at skabe et institutionelt omsorgssvigt, da de unge ofte har oplevet svigt tidligere i deres liv. I forbindelse med ovenstående har de ansatte på institutionen fokus på en mentaliserende tilgang, som bliver brugt i det pædagogiske arbejde som grundlag for, at de unge og de ansatte kan forstå hinanden samt i forbindelse med at udvikle den unges selvbillede. Derudover påpeges det som vigtigt, at de unge bliver inddraget i planlægningen af deres hverdag på institutionen, således at de har mulighed for at sætte og nå mål under deres anbringelse, hvilket kan have en positiv indflydelse på deres udvikling. Ovenstående vidner om, at institutionens pædagogiske tilgang er præget af det interaktionistiske perspektiv, hvilket netop bygger på individets selvrealisering gennem dialog og forståelse.

Vi kan yderligere konkludere, at de ansatte på institutionen oplever, at rammerne for UKL og UKN indebærer nogle udfordringer i forbindelse med deres pædagogiske arbejde. Dette kommer til udtryk ved, at de ansatte oplever, at loven har et andet menneskesyn end det, som institutionen arbejder ud fra på den måde, at den har et kriminalitetsbekæmpende sigte, som ikke har fokus på de unges baggrund og ressourcer, men som i stedet fokuserer på sanktion og konsekvenser. Dette kommer, ifølge de ansatte, til udtryk ved, at den har et manglende helhedssyn og et manglende socialt perspektiv, hvilket gør, at der i nogle tilfælde bliver taget forkerte beslutninger, og at loven ikke rammer den tilsigtede målgruppe. Dette kan betyde, at de unge ikke bliver håndteret ud fra deres behov. De ansatte fremhæver dog, at det kan være positivt, at UKN lægger et pres på

kommunerne om tidligere indgriben, hvilket kan være positivt for de unges situation, såfremt beslutningerne bliver taget på det rette faglige grundlag. I forlængelse af deres skepsis overfor den nye lov kan vi konkludere, at institutionen i mange tilfælde undlader at benytte sig af de nye rammer, som blandt andet indebærer ekstra beføjelser til magtanvendelse, øget overvågning og muligheden for at have børn ned til 10 år anbragt på institutionen. Dermed forsøger leder og ansatte på institutionen at undgå, at de nye rammer får betydning, da de oplever dem som modstridende med det menneskesyn og den pædagogiske faglighed, som de arbejder ud fra. Vi ser dermed, at de ansatte udviser modstand mod lovens retningslinjer, i og med at de arbejder ud fra et socialfagligt skøn, som vægter helhedssyn og pædagogiske metoder højt, og som ikke anerkender straf og overvågning som de primære metoder i arbejdet med de unge. Dette viser, at de ansatte har en forholdsvis høj grad af beslutningsmagt i forbindelse med implementeringen af lovgivningen, og at implementeringen er præget af deres socialpædagogiske faglighed og professionalitet samt deres personlige erfaringer og dømmekraft. Netop den professionelle viden bliver især fremhævet som en vigtig ressource, der danner grundlag for et stærkt ståsted, hvorfra de ansatte håndterer spændingsfeltet mellem de institutionelle rammer fra loven og de unges behov. Dette underbygges af street-level perspektivet, som argumenterer for, at frontlinjemedarbejderne i det sociale arbejde har en stor indflydelse på, hvordan socialpolitikken implementeres i praksis og understøtter ligeledes Harrits argument om, at professionalitet og faglighed i høj grad fungerer som en ressource i forbindelse med denne proces. Dette tydeliggør, hvor vigtigt det er at sikre en høj faglighed på de sikrede institutioner for at give dem ressourcer til at håndtere rammerne i lovgivningen.

Litteraturliste

Ankestyrelsen (2018): "Pædagogisk praksis på de sikrede døgninstitutioner".

Barbalet, J. (2009): "*A characterization of trust, and its consequences*" in Theory and Society, 2009, Vol.38 pp.367-382:

<https://kdbk->

[aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/springer_jour10.1007%252Fs11186-009-9087-3](https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/springer_jour10.1007%252Fs11186-009-9087-3) (Besøgt d. 25/03/20)

Brodin, E.Z. (2015): "*The Inside story: Street-level research in the US and beyond*" I P. Hupe, M. Hell & A. Buffat (Eds.), Understanding street-level bureaucracy. Bristol: Policy Press

Bjørnager, A.J. (2018): "Massiv kritik af regeringsforslag: Stop, det er en dårlig idé at sætte børn i »voksenfængsler". Berlingske.dk. Samfund

https://www.berlingske.dk/samfund/massiv-kritik-af-regeringsforslag-stop-det-er-en-daarlig-ide-at-saette?fbclid=IwAR0awe7mGylFO9IE88TShVL5qpJTBI8Y5V_VhvERWGTksHHdk0b-svbMw (Besøgt d. 24/04/20).

Børnerådet (2018): "Indførelsen af et ungdomskriminalitetsnævn risikerer at få store kontraproduktive konsekvenser". Boerneraadet.dk

https://www.boerneraadet.dk/hoeringssvar/hoeringssvar-2018/indfoerelsen-af-et-ungdomskriminalitetsnaevn-risikerer-at-faa-store-kontraproduktive-konsekvenser?fbclid=IwAR2V3HiJDpW53WbfKy4WvN5en4AZNDTnlUwKfZx_AXvUfzBOFX5KeJdvOg8 (Besøgt d. 24/04/20).

Ejrnæs, M. & Guldager, J. (2008): "Helhedssyn og forklaring i sociologi, socialt, sundhedsfagligt og pædagogisk arbejde". Akademisk Forlag. 1. udgave, 1. oplag

Flyvbjerg, B. (2017): "*Fem misforståelser om casestudiet*" i: Brinkmann, S. & Tanggaard, L.: Kvalitative metoder: En Grundbog, Hans Reitzels Forlag, 2. Udgave

Fonagy, P., György G., Jurist E., & Target, M. (2007): "*Affektregulering mentalisering og selvudvikling*". København. Akademisk Forlag

Frederiksen, M. (2017): "*Trust*" i: B. S. Turner (Ed.), *The Wiley-Blackwell Encyclopedia of Social Theory* (1 ed.). Wiley-Blackwell

<https://doi.org/10.1002/9781118430873.est0394> (Besøgt d. 25/03/20)

Guldager, J. (2013): "*Kundskabsformer og metodeforståelse*" i: Guldager, J. & Skytte, M.: *Socialt arbejde - teorier og perspektiver*, Akademisk Forlag, København, 1. udgave

Hagelquist, Ø.J. (2012): "*Mentalisering i møde med udsatte børn*". København. Hans Reitzels Forlag

Harrits, G. (2019): "*Street-level bureaucracy research and professionalism*" i: *Research Handbook on Street-Level Bureaucracy: The Ground Floor of Government in Context*, Edward Elgar Publication

Healy, K. (2009): "*Styrkeperspektivet*", i: *Socialt arbejde i teori og kontekst - En grundbog*. Akademisk Forlag København

Henriksen, A-K. & Prieur, A. (2019): "Why am I here? Ambiguous practices of protection, treatment, and punishment in danish secure institutions for youth". Published by Oxford University Press.

Hoffmann, T. (2015): "Afgående juraprofessor: Drop straffeloven – og tillad hash". Videnskab.dk. https://videnskab.dk/kultur-samfund/afgaende-juraprofessor-drop-straffeloven-og-tillad-hash?fbclid=IwAR0x_dnoYEAiQCLd506XTw_4vQBCEfRyW_1b17wyFAvbgHraQM4VHDsL6WI (Besøgt d. 24/04/20)

Holtze, L. (2018): "Vi gør sårbare børn til kriminelle børn". Socialpædagogerne. <https://socialpaedagogen.sl.dk/arkiv/2018/07/vi-goer-saarbare-boern-til-kriminelle-boern/> (Besøgt d. 24/04/20)

Honneth, A. (2003): *“Behovet for anerkendelse: En tekstsamling”*. 1. udgave, 7. oplag. Hans Reitzels Forlag.

Hutchinson, S. G. & Olteal, S. (2006): *“3. Interaktionistiske modeller”*, i: *Modeller i socialt arbejde*, Hans Reitzels Forlag.

Høilund, P. & Juul, S. (2015): *“Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde”*. København: Hans Reitzels Forlag.

Jensen, H.P. & Prieur, A. (2015): *“Menneskesyn i social- og kriminalpolitik i USA og i Danmark”* i: *Socialt arbejde i en foranderlig verden*, Akademisk Forlag

Justitsministeriet (2018): *“Ny aftale reformerer indsatsen mod ungdomskriminalitet”*.

Justitsministeriet.dk. Nyt og Presse.

<https://www.justitsministeriet.dk/nyt-og-presse/pressemeddelelser/2018/ny-aftale-reformerer-indsatsen-mod-ungdomskriminalitet?fbclid=IwAR0ACylc4dilHMoplBtd4CrZ5lljaTQNZcs5Z52qoK7QLQIHMOp mApJp2Ho> (Besøgt d. 24/03/20).

Justitsministeriet (2019): *“Udvikling i børne- og ungdomskriminalitet 2006-2018”*.

Justitsministeriet.dk. Forskningskontor

https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskningsrapporter/2019/udvikling_i_boerne-_og_ungdomskriminalitet_2006-2018ny.pdf (Besøgt d. 24/04/20)

Juul, S. & Pedersen, B.K. (2012): *“Samfundsvidenskabernes videnskabsteori - En indføring”*. Hans Reitzels Forlag, København

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009): *“Interview - Introduktion til et håndværk”*, Hans Reitzels Forlag, København.

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015): *“Interview - det kvalitative forskningsinterview som håndværk”*. 3. udgave. Hans Reitzels Forlag. København

Lipsky, M. (1980): *“Street-level bureaucracy: Dilemmas of the individual in public services”* New York: Russel Sage Foundation.

NIRAS Konsulenterne (2012): *“Veje ind og ud af kriminalitet - Tidligere kriminelle unges erfaringer”* Socialstyrelsen. 1. oplag, Damgaard-Jensen

Olsen, L.T. (2020): *“Notat: Nyt kriminalitetsnævn tager tid og ressourcer fra vigtigere sager om børns mistrivsel”*. Dr.dk. Indland.

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/notat-nyt-kriminalitetsnaevn-tager-tid-og-ressourcer-fra-vigtigere-sager-om-boerns> (Besøgt d. 05/03/20).

Olsen, L.T. & Nielsen, S.N. (2019): *“Nødråb fra advokater: Nyt kriminalitetsnævn mishandler børn og er ofte overflødigt”*. Dr.dk. Indland. <https://www.dr.dk/nyheder/indland/noedraab-fra-advokater-nyt-kriminalitetsnaevn-mishandler-boern-og-er-ofte> (Besøgt d. 24/04/20).

Pilegaard, M., Schacht-Magnussen, C., Jacobsen, O., Karlsen, D. P. & Jensen, B. M. (2014): *“Rapport om de sikrede institutioner til børn og unge i Danmark”*. Benchmarkanalyse.

Regeringen (2017): *“Alle handlinger har konsekvenser - En reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet”*. Regeringen.dk

https://www.regeringen.dk/media/4227/103125_jm_reform_ungdomskrimi_a4_30.pdf (Besøgt d. 24/04/20)

Retsinformation (2018): *“Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet”*. Retsinformation.dk <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1705> (Besøgt d. 24/04/20)

Regeringen (2018): *“Aftale om en reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet – Alle handlinger har konsekvenser”*.

<https://www.regeringen.dk/media/5475/aftaletekst-29-juni-2018.pdf> (Besøgt d. 24/04/20)

Ritzau (2020): "300 børn foran dommer i nyt kriminalitetsnævn". Skivefolkeblad.dk
<https://www.skivefolkeblad.dk/artikel/300-born-foran-dommer-i-nyt-kriminalitetsnaevn> (Besøgt d. 05/03/20).

Ryberg, J. (2006): *Retsfølelse - en bog om straf og etik*. 1. udgave, Roskilde Universitetsforlag.

Schiermer, B. (2013): "*Fænomenologi - teorier og metoder*", Hans Reitzels Forlag, 1. udgave, 2. oplag.

Servicebogen 2019, kapitel 11, § 46:

<https://www.retsinformation.dk/pdfPrint.aspx?id=209925&exp=1> (Besøgt d. 14/02/20)

Skovgaard, M. (2020): "Debat: Vi har indført et system, som systematisk krænker børns retssikkerhed". Politiken, sektion 2 (Kultur), side 5 (Debat).

Skytte, M. (2013): "*Socialt arbejde*" i: Guldager, J. & Skytte, M.: Socialt arbejde - teorier og perspektiver, Akademisk Forlag, København, 1. udgave

Ungdomskommissionen (2009): "*Indsatsen mod ungdomskriminalitet*". Betænkning 1508, Justitsministeriet
<https://socialstyrelsen.dk/filer/unge/kriminalitet-og-ekstremisme/litteratur-om-ungdomssanktionen/betaenkning-om-indsatsen-mod-ungdomskriminalite.pdf> (Besøgt d. 08/05/20)

Ungdomskriminalitetsnævnet.dk. "*Om os*"

<https://ungdomskriminalitetsnaevnet.dk/om-os/index.html> (Besøgt d. 30/04/20)

Tynell, J. (2019): "Flest børn mellem 10 og 14 får deres sag for Ungdomskriminalitetsnævnet", Dansk Socialrådgiverforening
<https://socialraadgiverne.dk/faglig-artikel/flest-boern-mellem-10-og-14-faar-deres-sag-for-ungdomskriminalitetsnaevnet/>

Warming, H. & Christensen, M. (2016): *“Tillid i socialt og pædagogisk arbejde med børn og unge”*. Akademisk forlag. 1. Udgave.